

ZARZĄDZENIE NR 70/2016
Burmistrz Gminy i Miasta Wyszogród
z dnia 24 listopada 2016 r.

w sprawie: centralizacji rozliczeń podatku od towarów i usług Gminy i Miasta Wyszogród oraz jednostek budżetowych i zakładów budżetowych utworzonych przez Gminę

Na podstawie art. 30 ust. 1, art. 31, art. 33 ust. 3 i 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz.446) oraz Zarządzenia nr 17/2015 Burmistrza Gminy i Miasta Wyszogród z dnia 30 kwietnia 2015 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy i Miasta Wyszogród zarządza się, co następuje:

§ 1

1. Od dnia 1 stycznia 2017 r. wprowadza się wspólne rozliczanie podatku od towarów i usług Gminy i Miasta Wyszogród, zwanej dalej „Gminą”, oraz jednostek budżetowych utworzonych przez Gminę, zwanymi dalej „jednostkami”.
2. Szczegółowy wykaz jednostek utworzonych przez Gminę i Miasto Wyszogród, których dotyczy Zarządzenie, zawiera załącznik nr 1 do Zarządzenia.

§ 2

1. W celu zapewnienia poprawności i spójności rozliczeń podatku od towarów i usług VAT w Gminie i jej jednostkach ustala się następujące procedury w tym zakresie:
  - 1) Zasady centralizacji rozliczeń podatku od towarów i usług w Gminie i jej jednostkach, stanowiące załącznik nr 2 do Zarządzenia;
  - 2) Procedurę rozliczania podatku od towarów i usług w Gminie, zwaną dalej Procedurą, stanowiącą załącznik nr 3 do Zarządzenia.
2. Ewidencje (rejstry) zakupu i sprzedaży VAT należy prowadzić wg wzoru stanowiącego załącznik nr 4 i 5 do Zarządzenia.
3. Częstkowe deklaracje należy przysyłać do Gminy.
4. Na fakturach wystawianych przez jednostki należy podawać jako sprzedawcę i nabywcę Gminę.

§ 3

Zobowiązuje się właściwych merytorycznie z tytułu realizowanych zadań pracowników Gminy oraz jej jednostek do ścisłego przestrzegania postanowień zawartych w Zasadach i Procedurze.

§ 4

Wykonanie Zarządzenia powierza się Skarbnikowi, Kierownikom oraz Dyrektorom jednostek.

§ 5

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

BURMISTRZ
Gminy i Miasta Wyszogród

Jan Boszko

Wykaz jednostek Gminy objętych centralizacją rozliczeń podatku VAT:

L.p	Pełna nazwa jednostki	Skrócona nazwa jednostki
1.	Gmina i Miasta Wyszogród	GiM
2.	Urząd Gminy i Miasta Wyszogród	UGiM
3.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszogrodzie	MGOPS
4.	Przedszkole Samorządowe w Wyszogrodzie	PSW
5.	Szkoła Podstawowa w Wyszogrodzie	SPW
6.	Szkoła Podstawowa w Rębowie	SPR
7.	Szkoła Podstawowa w Kobylnikach	SPK
8.	Gimnazjum w Wyszogrodzie	GW

BURMISTRZ
Gminy i Miasta Wyszogród

Jan Boszko

ZASADY CENTRALIZACJI ROZLICZEŃ PODATKU OD TOWARÓW I USŁUG GMINY I MIASTA WYSZOGRÓD

§ 1 Postanowienia wstępne

1. Gmina i Miasto Wyszogród, zwana dalej „Gminą”, jest czynnym podatnikiem podatku VAT.
2. Z dniem 1 stycznia 2017 r. Gmina prowadzić będzie skonsolidowane rozliczenia z tytułu podatku VAT, obejmujące czynności dokonywane przez jednostki budżetowe utworzone przez Gminę, zwane dalej „jednostkami”.
3. Procedury określone w niniejszym Zarządzeniu obejmują wszystkie jednostki oraz zakłady budżetowe utworzone przez Gminę wg wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do Zarządzenia, sporządzonego z podaniem pełnej oraz skróconej nazwy jednostki oraz z podziałem na rodzaj tych jednostek.

§ 2 Zasady centralizacji

1. W celu zapewnienia poprawności i spójności rozliczeń podatku od towarów i usług VAT w Gminie i jej jednostkach ustala się procedury obowiązujące w tym zakresie.
2. Zasady centralizacji rozliczeń podatku od towarów i usług VAT w Gminie określają:
  - 1) osoby odpowiedzialne w Gminie za wdrożenie zasad centralizacji oraz prowadzenie rozliczeń podatku VAT;
  - 2) zasady wystawiania faktur sprzedaży towarów i usług;
  - 3) zasady prowadzenia rejestru sprzedaży towarów i usług oraz rejestru zakupu towarów i usług;
  - 4) wprowadzenie prewspółczynnika;
  - 5) oznaczenie rodzaju serii oraz danych identyfikacyjnych na fakturach sprzedaży;
  - 6) przekazywania Gminie cząstkowych deklaracji VAT-7;
  - 7) obieg dokumentów niezbędnych do sporządzenia skonsolidowanej deklaracji VAT-7;
  - 8) sporządzanie skonsolidowanej deklaracji VAT-7.

§ 3 Osoby odpowiedzialne za wdrożenie zasad centralizacji rozliczeń podatku VAT

1. Zobowiązuje się kierowników jednostek podległych Gminie do wdrożenia zasad centralizacji rozliczeń podatku VAT w swoich jednostkach, w szczególności do:
  - 1) sporządzenia aneksów do umów zawartych przed centralizacją - aneks powinien zawierać:
    - a) zmianę strony umowy (stroną powinna być Gmina reprezentowana przez jednostkę),

- b) w przypadku korzystania przez jednostkę ze zwolnienia wynikającego z art. 113 ustawy o podatku od towarów i usług, informację o konieczności doliczenia do pobieranej ceny podatku od towarów i usług VAT według właściwej stawki,
- c) w przypadku gdy wcześniej zawarte umowy nie określają kwot brutto oraz nie przewidują możliwości doliczenia należnej kwoty podatku od towarów i usług do ceny „netto”, to w aneksach do umów taki zapis należy zamieścić. W przypadku braku możliwości takiego zapisu, należny podatek od towarów i usług należy obliczać metodą „w stu”;
- 2) zawierania umów cywilnoprawnych po centralizacji w imieniu Gminy z następującymi danymi:
- a) pełna nazwa Gminy,
  - b) adres Gminy,
  - c) NIP Gminy,
  - d) dane jednostki jako podmiotu reprezentującego Gminę,
  - e) podpis kierownika jednostki jako reprezentującego z upoważnienia/pełnomocnictwa Gminę;
- 3) złożenia we właściwym Urzędzie Skarbowym:
- a) aktualizacji dokumentu identyfikacyjnego NIP-2,
  - b) wykaz jednostek zostanie złożony przez Gminę i Miasto Wyszogród-Skarbnik w terminie do 31 grudnia 2016r;
- 4) dokonania przeglądu dochodów budżetowych osiąganych przez jednostkę i zawartych umów, pod kątem opodatkowania podatkiem od towarów i usług VAT, a w konsekwencji ich podziału na trzy kategorie:
- a) objętych zwolnieniami od VAT,
  - b) objętych stawkami VAT (zw., 23%, 8%, 5% i 0%),
  - c) niepodlegających opodatkowaniu podatkiem VAT
- zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- 5) poczynszy od miesiąca stycznia 2017 r. prowadzenia cząstkowych ewidencji sprzedaży i zakupu oraz deklaracji za poszczególne miesiące rozliczeniowe;
- 6) wyznaczenia osób odpowiedzialnych za prawidłowość rozliczeń podatku od towarów i usług w jednostce oraz przekazanie tych danych do Referatu Finansowego Urzędu Gminy i Miasta w terminie do 15 stycznia 2017 r., a w przypadku zmiany osoby w następnym dniu roboczym od zaistnienia okoliczności;
- 7) uaktualnienia zakresów obowiązków pracowników w ciągu 7 dni od daty obowiązywania przedmiotowej Procedury (w przypadku zaistnienia takiej konieczności)

§ 4 Zasady wystawiania dokumentów sprzedaży i wymogi otrzymywanych dokumentów nabycia

1. Dokumentowanie sprzedaży towarów i usług oraz zakupów towarów i usług winno odbywać się w imieniu i na rzecz Gminy.
2. Wystawianie i otrzymywanie faktur dotyczących jednostek powierza się tym jednostkom, przy czym:
  - 1) wystawcą faktury mogą być osoby posiadające upoważnienia do ich wystawiania;
  - 2) faktury muszą być podpisywane przez kierownika lub dyrektora jednostki albo osobę upoważnioną.
3. Wystawiając faktury jednostki są zobowiązane są do przestrzegania przepisów ustawy o VAT, a w szczególności art. 106 e ustawy, wskazującego na niezbędne elementy faktury.
4. Dodatkowo na fakturach umieszczane będą dane jednostki, upoważnionej do wystawiania faktur w imieniu i na rzecz Gminy, jej nazwa i adres (bez jej numeru NIP) - wyłącznie jako „wystawca faktury”.
5. Ustala się, że dane identyfikacyjne podmiotu dokonującego transakcji sprzedaży bądź zakupu wpisywane będą na fakturach następująco:

FAKTURA SPRZEDAŻY	FAKTURA ZAKUPU
Sprzedawca: Gmina i Miasto Wyszogród ul. Rębowska 37 09-450 Wyszogród NIP 7743211407	Nabywca: Gmina i Miasto Wyszogród ul. Rębowska 37 09-450 Wyszogród NIP 7743211407
Wystawca - jednostka Gminy nazwa adres jednostki (bez numeru NIP jednostki)	Odbiorca - jednostka Gminy nazwa adres jednostki (bez numeru NIP jednostki)

- załącznik nr 6

6. Ustala się następujący sposób wystawiania faktur VAT:

1) faktury wystawiane są przynajmniej w 2 egzemplarzach, z których:

a) egzemplarz nr 1 otrzymuje nabywca,

b) egzemplarz nr 2 pozostaje w jednostce, która fakturę wystawiła.

7. Faktury wystawia się niezwłocznie w terminach przewidzianych w art. 106 i ustawy o podatku od towarów i usług.

8. Odpłatne czynności powinny być dokumentowane notą księgową/dowodem wewnętrznym jeśli :
- 1) są dokonywane pomiędzy jednostkami danej Gminy oraz Gminą - i nie powinny być ujmowane w ewidencjach sprzedaży ani w cząstkowych deklaracjach VAT-7 składanych przez te jednostki Gminie;
  - 2) w przypadku zaistnienia następujących zdarzeń:
    - a) świadczenia usług oraz przekazania lub zużycia towarów na potrzeby reprezentacji albo reklamy,
    - b) przekazania przez jednostkę towarów oraz świadczenia usług na potrzeby osobiste jednostki, a także zatrudnionych przez niego pracowników oraz byłych pracowników.
9. Jeżeli stroną transakcji będzie inna jednostka samorządu terytorialnego (inna gmina, powiat, województwo) lub jednostka innej Gminy, wówczas taką transakcję dokumentuje się fakturą, a wynikające z niej kwoty należy ujmować w ewidencjach sprzedaży oraz w cząstkowych deklaracjach VAT-7 składanych przez te jednostki Gminie.
10. Jeśli w danym miesiącu wystąpi w danej jednostce sprzedaż towarów objętych „odwrotnym obciążeniem”, to należy tę czynność wykazać w deklaracji (poz. 31).
11. Do udokumentowania operacji sprzedaży w Gminie oraz jednostkach jej podległych służą:
- a) faktury,
  - b) faktury korygujące (wystawiane zawsze przez sprzedającego) opatrzone klauzulą „korekta”,
  - c) do dokumentowania operacji dostawy towarów i świadczenia usług pomiędzy jednostką macierzystą tj. Gminą a jej jednostkami podległymi, służą noty księgowe,
  - d) w przypadkach zaginięcia faktury VAT lub jej zniszczenia, do udokumentowania operacji sprzedaży wystawia się duplikat faktury.
12. Wystawienie faktury jako dokumentu potwierdzającego dokonanie dostawy towaru lub wykonania usługi:
- 1) powinno wynikać z umowy lub innego dokumentu zawartego w ramach prowadzonej działalności;
  - 2) powinno być dokonane przez pracowników merytorycznych w ramach zakresu wykonywanych obowiązków i niezwłocznie przekazane do referatu finansowego;
  - 3) powinno być dokonane komputerowo. W przypadku braku możliwości wystawienia faktury komputerowo istnieje możliwość ręcznego wystawienia faktury;
  - 4) nie wymaga podpisu nabywcy, a także konieczności składania przez nabywcę oświadczenia o zgodzie na wystawianie faktury bez jego podpisu. Ze względu jednak na późniejszą konieczność sądowego dochodzenia ewentualnych roszczeń wskazane jest dla celów dowodowych posiadanie potwierdzenia odbioru faktury.
13. W przypadku otrzymania faktury zakupu zawierającej pomyłki dotyczące:

- a) sprzedawcy towaru lub usługi,
- b) nabywcy towaru lub usługi,
- c) oznaczenia towaru lub usługi

– można wystawić notę korygującą.

14. Faktury zakupu przekazywane są przez kontrahentów do sekretariatu/kancelarii jednostki.

15. Faktury zakupu powinny zawierać pieczętkę potwierdzającą datę wpływu (datę ich otrzymania), gdyż prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego, powstaje w rozliczeniu za okres, w którym w odniesieniu do nabytych przez podatnika towarów i usług powstał obowiązek podatkowy – nie wcześniej niż w rozliczeniu za okres, w którym podatnik otrzymał fakturę.

16. Faktury zakupu powinny posiadać opis, który wskazuje cel dokonanego wydatku oraz z jaką czynnością zakup jest związany:

- a) tylko z czynnościami opodatkowanymi,
- b) tylko z czynnościami niepodlegającymi opodatkowaniu,
- c) tylko z czynnościami zwolnionymi,
- d) w części z czynnościami opodatkowanymi – ze wskazaniem części podlegającej odliczeniu,
- e) w części z czynnościami opodatkowanymi, podlegającymi odliczeniu wg prewspółczynnika i współczynnika.

§ 5 Rozliczanie podatku należnego

1. Częstkowa ewidencja dotycząca sprzedaży w podziale na miesiące prowadzona jest przez upoważnionego pracownika, zgodnie z przepisami ustawy o podatku od towarów i usług oraz aktami wykonawczymi wydanymi na jej podstawie.

2. Ewidencja sprzedaży powinna być prowadzona na podstawie wystawianych przez jednostkę faktur.

3. W przypadku dostaw niefakturowanych na podstawie innych dokumentów niż faktury. Inne dokumenty dotyczyć będą w szczególności sytuacji, gdy sprzedaż odbywa się na rzecz osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej. Wówczas ewidencja sprzedaży może być prowadzona np. na podstawie zestawień kwitariuszy dotyczących wydanych obiadów na stołówce szkolnej lub zestawień przypisów księgowych odnośnie czynszu najmu, not księgowych.

3. Ewidencję dostaw sporządza się za okresy miesięczne, ujmuje się w niej w sposób chronologiczny, według kolejnej numeracji, wszystkie wystawione w danym miesiącu faktury i faktury korygujące.

4. Obowiązuje sporządzenie ewidencji sprzedaży zerowych.

5. W ewidencji sprzedaży jednostki wykazują kwoty należne, dla których obowiązek podatkowy powstał w danym miesiącu, zgodnie z art. 19a ustawy o podatku od towarów i usług:

- a) w dacie świadczenia (dotyczącej np. usług kształcenia, opieki, stołówkowych),
- b) w dacie wystawienia faktury, nie później niż w dacie upływu terminu (dotyczy m.in. najmu, dostawy mediów),
- c) w dacie sprzedaży bądź nabycia towarów objętych „odwrotnym obciążeniem” (dotyczy sprzedaży złomu, makulatury, nabycia prętów, blachy, laptopów),
- d) w dacie wpłaty zaliczki.

§ 6 Rozliczanie podatku naliczonego (prewspółczynnik i współczynnik)

1. Rozliczenia podatku naliczonego dokonuje się zgodnie z art. 86 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r., poz. 710 z późn. zm.).

2. Przy rozliczaniu podatku naliczonego uwzględnia się przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 17.12.2015 r. w sprawie sposobu określania zakresu wykorzystywania nabywanych towarów i usług do celów działalności gospodarczej w przypadku niektórych podatników (Dz. U. z 2015 r. poz. 2193) (prewspółczynnik):

1) wprowadza się do stosowania prewspółczynnik, zezwalający na odliczenie podatku należnego przy nabyciu towarów i usług dotyczących działalności gospodarczej opodatkowanej stawkami VAT przy prowadzeniu przez jednostki działalności mieszanej;

2) prewspółczynnik ustala się procentowo jako roczny obrót z działalności gospodarczej w rocznym obrocie z działalności gospodarczej powiększonym o otrzymane przychody z innej działalności, w tym wartość dotacji, subwencji i innych dopłat o podobnym charakterze, otrzymanych na sfinansowanie wykonywanej przez jednostkę działalności innej niż gospodarcza;

3) dopuszcza się zgodnie z art. 86 ust. 2h stosowanie wyliczeń prewspółczynnika indywidualnego, który w sposób bardziej reprezentatywny będzie odzwierciedlał specyfikę wykonywanej przez jednostki działalności.

2. Przy rozliczaniu podatku naliczonego uwzględnia się przepisy art. 90-91 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r., poz. 710 z późn. zm.).

3. Ewidencja zakupów powinna być prowadzona wyłącznie na podstawie otrzymywanych faktur, z których jednostka posiada prawo do odliczeń podatku naliczonego VAT. Prawo takie jednostce przysługuje wyłącznie wówczas gdy dokonany zakup związany jest z czynnościami jednostki, które zostały lub zostaną opodatkowane stawkami podatku VAT w wysokości 23%, 8% , 5% lub 0%.

4. Otrzymane od kontrahentów faktury i faktury korygujące, uprawniające jednostkę do odliczenia podatku naliczonego od należnego ujmuje się w rejestrach zakupu sporządzanych w okresach miesięcznych.

5. Obowiązuje sporządzenie ewidencji zakupu zerowych.

§ 7 Oznaczenie rodzaju serii oraz danych identyfikacyjnych na fakturach sprzedaży oraz ewidencjach

1. W celu ujednoczenia numeracji faktur sprzedaży oraz prowadzonych częściowych ewidencji dostaw i zakupu ustala się w jednostkach następujący sposób ich oznaczania:

1) dla faktur:

a) dla jednostki budżetowej Urząd Gminy i Miasta w Wyszogrodzie – „numer kolejny/ miesiąc sprzedaży/rok sprzedaży/ UGiM”

b) dla jednostki budżetowej Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszogrodzie – „numer kolejny/ miesiąc sprzedaży/ rok sprzedaży/ MiGOPS”

c) dla jednostki budżetowej Przedszkole Samorządowe w Wyszogrodzie – „numer kolejny/ miesiąc sprzedaży/ rok sprzedaży/ PSW”

d) dla jednostki budżetowej Szkoła Podstawowa w Wyszogrodzie – „numer kolejny/ miesiąc sprzedaży/ rok sprzedaży/ SPW”

e) dla jednostki budżetowej Szkoła Podstawowa w Rębowie – „numer kolejny/ miesiąc sprzedaży/ rok sprzedaży/ SPR”

f) dla jednostki budżetowej Szkoła Podstawowa w Kobylnikach – „numer kolejny/ miesiąc sprzedaży/ rok sprzedaży/ SPK”

g) dla jednostki budżetowej Gimnazjum w Wyszogrodzie – „numer kolejny/ miesiąc sprzedaży/ rok sprzedaży/ GW”

2) dla rejestrów:

a) nazwa rejestru: rejestr zakupu/ rejestr sprzedaży,

b) numer rejestru: „kolejny numer/ Gmina i Miasto Wyszogród/skrócona nazwa jednostki,

c) okres, którego dotyczy: miesiąc, rok,

d) nazwa podmiotu: Gmina i Miasto Wyszogród/ pełna nazwa jednostki,

e) adres jednostki,

f) NIP (Gminy).

3) Numeracja powinna być prowadzona odrębnie dla każdego roku kalendarzowego.

§ 8 Stosowanie kas rejestrujących

1. W przypadku posiadania kas rejestrujących należy doprowadzić do poprawności drukowanych danych identyfikacyjnych na dokumentach generowanych przez te kasy (paragonach fiskalnych, raportach), poprzez zgłoszenie tej sprawy serwisantowi kas i dostosowanie się do jego zaleceń.
2. W pozostałych jednostkach nie posiadających kas rejestrujących zobowiązuje się ich dyrektorów do przeanalizowania przepisów prawnych w zakresie ewentualnego obowiązku zainstalowania kas rejestrujących. Informacje w tym zakresie należy przekazać w formie pisemnej do Urzędu Gminy i Miasta - Referatu Finansowego.

§ 9 Przekazywanie rejestrów i deklaracji częstkowych

1. Ewidencja sprzedaży i zakupu w podziale na miesiące prowadzona jest przez upoważnionego pracownika.
2. Ewidencje dla potrzeb podatku VAT powinny być prowadzone w sposób umożliwiający prawidłowe sporządzenie deklaracji VAT-7, tj. z uwzględnieniem prawidłowego określenia momentu powstania obowiązku podatkowego oraz zakresu odliczenia podatku naliczonego
3. Dane wynikające z rejestrów sprzedaży i rejestrów zakupu wykazuje się w deklaracji VAT-7, sporządzanej co miesiąc i składanej do jednostki macierzystej tj. Gminy, za okresy miesięczne.
4. Przekazanie rejestrów i deklaracji VAT do Urzędu Gminy i Miasta następuje poprzez przesłanie:
  - 1) skanu podpisanych przez osobę upoważnioną rejestrów VAT
  - 2) skanu podpisanej deklaracji częstkowej VAT, pocztą elektroniczną na adres e-mail: barbara.kopańska@wyszogrod.pl oraz złożenie oryginałów dokumentów. W temacie wiadomości elektronicznej należy wpisać nazwę jednostki oraz oznaczenie miesiąca i roku, którego dotyczą przesłane dokumenty.
5. Dokumenty przesłane elektronicznie należy oznaczać według następującego klucza:
  - 1) skan deklaracji w .pdf VAT-7_symbol jednostki_miesiąc_rok
  - 2) skan rejestrów w .pdf rejestr S-Z_symbol jednostki_miesiąc_rok
6. W przypadku gdy po przesłaniu ewidencji i deklaracji VAT-7 zostaną stwierdzone nieprawidłowości w prowadzonej ewidencji lub zaistnieje inna okoliczność skutkująca koniecznością dokonania korekty deklaracji VAT-7 za dany miesiąc, należy:
  - 1) niezwłocznie zgłosić te okoliczność do skarbnika.
  - 2) sporządzić niezbędne korekty ewidencji i deklaracji częstkowej VAT oraz
  - 3) przesłać korekty elektronicznie i dostarczyć korekty ewidencji i deklaracji częstkowych VAT wraz z pisemnym uzasadnieniem korekty.

7. Dostarczania ewidencji sprzedaży oraz ewidencji zakupu a także sporządzonej na ich podstawie deklaracji VAT-7 (w złotych i groszach) należy dokonać w nieprzekraczalnym terminie do 10-go dnia każdego miesiąca za miesiąc poprzedni. Łącznie z ewidencjami należy przedłożyć odpowiednie wydruki kont księgowych w zakresie rozliczanego podatku VAT.

Ewidencje oraz wydruki muszą być podpisane przez kierownika i głównego księgowego jednostki.

8. Przekazania obliczonej kwoty podatku VAT, która jest wynikiem rozliczenia podatku przez jednostkę, do 20-go dnia każdego miesiąca za miesiąc poprzedni, na wyodrębniony rachunek dochodów Urzędu Gminy i Miasta nr 65 9011 0005 0000 0101 2000 0010 , w treści przelewu wpisując „VAT za miesiąc .... - nazwa jednostki”.

9. Przedłożenia wykazu kont bankowych jednostek budżetowych, na które będzie zwracana nadwyżka podatku VAT naliczonego nad należnym zgodnie z deklaracją VAT-7, w przypadku gdy z deklaracji dla podatku od towarów i usług VAT-7 wynikać będzie kwota do zwrotu – podatek jednostce zostanie przekazany nie później niż po upływie 30 dni;

10. Dokonania w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszych Zasad stosownych zmian w polityce rachunkowości obowiązującej w jednostce, w szczególności w zasadach funkcjonowania kont związanych z rozliczeniem podatku VAT (podatek należny, podatek naliczony, rozliczenie podatku, rozrachunki z tyt. podatku VAT z UM), w szczególności poprzez:

a) ewidencjonowanie należności budżetowych jednostki na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w korespondencji z odpowiednim kontem zespołu 7 (wartość netto) – konto 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” lub 760 „Pozostałe przychody operacyjne” (w zależności czy przychód powstaje w związku z działalnością podstawową określoną w statucie jednostki, czy też na skutek działalności ubocznej) oraz w zakresie podatku VAT z kontem 225 „Rozrachunki z budżetami” (przy zastosowaniu odpowiedniej analityki wskazującej na rozliczanie podatku VAT z Gminą),

b) ujmowanie na kontach księgowych, w sposób zgodny z zasadami funkcjonowania kont, podatku VAT podlegającego odliczeniu zgodnie z danymi zawartymi w ewidencji zakupu.

11. Podatek należny należy odprowadzać z konta dochodów.

12. Otrzymany zwrot podatku naliczonego z Gminy pomniejsza wydatki.

13. Pracownik sporządzający cząstkową deklarację VAT-7 z jednostki ponosi odpowiedzialność za rzetelne wprowadzanie danych do rejestrów zakupów i sprzedaży, na podstawie których sporządza się deklarację.

14. Wydrukowaną, podpisaną i podstemplowaną cząstkową deklarację VAT należy przechowywać w dokumentacji jednostki zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613 z późn. zm.).

15. Referaty Urzędu Gminy dokonujące zakupów i sprzedaży stosują procedury rozliczeń podatku od towarów i usług według dotychczasowych zasad.

§ 10 Sporządzanie skonsolidowanych rejestrów i deklaracji VAT-7

1. W oparciu o cząstkowe rejestry sprzedaży i zakupu przekazywane odpowiednio przez jednostki oraz o cząstkowy rejestr Urzędu Gminy upoważniony pracownik sporządza zbiorczy rejestr sprzedaży i zakupu Gminy.
2. Na podstawie zbiorczych rejestrów sprzedaży i zakupów oraz cząstkowych deklaracji sporządzana jest zbiorcza deklaracja VAT-7.
3. Wyznaczone osoby są odpowiedzialne za matematyczne scalenie cząstkowych deklaracji VAT-7.
4. Zbiorczą deklarację VAT-7 sporządza się w dwóch egzemplarzach, przy czym:
  - a) jeden egzemplarz - podpisany przez Wójta lub osobę upoważnioną - przekazywany jest do właściwego Urzędu Skarbowego, za okresy miesięczne w terminie do 25-go dnia miesiąca następującego po każdym kolejnym miesiącu,
  - b) drugi egzemplarz - podpisany przez Burmistrza lub osobę upoważnioną - pozostaje w Referacie Finansowym. Urzędzie Gminy.
5. Kwota podatku do zapłaty wynikająca ze zbiorczej deklaracji VAT-7 stanowi zobowiązanie podatkowe Gminy w stosunku do Urzędu Skarbowego. Zapłaty kwoty wynikającej ze zbiorczej deklaracji VAT-7 dokonuje się jednym zbiorczym przelewem, na rachunek bankowy Urzędu Skarbowego.
6. Dyspozycja przelewu podpisywana jest przez osoby sporządzające przelew oraz zatwierdzana zgodnie z instrukcją obiegu dokumentów.
7. Autoryzacji przelewu dokonują osoby wskazane w karcie wzoru podpisów złożonej w banku obsługującym Gminę.
8. Upoważnieni pracownicy Gminy mogą dokonać czynności sprawdzających związanych z dokumentowaniem i rozliczaniem podatku od towaru i usług przez jednostki.
9. W przypadku prowadzenia czynności przez organy podatkowe lub skarbowe (czynności sprawdzające, kontrola podatkowa, postępowanie podatkowe, kontrola skarbową) wobec Gminy pracownik jednostki wyznaczony do kontaktu z Urzędem Skarbowym w sytuacji, gdy wystąpi potrzeba będzie wzywany przez Urząd Skarbowy w celu złożenia wyjaśnień i dodatkowych dokumentów.

§ 11 Obieg dokumentów niezbędnych do sporządzenia skonsolidowanej deklaracji VAT-7

1. W celu prawidłowego i terminowego wystawiania faktur VAT ze sprzedaży towarów i usług, sporządzania rejestrów zakupu i sprzedaży, deklaracji rozliczeniowych, przelewów należnych budżetowi państwa, podatków, faktur i not korygujących, ustala się następujący obieg dokumentów w Urzędzie Gminy:

1) pracownicy merytoryczni zobowiązani są do dostarczenia do Referatu Finansowego wszelkich dokumentów potwierdzających obowiązek wystawienia faktury sprzedaży lub noty obciążeniowej niezwłocznie po ich podpisaniu przez strony,

2) wszystkie faktury, faktury korygujące, noty korygujące potwierdzające fakt zakupu składników majątkowych oraz zakupu usług winny być opisane przez pracowników merytorycznych i składane w Referacie Finansowym. Na dowód wpływu dokumentów, o których mowa wyżej, pracownik Referatu Finansowego na każdym z nich umieszcza pieczęć z datą wpływu i wpisuje je do odpowiedniego rejestru. Faktury gotówkowe, będące dowodem przy rozliczaniu zaliczek należy załączyć pod rozliczone zaliczki.

3) pracownicy merytoryczni zobowiązani są do:

a) sprawdzenia faktur i ich zgodności ze stanem faktycznym,

b) dokonania opisu faktury,

c) wskazania pozycji budżetu w zakresie płatności,

d) przekazywania opisanych faktur zakupu towarów i usług do Referatu Finansowego umożliwiając uregulowanie zobowiązań w terminie.

§ 12 Odpowiedzialność

1. Księgowi, Kierownicy i Dyrektorzy jednostek, na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2013 r., poz. 186 z późn. zm.), przyjmują pisemnie odpowiedzialność za prawidłowe, rzetelne i terminowe:

1) prowadzenie ewidencji (częstkowych rejestrów jednostki) dla potrzeb podatku od towarów i usług;

2) sporządzenie cząstkowej deklaracji VAT-7 lub (korekty deklaracji) za dany okres rozliczeniowy;

3) przekazywanie środków finansowych na zapłatę podatku VAT.

2. Osoby prowadzące cząstkowe rejestry VAT i deklaracje VAT-7 są odpowiedzialne za ich prawidłowość

§ 13 Przepisy końcowe

1. Zarządzenie niniejsze należy traktować jako jeden z elementów polityki rachunkowości Gminy.
2. Zobowiązuje się kierowników jednostek do ścisłego przestrzegania postanowień zarządzenia oraz uwzględnienia jego zapisów w polityce rachunkowości jednostki.

§ 14 Data obowiązywania

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2017 r.

BURMISTRZ
Gminy i Miasta Wyszogród

Jan Boszko

I. OGÓLNE ZASADY ROZLICZANIA I DOKUMENTOWANIA TRANSAKCJI PODATKU OD TOWARÓW I USŁUG

II. SŁOWNICZEK UŻYTYCH POJĘĆ

III. PROCEDURY TRANSAKCJI SPRZEDAŻOWYCH – PODATEK NALEŻNY

- 1) Sprzedaż nieruchomości niezabudowanych
- 2) Sprzedaż nieruchomości zabudowanych
- 3) Użytkowanie wieczyste gruntu
- 4) Sprzedaż towarów używanych
- 5) Sprzedaż duplikatów świadectw i legitymacji
- 6) Sprzedaż usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe
- 7) Sprzedaż usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele mieszkalne
- 8) Nieodpłatne udostępnianie pomieszczeń
- 9) Sprzedaż usług najmu ruchomości
- 10) Wynajem (udostępnienie) powierzchni reklamowych
- 11) Sprzedaż usług bezumownego korzystania z nieruchomości
- 12) Sprzedaż usług wstępu (bilety)
- 13) Świadczenie usług aqua aerobiku
- 14) Świadczenie usług nauki pływania dla dzieci i dorosłych
- 15) Sprzedaż usług komunikacji miejskiej
- 16) Refakturowanie usług, w tym tzw. „mediów”
- 17) Sprzedaż usług pośrednictwa
- 18) Sprzedaż usług budowlanych
- 19) Sprzedaż posiłków
- 20) Sprzedaż usług opieki i kształcenia w przedszkolach
- 21) Sprzedaż usług zakwaterowania
- 22) Sprzedaż usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania w rozumieniu przepisów o systemie oświaty (opłata za praktyki, opłata za kursy maturalne, zielone szkoły, zajęcia dodatkowe)
- 23) Sprzedaż usług pomocy społecznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanych
- 24) Sprzedaż towarów i usług w ramach transakcji barterowych
- 25) Sprzedaż książek i innych wydawnictw (folderów, przewodników)
- 26) Sprzedaż towarów i usług, z których dochód przeznaczony jest na cele statutowe
- 27) Sprzedaż usług szkoleniowych

IV. PROCEDURY TRANSAKCJI ZAKUPOWYCH – PODATEK NALICZONY

- 1) Odliczenie podatku naliczonego wprost
- 2) Odliczenie podatku naliczonego przy zastosowaniu proporcji (wskaznika struktury sprzedaży)
- 3) Odliczenie podatku naliczonego przy zastosowaniu proporcji (pre-współczynnika)
- 4) Terminy, w których dokonuje się odliczenia podatku naliczonego
- 5) Dokumenty, na podstawie których dokonuje się odliczenia podatku naliczonego
- 6) Roczna korekta podatku VAT naliczonego
- 7) Przykładowe rozliczenia VAT związane z transakcjami „zakupu” dokonywanymi przez jednostki Gminy

V. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU IMPORTU USŁUG ORAZ ODWRÓCZONEGO OBCIĄŻENIA W ODNIESIENIU DO TRANSAKCJI KRAJOWYCH

PROCEDURA ROZLICZANIA PODATKU OD TOWARÓW I USŁUG W GMINIE I MIEŚCIE WYSZOGRÓD

VI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W ODNIESIENIU DO NIESŁĄGALNYCH WIERZYTELNOŚCI

VII. SZCZEGÓLNA PROCEDURA ROZLICZANIA PODATKU VAT ZWIĄZANEGO Z ZAKUPEM PRODUKTÓW ROLNYCH OD ROLNIKA RYCZALTOWEGO

VIII. CZYNNOŚCI NIEODPŁATNE

IX. ODPowiedzialność karno-skarbowa pracowników związana z własnym prowadzeniem rozliczeń z tytułu podatku VAT

1. OGÓLNE ZASADY ROZLICZANIA I DOKUMENTOWANIA TRANSAKCJI PODATKU OD TOWARÓW I USŁUG

Wdrożenie tzw. „skonsolidowanych” rozliczeń z tytułu podatku VAT Gminy i Miasta Wyszogród (zwaną dalej „Gminą”) oraz jednostek budżetowych utworzonych przez Gminę (zwanych dalej „jednostkami”) dokonuje się od dnia 1 stycznia 2017 r.

W każdej jednostce samodzielnie prowadzi się rozliczenia podatku od towarów i usług, a po zakończeniu każdego okresu rozliczeniowego przesyła czasową deklarację podatkową VAT-7 do Gminy. Jednostkę zobowiązuje się do:

- 1) prowadzenia rozliczeń z tytułu podatku VAT związanych z działalnością prowadzoną przez jednostkę;
- 2) sporządzenia „czaszkowyci” ewidencji (rejestrów) VAT, w których ujmuje się czynności (transakcje) wykonywane przez te jednostki oraz zakupy towarów i usług związane z działalnością jednostek;
- 3) sporządzenia tzw. „czaszkowych” deklaracji VAT dotyczących prowadzonej działalności.

Czaszkową deklarację podatku od towarów i usług sporządza wyznaczony pracownik jednostki. Podstawą do sporządzenia czaszkowej deklaracji są ewidencje podatkowe (rejestry VAT sprzedawcy i zakupu) prowadzone w jednostce według określonego wzoru. Czaszkowe ewidencje i deklaracje VAT sporządzone przez poszczególne jednostki konsoliduje się (łączy) na poziomie rozliczeń Gminy z tytułu podatku VAT, a dane w nich zawarte odzwierciedla w deklaracjach VAT składanych przez Gminę.

Zasady prowadzenia ewidencji, wzory rejestrów oraz deklaracji czaszkowych zawarto w „Zasadach centralizacji rozliczeń podatku od towarów i usług Gminy i Miasta Wyszogród”.

Zakres technicznych czynności związanych z prowadzeniem rozliczeń w podatku od towarów i usług zawarto w niniejszej „Procedurze rozliczania podatku od towarów i usług w Gminie i Mieście Wyszogród” (zwaną dalej „Procedurą”).

Celem Procedury jest przygotowanie pracowników do prowadzenia rozliczeń z tytułu podatku VAT w ramach łącznego systemu rozliczeń. Niniejszy dokument zawiera:

- 1) ogólne zasady dotyczące ustalania podatku należnego VAT dotyczącego czynności (transakcji) sprzedaży dokonywanych przez jednostki;
  - 2) ogólne zasady prowadzenia rozliczeń z tytułu podatku VAT związane z zakupami towarów i usług dokonywanymi przez jednostki w związku z prowadzoną przez te jednostki działalnością;
  - 3) obowiązki w zakresie prowadzenia ewidencji VAT, dotyczące pracowników jednostek po wdrożeniu skonsolidowanego systemu rozliczeń podatku VAT;
  - 4) zasady odpowiedzialności karno-skarbowej pracowników jednostek za poprawność i kompletność danych zawartych w sporządzanych przez te jednostki „czaszkowyci” ewidencjach i deklaracjach VAT.
- Ustalenie zasad postępowania na gruncie podatku VAT związanych z czynnościami dostawy towarów i usług dokonywanymi przez jednostki następuje w etapach:

Etap I – ustalenie, czy w związku z daną czynnością wykonywaną przez jednostkę, Gmina działa w charakterze podatkownika VAT.

Zgodnie z przepisami ustawy o VAT, opodatkowaniu tym podatkiem podlegają wyłącznie czynności (transakcje) dokonywane przez podatkowników VAT.

Punktem wyjścia dla określenia, czy dana czynność (transakcja) dokonywana przez jednostkę podlega opodatkowaniu VAT, jest ustalenie, czy w związku z tą czynnością Gmina występuje w charakterze podatkownika VAT. Jednostki nie są samodzielnymi podmiotami podatku od towarów i usług.

Cechy charakterystyczne jednostek wynikające z przepisów prawa administracyjnego, takie jak:

- brak własnego mienia i dysponowanie jedynie wyodrębnioną i przekazaną w zarządk częścią majątku osoby prawnej, jaką jest Gmina,

- okoliczność, że o utworzeniu, połączeniu lub likwidacji jednostki decyduje organ stanowiący Gminy poprzez nadanie jednostce statutu, określającego nazwę, siedzibę oraz przedmiot działalności,

- wydatki jednostek są pokrywane bezpośrednio z budżetu Gminy, a dochody jednostek są odprowadzane na rachunek Gminy, co powoduje, że wielkość wydatków jednostki nie jest w żaden sposób związana z wysokością dochodów zrealizowanych przez tę jednostkę. Ponadto rok budżetowego ma do dyspozycji pełną kwotę dochodów uzyskiwanych przez jednostki.

W praktyce oznacza to, że czynności (transakcje) wykonywane przez jednostkę – dla celów podatku VAT – są uznawane za czynności wykonywane bezpośrednio przez Gminę.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o VAT, podatnikami VAT są osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne, wykonujące samodzielnie działalność gospodarczą, o której mowa w art. 15 ust. 2 ustawy o VAT, bez względu na cel lub rezultat takiej działalności.

W myśl art. 15 ust. 2 ustawy o VAT, działalność gospodarcza obejmuje wszelką działalność producentów, handlowców lub usługodawców, w tym podmiotów pozyskujących zasoby naturalne oraz rolników, a także działalność osób wykonujących wolne zawody. Działalność gospodarcza obejmuje w szczególności czynności polegające na wykorzystywaniu towarów lub wartości niematerialnych i prawnych w sposób ciągły dla celów zarobkowych.

Artykuł 15 ust. 6 ustawy o VAT stanowi natomiast, że za podatników VAT nie uznaje się organów władzy publicznej oraz urzędów obsługujących te organy w zakresie realizowanych zadań nałożonych odrębnymi przepisami prawa, dla realizacji których zostały one powołane, z wyłączeniem czynności wykonywanych na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych.

W świetle powyższych regulacji, uznaje się, że Gmina:

- nie działa w charakterze podatnika VAT – w zakresie, w jakim realizuje zadania nałożone na tę jednostkę odrębnymi przepisami, dla realizacji których została powołana (w szczególności Gmina nie jest uznana za podatnika VAT, jeżeli dana czynność jest związana z realizacją zadań własnych określonych w ustawach samorządowych, tzw. zadania własne,

- działa w charakterze podatnika VAT – w zakresie, w jakim dokonuje czynności (transakcji) mających charakter działalności gospodarczej na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych oraz w związku z wykonaniem innych czynności niż związane z wykonaniem zadań własnych.

Jednostki wykonują szereg czynności sprzedazy/dostawy np. wynajem, refakturowanie mediów, dostawa złomu, makulatury, usługi wstępu. Wymienione czynności stanowią przejaw działalności gospodarczej prowadzonej przez jednostki, a w konsekwencji należy uznać, że Gmina występuje w charakterze podatnika VAT w związku z wykonaniem tych czynności przez jednostki.

Etap II – jeżeli w związku z czynnością wykonaną przez jednostkę, Gmina działa w charakterze podatnika VAT – ustalenie, czy czynność ta jest objęta zakresem przedmiotowym podatku VAT.

W przypadku uznania, że Gmina jest podatnikiem VAT w związku z daną czynnością (transakcją) wykonywaną przez jednostkę, należy następnie zwerfikować, czy czynność ta mieści się w katalogu czynności podlegających opodatkowaniu VAT.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy o VAT, opodatkowaniu podatkiem VAT podlega odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju.

Z kolei art. 7 ust. 2 ustawy o VAT określa zasady opodatkowania tym podatkiem nieodpłatnych dostaw towarów, a art. 8 ust. 2 ustawy o VAT określa zasady opodatkowania nieodpłatnego świadczenia usług.

Namiaszt zgodnie z art. 6 ustawy o VAT, przepisów ustawy nie stosuje się do transakcji zbycia przedsiębiorstwa lub zorganizowanej części przedsiębiorstwa oraz czynności, które nie mogą być przedmiotem prawne skutecznej umowy.

Niniejsza Procedura oparta jest na założeniu, że nabywcami/usługobiorcami czynności wykonywanych przez jednostki są podmioty (osoby/spółki) z siedzibą/miejscem zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Podkreślić należy, że opodatkowaniu podatkiem VAT nie będą podlegać czynności wykonywane pomiędzy jednostkami danej Gminy. Czynności te uznawane są za czynności wykonane przez Gminę „z samym sobą”.

Etap III – jeżeli dana czynność jest objęta zakresem przedmiotowym podatku VAT – określenie szczegółowych zasad rozliczenia tej czynności dla celów podatku VAT, tj. ustalenie:

- momentu powstania obowiązku podatkowego w podatku VAT,

- podstawy opodatkowania,

- stawki podatku VAT,

- sposobu dokumentowania czynności (faktura, rachunek, dokument wewnętrzny, nota, paragon fiskalny).

Faktury

W przypadku dokonywania dostawy towarów lub świadczenia usług na rzecz podatników podatku VAT lub osób prawnych niebędących podatnikami, powstaje obowiązek wystawienia faktury, która obowiązkowo zawiera następujące elementy:

- 1) datę wystawienia;
- 2) kolejny numer nadany w ramach jednej lub więcej serii, który w sposób jednoznaczny identyfikuje fakturę;
- 3) imiona i nazwiska lub nazwy podatnika i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy

W polu „sprzedawca” faktura powinna zawierać następujące dane:

Gmina i Miasto Wyszogród -
ul. Rębowska 37
09-450 Wyszogród
NIP: 7743211407

NAZWA I ADRES JEDNOSTKI

- 4) numer, za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku;
- 5) numer, za pomocą którego dostawca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku lub podatku od wartości dodanej, pod którym otrzymał on towary lub usługi;
- 6) datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi lub datę otrzymania zapłaty, o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury;
- 7) nazwę (rodzaj) towaru lub usługi;
- 8) miarę i ilość (liczbę) dostarczonych towarów lub zakres wykonanych usług;
- 9) cenę jednostkową towaru lub usługi bez kwoty podatku (cenę jednostkową netto);
- 10) kwoty wszelkich opustów lub obniżek cen, w tym w formie rabatu z tytułu wcześniejszej zapłaty, o ile nie zostały one uwzględnione w cenie jednostkowej netto;
- 11) wartość dostarczonych towarów lub wykonanych usług, objętych transakcją, bez kwoty podatku (wartość sprzedazy netto);
- 12) stawkę podatku;
- 13) sumę wartości sprzedazy netto, z podziałem na sprzedaż objętą poszczególnymi stawkami podatku i sprzedaż zwolnioną od podatku;
- 14) kwotę podatku od sumy wartości sprzedazy netto, z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku;
- 15) kwotę należności ogółem.

Faktury zaliczkowe

W przypadku otrzymania zaliczek/przedpła/rat na poczet wykonywanych przez jednostki czynności, od których powstaje obowiązek podatkowy, powinno być udokumentowane za pomocą tzw. faktur zaliczkowych.

Faktura zaliczkowa zawiera następujące elementy:

- 1) datę wystawienia;
- 2) kolejny numer nadany w ramach jednej lub więcej serii, który w sposób jednoznaczny identyfikuje fakturę;
- 3) imiona i nazwiska lub nazwy podatkownika i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy;
- 4) numer, za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku;
- 5) numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku;
- 6) datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi lub datę otrzymania zapłaty, o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury;
- 7) otrzymaną kwotę zapłaty;
- 8) kwotę podatku wyliczoną według wzoru:

$$KP = \frac{100 + SP}{100 + SP}$$

gdzie:

KP – oznacza kwotę podatku,

WZ – oznacza kwotę otrzymanej całości lub części zapłaty,

SP – oznacza stawkę podatku,

9) dane dotyczące zamówienia lub umowy, a w szczególności: nazwę (rodzaj) towaru lub usługi, cenę jednostkową netto, ilość zamówionych towarów, wartość zamówionych towarów lub usług bez kwoty podatku, stawki podatku, kwoty podatku oraz wartość zamówienia lub umowy z uwzględnieniem kwoty podatku.

Jeżeli faktura zaliczkowa nie obejmuje całej zapłaty, w fakturze wystawianej po wydaniu towaru lub wykonaniu usługi sumę wartości towarów lub usług pomniejsza się o wartość otrzymanych części zapłaty, a kwotę podatku pomniejsza się o sumę kwot podatku wykazanego w fakturach dokumentujących otrzymanie części zapłaty. Faktura zaliczkowa powinna również zawierać numery faktur wystawionych przed wydaniem towaru lub wykonaniem usługi.

W przypadku, gdy wystawiono więcej niż jedną fakturę dokumentującą otrzymanie części zapłaty, a faktury te obejmują łącznie całą zapłatę, ostatnia z tych faktur powinna zawierać również numery poprzednich faktur.

W przypadku dostawy towarów lub świadczenia usług **zwolnionych z opodatkowania** faktura powinna dodatkowo zawierać:

- 1) przepis ustawy albo aktu wydanego na podstawie ustawy, na podstawie którego podatnik stosuje zwolnienie od podatku;
- 2) przepis dyrektywy 2006/112/WE, który zwalnia od podatku taką dostawę towarów lub takie świadczenie usług, lub inną podstawę prawną wskazującą na to, że dostawa towarów lub świadczenie usług korzysta ze zwolnienia.

W przypadku dostawy towarów lub świadczenia usług, dla których obowiązującym do rozliczenia podatku, podatku od wartości dodanej lub podatku o podobnym charakterze jest nabywca towaru lub usługi, faktura powinna dodatkowo zawierać wyrażenie „ODWROTNE OBCIĄŻENIE”.

Faktury dokumentujące dostawę towarów, dokonywanej w trybie egzekucji, będących własnością dłużnika lub posiadanych przez niego z naruszeniem obowiązujących przepisów, z tytułu której na dłużnika ciąży obowiązek podatkowy, wystawiają w imieniu i na rzecz dłużnika

organy egzekucyjne, określone w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Kwoty podatku wykazuje się w złotych. Kwoty podatku wyrażone w walucie obcej wykazuje się w złotych przy zastosowaniu przepisów ustawy o VAT stosowanych do określania podstawy opodatkowania. Kwoty wykazywane w fakturze zaokrągla się do pełnych groszy, przy czym końcówki poniżej 0,5 grosza pomija się, a końcówki od 0,5 grosza zaokrągla się do 1 grosza.

Faktury wystawia się co najmniej w dwóch egzemplarzach, z których jeden otrzymuje nabywca, a drugi zachowuje w swojej dokumentacji podatnik dokonujący sprzedaży.

Faktury korygujące

W przypadku, gdy po wystawieniu faktury:

- udzielono obniżki ceny w formie rabatu,
  - udzielono opustów i obniżek cen,
  - dokonano zwrotu podatnikowi towarów i opakowań,
  - dokonano zwrotu nabywcy całości lub części zapłaty (zaliczki),
  - podwyższono cenę lub stwierdzono pomyłkę w cenie, stawce, kwocie podatku lub w jakiegokolwiek innej pozycji faktur,
- podatnik wystawia fakturę korygującą.

Faktura korygująca powinna zawierać:

- 1) wyrażenie „FAKTURA KORYGUJĄCA” albo wyrażenie „KOREKTA”;
  - 2) numer kolejny oraz datę jej wystawienia;
  - 3) dane zawarte w fakturze, której dotyczy faktura korygująca (datę wystawienia, kolejny numer nadany w ramach jednej lub więcej serii, który w sposób jednoznaczny identyfikuje fakturę; imiona i nazwiska lub nazwy podatkownika i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy; numer, za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku; numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku lub podatku od wartości dodanej, pod którym otrzymali on towar lub usługi; datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi lub datę otrzymania zapłaty, o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury);
  - 4) nazwę (rodzaj) towaru lub usługi objętych korektą;
  - 5) przyczynę korekty;
  - 6) jeżeli korekta wpływa na zmianę podstawy opodatkowania lub kwoty podatku należnego – odpowiednio kwotę korekty podstawy opodatkowania lub kwotę korekty podatku należnego z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku i sprzedawcy zwolnionej;
  - 7) w przypadkach innych niż wskazane powyżej – prawidłową treść korygowanych pozycji.
- W przypadku, gdy podatnik udziela opustu lub obniżki ceny w odniesieniu do wszystkich dostaw towarów lub usług dokonanych lub świadczonych na rzecz jednego odbiorcy w danym okresie, faktura korygująca (oprócz danych wymienionych w pkt 7) powinna zawierać wskazanie okresu, do którego odnosi się udzielany opust lub obniżka.
- W przypadku, gdy podatnik obniża kwotę podatku VAT należnego lub gdy faktura korygująca dotyczy pomyłki w kwocie podatku VAT na fakturze, której dotyczy faktura korygująca, koniecznym jest posiadanie potwierdzenia odbioru faktury korygującej przez nabywcę towaru lub usługobiorcę.

Warunku posiadania przez podatnika potwierdzenia otrzymania faktury korygującej przez nabywcę towaru lub usługobiorcę nie stosuje się w następujących przypadkach:

- eksportu towarów i wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów;
- dostawy towarów i świadczenia usług, dla których miejsce opodatkowania znajduje się poza terytorium kraju;

- sprzedawcy: energii elektrycznej, ciepłej lub chłodniczej, gazu przewodowego, usług telekomunikacyjnych i radiotelekomunikacyjnych oraz usług wymienionych w poz. 140-153, 174 i 175 załącznika nr 3 do ustawy o VAT;
- gdy podatnik nie uzyskał potwierdzenia mimo udokumentowanej próby doręczenia faktury korygującej i z posiadanych dokumentacji wynika, że nabywca towaru lub usługobiorca wie, że transakcja została zrealizowana zgodnie z warunkami określonymi w fakturze korygującej.

W przypadku, gdy po dokonaniu sprzedaży:

- udzielono obniżki ceny w formie rabatu,
- udzielono opustów i obniżek cen,
- dokonano zwrotu towarów i opakowań,
- dokonano zwrotu nabywcy całości lub części zaliczki zapłaconej przez nabywcę, jeżeli nie doszło do sprzedaży,
- stwierdzono, że faktura dokumentująca sprzedaż zawiera pomyłkę na skutek której zawyżono kwotę podatku VAT należnego, obniżenia podstawy opodatkowania, w stosunku do podstawy określonej w wystawionej fakturze z wykazanym podatkiem, dokonuje się pod warunkiem posiadania przez podatnika, uzyskanego przed upływem terminu do złożenia deklaracji podatkowej za dany okres rozliczeniowy, w którym nabywca towaru lub usługobiorca otrzymał fakturę korygującą, potwierdzenia otrzymania faktury korygującej przez nabywcę towaru lub usługobiorcę, dla którego wystawiono fakturę.

Uzyskanie potwierdzenia otrzymania przez nabywcę towaru lub usługobiorcę faktury korygującej po terminie złożenia deklaracji podatkowej za dany okres rozliczeniowy uprawnia podatnika do uwzględnienia faktury korygującej za okres rozliczeniowy, w którym potwierdzenie to uzyskano. Powyższe zasady nie stosuje się, jeżeli faktura korygująca dotyczy sprzedaży energii elektrycznej, ciepłej lub gazowej, gazu przewodowego, usług telekomunikacyjnych i radiotelekomunikacyjnych, usług doprowadzania wody lub odprowadzania ścieków. W takich przypadkach faktury korygujące *in minus* ujmują się w rejestrach za miesiąc wystawienia tych faktur korygujących.

Określenie momentu ujęcia faktur korygujących *in plus* (zwiększających podstawę opodatkowania) jest uzależnione od przyczyny korekty:

- 1) jeżeli przyczyną korekty jest złaźnienie, o którym jednostka wiedziała lub powinna była wiedzieć w momencie wystawienia pierwotnej faktury (np. jeżeli korekta jest spowodowana błędem rachunkowym w pierwotnej fakturze) – fakturę korygującą należy ująć w rozliczeniach za miesiąc, w którym dokonano pierwotnej (korygowanej) sprzedaży;
- 2) jeżeli przyczyną korekty nie mogła być znana w momencie dokonania pierwotnej sprzedaży, korektę *in plus* należy ująć w rozliczeniach za miesiąc wystawienia faktury korygującej.

Czy faktura korekta dotyczy faktury zakupowej, która została wykazana przez jednostkę w rejestrach VAT za miesiąc wcześniejszy niż miesiąc otrzymania faktury korygującej (np. faktura korygująca otrzymana w kwietniu dotycząca faktury zakupowej wykazanej przez jednostkę w rozliczeniach za styczeń)?

Tak	Nie
Faktura korygująca powinna zostać ujęta w rozliczeniach za miesiąc, w którym jednostka otrzymała tę fakturę	Jednostka powinna ująć fakturę pierwotną (w wartościach uwzględniających korektę) w rozliczeniach za miesiąc, w którym powstanie prawo odliczenia podatku VAT naliczonego z tej faktury

Noty korygujące

Nabywca towaru lub usługi, który otrzymał fakturę zawierającą pomyłki, z wyjątkiem pomyłek w zakresie:

- miary i ilości (liczby) dostarczonych towarów lub zakresu wykonanych usług,
- ceny jednostkowej towaru lub usługi bez kwoty podatku (ceny jednostkowej netto),
- kwoty wszelkich opustów lub obniżek cen, w tym w formie rabatu z tytułu wcześniejszej zapłaty, o ile nie zostały one uwzględnione w cenie jednostkowej netto,
- wartości dostarczonych towarów lub wykonanych usług, objętych transakcją, bez kwoty podatku (wartość sprzedaży netto),
- stawki podatku VAT,
- sumy wartości sprzedaży netto, z podziałem na sprzedaż objętą poszczególnymi stawkami podatku i sprzedaż zwolnioną od podatku,
- kwoty podatku od sumy wartości sprzedaży netto, z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku,
- kwoty należności ogółem

może wystawić fakturę nazywaną notą korygującą. Nota korygująca wymaga akceptacji wystawcy faktury. Nota korygująca powinna zawierać:

- 1) wyrazy „NOTA KORYGUJĄCA”;
- 2) numer kolejny i datę jej wystawienia;
- 3) nazwę sprzedawcy i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy i numer za pomocą którego sprzedawca jest zidentyfikowany na potrzeby podatku, a także numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku VAT;
- 4) dane zawarte w fakturze, której dotyczy nota korygująca (datę wystawienia; kolejny numer nadany w ramach jednej lub więcej serii, który w sposób jednoznaczny identyfikuje fakturę; imiona i nazwiska lub nazwy podatnika i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy; numer, za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku; datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi lub datę otrzymania zapłaty, o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury);
- 5) wskazanie treści korygowanej informacji oraz treści prawidłowej.

Duplikaty faktur

W przypadku, gdy faktura będąca w posiadaniu nabywcy ulegnie zniszczeniu albo zaginie sprzedawca, na wniosek nabywcy, wystawia ponownie fakturę.

W przypadku, gdy faktura będąca w posiadaniu sprzedawcy ulegnie zniszczeniu albo zaginie, sprzedawca wystawia fakturę na podstawie danych zawartych w fakturze posiadanej przez nabywcę.

Faktura wystawiona ponownie powinna oprócz danych zawartych na fakturze pierwotnej zawierać dodatkowo wyraz „DUPLIKAT” oraz datę wystawienia duplikatu.

Faktura wewnętrzna

W odniesieniu do transakcji, gdzie do naliczenia i odprowadzenia do Urzędu Skarbowego podatku VAT zobowiązany jest nabywca, dokumentem rozliczeniowym w tym zakresie może być tzw. faktura wewnętrzna (dokument wewnętrzny). Faktura taka powinna zawierać następujące elementy:

- 1) datę wystawienia;
- 2) kolejny numer, który w sposób jednoznaczny identyfikuje fakturę;
- 3) imiona i nazwiska lub nazwy podatnika i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy;
- 4) numer, za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku;
- 5) numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku lub podatku od wartości dodanej, pod którym otrzymał on towar lub usługi;

- 6) datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi lub datę otrzymania zapłaty, o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury;
- 7) nazwę (podzaj) towaru lub usługi;
- 8) miarę i ilość (liczbę) dostarczonych towarów lub zakres wykonanych usług;
- 9) cenę jednostkową towaru lub usługi bez kwoty podatku (cenę jednostkową netto);
- 10) wartość dostarczonych towarów lub wykonanych usług, objętych transakcją, bez kwoty podatku (wartość sprzedaży netto);
- 11) stawkę podatku;
- 12) sumę wartości sprzedaży netto, z podziałem na sprzedaż objętą poszczególnymi stawkami podatku i sprzedaż zwolnioną od podatku;
- 13) kwotę podatku od sumy wartości sprzedaży netto, z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku;
- 14) kwotę należności ogółem.

Kasy fiskalne

- Podmioty dokonujące sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych, są obowiązane prowadzić ewidencję obrotu i kwot podatku należnego przy zastosowaniu kas rejestrujących.
- Podmioty prowadzące ewidencję obrotu i kwot podatku należnego przy zastosowaniu kas rejestrujących są obowiązane:
- dokonywać wydruku paragonu fiskalnego lub faktury z każdej sprzedaży oraz wydawać wydrukowany dokument nabywcy,
  - dokonywać niezwłocznego zgłoszenia właściciemu podmiotowi prowadzącemu serwis kas rejestrujących każdej nieprawidłowości w pracy kasy,
  - udostępniać kasy rejestrujące do kontroli stanu ich niestanowalności i prawidłowości pracy na każde żądanie właściwych organów,
  - zgłaszać kasy rejestrujące do obowiązkowego przeglądu technicznego właściciemu podmiotowi prowadzącemu serwis kas rejestrujących,
  - przechowywać kopie dokumentów kasowych przez okres wymagany w art. 112 ustawy o podatku od towarów i usług,
  - stosować kasy rejestrujące wyłącznie do prowadzenia ewidencji własnej sprzedaży,
  - dokonywać wydruku emitowanych przez kasę rejestrującą dokumentów i ich kopii,
  - prowadzić i przechowywać dokumentację o przebiegu eksploatacji kasy rejestrującej,
  - dokonać zgłoszenia kasy rejestrującej do naczelnika Urzędu Skarbowego w celu otrzymania numeru ewidencyjnego kasy,
  - poddać obowiązkowemu przeglądowi technicznemu kasy rejestrujące, które zostały przez podatnika utracone, a następnie odzyskane, przed ich ponownym zastosowaniem do prowadzenia ewidencji.

Część szczegółowa Procedury przedstawia procedury prowadzenia rozliczeń z tytułu podatku VAT w odniesieniu do:

- 1) głównych rodzajów czynności (transakcji) sprzedawczych dokonywanych przez jednostki Gminy;
- 2) głównych rodzajów czynności (transakcji) zakupowych dokonywanych przez jednostki Gminy.

Procedury w zakresie prowadzenia rozliczeń z tytułu podatku VAT przedstawione zostały w oparciu o przepisy według stanu obowiązującego we wrześniu 2016 r., w szczególności:

- Ustawa o podatku od towarów i usług z dnia 11.03.2004 r. (Dz. U. z 2016 r., poz. 710 ze zm.)

- Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23.12.2013 r. w sprawie towarów i usług, dla których obniża się stawkę podatku od towarów i usług, oraz warunków stosowania stawek obniżonych (obniżonych (Dz. U. poz. 1719, z 2016 r. poz. 1050))
- Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20.12.2013 r. w sprawie zwolnień od podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania tych zwolnień (Dz. U. z 2015 r., poz. 736, z 2016 r., poz. 1140)
- Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 03.12.2013 r. w sprawie wystawiania faktur (Dz. U., poz. 1485)
- Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 17.12.2015 r. w sprawie sposobu określania zakresu wykorzystywania nabywanych towarów i usług do celów działalności gospodarczej w przypadku niektórych podatników (Dz. U., poz. 2193)
- Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 04.11.2014 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących (Dz. U., poz. 1544, z 2016 r., poz. 1215)
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 25.07.2016 r. w sprawie wzorów deklaracji dla podatku od towarów i usług (Dz. U., poz. 1136)
- Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 05.06.2015 r. w sprawie wzoru informacji podsumowującej w obrocie krajowym (Dz. U., poz. 849)

II. SŁOWNICZEK

Ilkroć w niniejszej Procedurze jest mowa o:

- ustawie o VAT – rozumie się przez to ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r., poz. 710 ze zm.);
- towarach – rozumie się przez to rzeczy oraz ich części, a także wszelkie postacie energii;
- działalności rolniczej – rozumie się przez to produkcję roślinną i zwierzęcą, w tym również produkcję materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego oraz reprodukcyjnego, produkcję warzywniczą, grunтовую, szklarniową i pod folią, produkcję roślin ozdobnych, grzybów uprawnych i sadowniczą, chów, hodowlę i produkcję materiału zarodkowego lub fermowego oraz chów i hodowlę ryb i innych organizmów żyjących w wodzie, a także uprawy w szklarniach i ogrzewanych tunelach foliowych, uprawy grzybów i ich grzybní, uprawy roślin „in vitro”, fermową hodowlę i chów drobin rzeźnego i mięsnego, wylęgarnie drobin, hodowlę i chów zwierząt futerkowych i laboratoryjnych, chów i hodowlę dzikowcizn, entomofagów i jedwabników, prowadzenie pasiek oraz chów i hodowlę innych zwierząt poza gospodarstwem rolnym oraz sprzedaż produktów gospodarki leśnej i łowieckiej, z wyjątkiem drewna okrągłego z drzew tropikalnych (PKW/1U 02.20.13.0) oraz bambusa (PKW/1U ex 01.29.30.0), a także świadczenie usług rolniczych;
- rolniku ryczałtowym – rozumie się przez to rolnika dokonującego dostawy produktów rolnych pochodzących z własnej działalności rolniczej lub świadczącego usługi rolnicze, korzystającego ze zwolnienia od podatku na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 3. .... z wyjątkiem rolnika obowiązanego na podstawie odrębnych przepisów do prowadzenia ksiąg rachunkowych;
- sprzedaży – rozumie się przez to odpłatną dostawę towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju, eksport towarów oraz wewnątrzwspólnotową dostawę towarów;
- czasopiśmie specjalistycznym – rozumie się przez to drukowane wydawnictwa periodyczne oznaczone symbolem ISSN, objęte kodem PKW/1U 58.14.1 i CN 4902, o tematyce szeroko pojętych zagadnień odnoszących się do działalności kulturalnej lub twórczej, edukacyjnej, naukowej lub popularyzatorskiej, społecznej, zawodowej i metodycznej, regionalnej lub lokalnej, a także przeznaczone dla osób niewidomych i niedowidzących, publikowane nie częściej niż raz w tygodniu w postaci odrębnych

zeszytów (numerów) objętych wspólnym tytułem, których zakończenia nie przewiduje się, ukazujące się na ogół w regularnych odstępach czasu w nakładzie nie wyższym niż 15.000 egzemplarzy, z wyjątkiem:

- a) periodyków o treści ogólnej, stanowiących podstawowe źródło informacji bieżącej o aktualnych wydarzeniach krajowych lub zagranicznych, przeznaczonych dla szerokiego kręgu czytelników,
- b) publikacji zawierających treści pomograficzne, publikacji zawierających treści nawołujące do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych albo ze względu na bezwyznanowość lub znieważające z tych powodów grupę ludności lub poszczególne osoby oraz publikacji propagujących ustroje totalitarne,
- c) wydawnictw, w których co najmniej 33% powierzchni jest przeznaczona nieodpłatnie lub odpłatnie na ogłoszenia handlowe, reklamy lub teksty reklamowe, w szczególności czasopism informacyjno-reklamowych, reklamowych, folderów i katalogów reklamowych,
- d) wydawnictw, które zawierają głównie kompletną powieść, opowiadanie lub inne dzieło w formie tekstu ilustrowanego lub nie, albo w formie rysunków oprazonych opisem lub nie,
- e) publikacji, w których więcej niż 20% powierzchni jest przeznaczona na krytyzówki, krypiogramy, zagadki oraz inne gry słowne lub rysunkowe,
- f) publikacji zawierających informacje populuarne, w szczególności porady, informacje o znanych i sławnych postaciach z życia publicznego,
- g) czasopism, na których nie zostanie uwidocziona wysokość nakładu,
- h) fakturze – rozumie się przez to dokument w formie papierowej lub w formie elektronicznej zawierający dane wymagane właściwą ustawą i przepisami wydwanymi na jej podstawie;
- i) fakturze elektronicznej – rozumie się przez to fakturę w formie elektronicznej wystawioną i otrzymaną w dowolnym formacie elektronicznym;
- j) terenach budowlanych – rozumie się przez to grunty przeznaczone pod zabudowę zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku takiego planu – zgodnie z decyzją o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, o których mowa w przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- k) pojazdach samochodowych – rozumie się przez to pojazdy samochodowe w rozumieniu przepisów o ruchu drogowym o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 tony;
- l) jednostce – rozumie się przez to jednostkę budżetową lub zakład budżetowy utworzone przez Gminę;
- m) podstawie opodatkowania – podstawa opodatkowania, o której mowa w art. 29a z zastrzeżeniem ust. 2-5, art. 30a-30c, art. 32, art. 119 oraz art. 120 ust. 4 i 5 ustawy o VAT, jest wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy towarów lub usługodawca otrzymał lub ma otrzymać z tytułu sprzedaży od nabywcy, usługobiorcy lub osoby trzeciej, włącznie z otrzymanymi dotacjami, subwencjami i innymi dopłatami o podobnym charakterze mającymi bezpośredni wpływ na cenę towarów dostarczanych lub usług świadczonych przez podatnika;
- n) pierwszym zasiedleniu – rozumie się przez to oddanie do użytkowania, w wykonaniu czynności podlegających opodatkowaniu, pierwszemu nabywcy lub użytkownikowi budynków, budowli lub ich części, po ich:
  - a) wybudowaniu lub
  - b) ulepszeniu, jeżeli wydatki poniesione na ulepszenie, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym, stanowiły co najmniej 30% wartości początkowej;
- o) budownictwie objętym społecznym programem mieszkaniowym – rozumie się przez to obiekty budownictwa mieszkaniowego lub ich części, z wyłączeniem lokali użytkowych, oraz lokale mieszkalne w budynkach niemieszkalnych sklasyfikowanych w Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych w dziale 12, a także obiekty sklasyfikowane

13

Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych w klasie ex 1264 - włącznie budynki instytucji ochrony zdrowia świadczących usługi zakwaterowania z opieką lekarską i pielęgniarską, zwłaszcza dla ludzi starszych i niepełnosprawnych, z wyjątkiem:

- a) budynków mieszkalnych jednorodzinnych, których powierzchnia użytkowa przekracza 300 m²,
- b) lokali mieszkalnych, których powierzchnia użytkowa przekracza 150 m²;
- dostawie towarów używanych – rozumie się przez to dostawę towarów wykorzystywanych wyłącznie na cele działalności zwolnionej od podatku, jeżeli z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tych towarów nie przysługiwało dokonującemu ich dostawę prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego;
- obiektach budownictwa mieszkaniowego – rozumie się przez to budynki mieszkalne stałego zamieszkania sklasyfikowane w Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych w dziale 11;
- usługach pomocy społecznej – rozumie się przez to usługi pomocy społecznej w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej oraz usługi określone w przepisach o przeciwdziałaniu przemysoi w rodzinie, a także dostawę towarów i świadczenie usług ściśle z tymi usługami związane, na rzecz beneficjentów tej pomocy, wykonywane przez:
  - a) regionalne ośrodki polityki społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie, ośrodki pomocy społecznej, rodzinne domy pomocy, ośrodki wsparcia i ośrodki interwencji kryzysowej,
  - b) wpisane do rejestru prowadzonego przez wojewodę:
    - domy pomocy społecznej prowadzone przez podmioty posiadające zezwolenie wojewody,
    - placówki opiekuńczo-wychowawcze i ośrodki adopcyjno-opiekuńcze,
  - c) placówki specjalistycznego poradnictwa,
  - d) inne niż wymienione w lit. a-c placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku na podstawie zezwolenia wojewody, wpisane do rejestru prowadzonego przez wojewodę,
  - e) specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemysoi w rodzinie.

14

III. PROCEDURY TRANSAKCJI SPRZEDAŻOWYCH – PODATEK NALEŻNY

1) Sprzedaż nieruchomości niezabudowanych

Przedmiotem sprzedaży może być jedna działka (w tym o różnym przeznaczeniu) lub gdy nieruchomość złożona jest z kilku działek ewidencyjnych – wówczas odrębnej kwalifikacji podatkowej podlega każda działka ewidencyjna.

W pierwszej kolejności przy transakcji nieruchomości niezabudowanej konieczne jest ustalenie, czy dla sprzedanego lub wydana została decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w rozumieniu przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W przypadku, gdy dla sprzedawanej działki ewidencyjnej nie została uchwalona miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, a także nie została wydana decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, transakcja taka podlega zwolnieniu z opodatkowania (art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy o VAT).

W przypadku, gdy dla sprzedawanej działki ewidencyjnej został uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, a grunt podlegający sprzedaży nie jest przeznaczony pod zabudowę – tereny rolne, leśne, itp. – transakcja taka zwolniona jest z opodatkowania (art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy o VAT).

W przypadku, gdy dla sprzedawanej działki ewidencyjnej został uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego lub została wydana decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, a grunt podlegający sprzedaży jest przeznaczony pod zabudowę, transakcja taka opodatkowana jest stawką podatku VAT wynoszącą 23%.

Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży nieruchomości niezabudowanych stanowi wszystko, co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy (art. 29a ust. 1 ustawy o VAT). Podstawa opodatkowania nie obejmuje kwoty podatku VAT, stanowi kwotę netto. W przypadku sprzedaży zwolnionej z opodatkowania kwota netto stanowi kwotę brutto.

Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży nieruchomości niezabudowanych powstaje z chwilą dokonania zapłaty za dokonywaną sprzedaż (art. 19a ust. 7 ustawy o VAT), nie później jednak niż z chwilą wydania tej nieruchomości nabywcy (art. 19a ust. 1 ustawy o VAT).

Jeżeli przed wydaniem nieruchomości nastąpi częściowa lub całkowita płatność (załączka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania tej płatności w odniesieniu do wpłaconej części (art. 19a ust. 7 ustawy o VAT).

W przypadku, gdy sprzedaż nieruchomości niezabudowanej dokonywana jest w drodze przetargu, a warunkiem uczestniczenia w nim jest wniesienie wadium, obowiązek podatkowy w odniesieniu do kwoty wadium powstaje z chwilą wyłonienia oferenta, który wygrał przetarg.

Obowiązek wystawienia faktury powstaje w przypadku dokonania sprzedaży na rzecz imnego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Fakturę w tym przypadku wystawia się nie wcześniej niż 30. dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy (art. 106i ustawy o VAT).

Wskazane zasady dotyczące wystawienia faktury mają również zastosowanie do wpłaty wadium i zaliczki.

Faktury dokumentujące sprzedaż nieruchomości niezabudowanych zwolnionych z opodatkowania powinny obowiązywać i zawierać dodatkowo podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.

2) Sprzedaż nieruchomości zabudowanych

W pierwszej kolejności zastrzeże należy, że jeżeli przedmiotem sprzedaży jest nieruchomość zabudowana złożona z kilku (kilkunastu) działek ewidencyjnych, odrębnej kwalifikacji podatkowej podlega każda działka ewidencyjna. Natomiast w przypadku, gdy na jednej działce

ewidencyjnej znajduje się kilka obiektów stanowiących budynek lub budowle, kwalifikacji podatkowej dokonuje się odrębnie dla każdego z tych obiektów.

Przystępując do oceny transakcji sprzedaży nieruchomości zabudowanej, koniecznym jest ustalenie, czy obiekty znajdujące się na nieruchomości stanowią budynki, budowle lub ich części w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r., poz. 1409 z późn. zm.).

W przypadku, gdy obiekty znajdujące się na nieruchomości nie stanowią budynku, budowli lub ich części, a także w przypadku, gdy na nieruchomości znajdują się obiekty liniowe (budowle) niebędące własnością sprzedawcy, transakcję taką należy zakwalifikować jako sprzedaż nieruchomości niezabudowanej.

W przypadku, gdy obiekty znajdujące się na nieruchomości stanowią budynek, budowle lub ich części w pierwszej kolejności należy zbadać czy w odniesieniu do tych obiektów nastąpiło pierwsze zasiedlenie.

Jeżeli w odniesieniu do obiektów znajdujących się na nieruchomości nastąpiło pierwsze zasiedlenie, a dodatkowo od pierwszego zasiedlenia upłynął okres co najmniej dwóch lat, taka sprzedaż może korzystać ze zwolnienia z opodatkowania (art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy o VAT).

Zgodnie z obowiązującymi przepisami istnieje możliwość rezygnacji ze zwolnienia z opodatkowania transakcji sprzedaży nieruchomości zabudowanej, o którym mowa w art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy o VAT, i dokonania opodatkowania takiej czynności. Warunkami koniecznymi do spełnienia w celu realizacji tego uprawnienia (rezygnacji ze zwolnienia z opodatkowania) jest łączne spełnienie następujących warunków:

- obie strony transakcji (sprzedawca i nabywca) są czynnymi podatnikami podatku VAT,
- obie strony złożą właściwemu dla nabywcy naczelnikowi Urzędu Skarbowego zgodne oświadczenie o rezygnacji ze zwolnienia z opodatkowania i wyborze opcji opodatkowania sprzedaży nieruchomości zabudowanej;

- oświadczenie to należy złożyć przed dniem dokonania dostawy nieruchomości zabudowanej. W przypadku, gdy w odniesieniu do obiektów znajdujących się na sprzedawanej nieruchomości nie nastąpiło pierwsze zasiedlenie lub od pierwszego zasiedlenia nie upłynął okres co najmniej dwóch lat, transakcja taka może zostać zwolniona z opodatkowania, jeżeli:

- sprzedawcy przy nabyciu w stosunku do tych obiektów nie przysługiwało prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego oraz
- sprzedawca nie ponosił wydatków na ulpszenie tych obiektów przekraczających kwoty 30% wartości początkowej w stosunku do których przysługiwałoby mu prawo do odliczenia podatku naliczonego, warunku tego nie stosuje się jeżeli od dnia poniesienia takich wydatków ulpszony obiekt wykorzystywany był do czynności opodatkowanych przez co najmniej 5 lat (art. 43 ust. 1 pkt 10a ustawy o VAT).

W przypadku, gdy nieruchomość nie może korzystać ze zwolnień, o których mowa powyżej, a jednocześnie zakwalifikować ją można do budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym, transakcja sprzedaży takiej nieruchomości podlega opodatkowaniu przy zastosowaniu preferencyjnej stawki podatku VAT wynoszącej obecnie 8%.

W przypadku budownictwa mieszkaniowego o powierzchni przekraczającej określone limity, stawkę podatku VAT w wysokości 8% stosuje się tylko do części nieruchomości kwalifikującej się do budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym. W odniesieniu do sprzedaży części powierzchni przekraczającej część nieruchomości kwalifikującej się do budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym stosuje się podstawową stawkę podatku VAT wynoszącą obecnie 23%.

W przypadku sprzedaży nieruchomości zabudowanych, które nie spełniają warunków do zastosowania zwolnienia z opodatkowania oraz do zastosowania preferencyjnej stawki podatku, transakcja taka opodatkowana jest przy zastosowaniu podstawowej stawki podatku VAT wynoszącej obecnie 23%.

Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży nieruchomości zabudowanych stanowi wszystko to, co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Zastrzeże należy, że podstawa

opodatkowania nie obejmuje kwoty podatku VAT, stanowi kwotę netto. W przypadku sprzedaży zwolnionej z opodatkowania kwota netto stanowi kwotę brutto.

W przypadku gruntu. Sprzedaz taka stanowi jedną transakcję. Zatem grunt opodatkowany jest taką samą stawką lub korzysta z tego samego zwolnienia z opodatkowania jak położony na nim budynek, budowla lub ich część. Zasada ta nie dotyczy transakcji w przypadku, gdy wraz z ustanowieniem prawa użytkowania wieczystego gruntu następuje sprzedaż budynków, budowli lub ich części położonych na tym gruncie.

Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży nieruchomości zabudowanych powstaje z chwilą dokonania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwilą wydania tej nieruchomości nabywcy.

Zastrzec należy, że jeżeli przed wydaniem nieruchomości nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania tej płatności w odniesieniu do wpłaconej części.

W przypadku, gdy sprzedaz nieruchomości zabudowanej dokonywana jest w drodze przetargu, a warunkiem uczestnictwa w nim jest wniesienie wadium, obowiązek podatkowy w odniesieniu do kwoty wadium powstaje z chwilą wyłonienia oferenta, który wygrał przetarg.

Obowiązek wystawienia faktury powstaje w przypadku dokonania sprzedaży na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Fakturę w tym przypadku wystawia się nie wcześniej niż 30. dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.

Wskazane zasady dotyczące wystawienia faktury mają również zastosowanie do wpłaty wadium i zaliczek.

Zastrzec należy, że faktury dokumentujące sprzedaż nieruchomości zabudowanych zwolnionych z opodatkowania powinny obowiązkowo zawierać dodatkowo podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.

3) Użytkowanie wieczyste gruntu

W przypadku gdy przedmiotem ustanowienia prawa użytkowania wieczystego gruntu jest nieruchomość złożona z kilku (kilkunastu) działek ewidencyjnych, odrębnej kwalifikacji podatkowej podlega każda działka ewidencyjna.

Przystępując do oceny podatkowej czynności ustanowienia prawa użytkowania wieczystego gruntu, koniecznym jest ustalenie, czy dla działki ewidencyjnej oddawanej w użytkowanie wieczyste uchwalony został miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego lub wydana została decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w rozumieniu przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W sytuacji, gdy dla działki ewidencyjnej oddawanej w użytkowanie wieczyste nie został uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, a także nie została wydana decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, transakcja taka podlega zwolnieniu z opodatkowania (art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy o VAT).

W przypadku, gdy dla działki ewidencyjnej oddawanej w użytkowanie wieczyste został uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, a grunt podlegający oddaniu w użytkowanie wieczyste nie jest przeznaczony pod zabudowę – tereny rolne, leśne, itp. – transakcja taka zwolniona jest z opodatkowania (art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy o VAT).

Natomiast w przypadku, gdy dla działki ewidencyjnej oddawanej w użytkowanie wieczyste został uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego lub została wydana decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, czyli grunt ten stanowi teren budowlany transakcja taka opodatkowana jest podstawową stawką podatku VAT wynoszącą obecnie 23%. Stawka podatku VAT w tej wysokości dotyczy użytkowania wieczystego gruntu ustanowionego od 1 stycznia 2011 r. i obowiązuje do 31 grudnia 2016 r.

17

W odniesieniu do użytkowania wieczystego gruntu ustanowionego w okresie od 1 maja 2004 r. do 31 grudnia 2010 r., opłaty roczne opodatkowane są przy zastosowaniu stawki podatku VAT wynoszącej 22%.

Wskazuje powyższej zasady opodatkowania oraz zwolnienia z opodatkowania mają zastosowanie zarówno do pierwszej opłaty, jak i do opłat rocznych z tytułu ustanowienia prawa wieczystego użytkowania gruntu.

W przypadku ustanowienia prawa wieczystego użytkowania gruntu dokonywanego wraz z jednocześnie dostawą budynku, budowli lub ich części, podstawę opodatkowania określa się odrębnie dla tego prawa i obiektu (budynku, budowli lub ich części) znajdującego się na gruncie oddawanym w użytkowanie wieczyste.

Stawkę podatku VAT, możliwość zastosowania zwolnienia z opodatkowania, a także moment powstania obowiązku podatkowego dla budynku, budowli lub ich części sprzedawanych wraz z ustanawianym prawem wieczystego użytkowania gruntu, ustala się na zasadach określonych dla dostawy gruntu zabudowanego.

Podstawę opodatkowania dla opłaty ponoszonej przez użytkowników w związku ustanowionym prawem (pierwsza opłata i opłaty roczne) stanowi kwota ustalona w umowie o oddanie w użytkowanie wieczyste gruntu.

Obowiązek podatkowy w odniesieniu do opłat rocznych powstaje z chwilą dokonania zapłaty, nie później jednak niż z upływem roku, do którego odnoszą się te opłaty (31 grudnia danego roku).

Warunkiem zawarcia umowy o ustanowienie prawa wieczystego użytkowania gruntu jest zapłacenie pierwszej opłaty z tego tytułu. Zatem obowiązek podatkowy w zakresie pierwszej opłaty powstaje z chwilą jej zapłaty.

Obowiązek wystawienia faktury powstaje w przypadku ustanowienia prawa użytkowania wieczystego gruntu (w tym z tytułu opłat rocznych) na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Fakturę w tym przypadku wystawia się nie wcześniej niż 30. dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.

Faktury dokumentujące sprzedaż budynku, budowli lub ich części, a także ustanowienie prawa użytkowania wieczystego gruntu korzystających ze zwolnienia z opodatkowania powinny obowiązkowo zawierać dodatkowo podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.

4) Sprzedaż towarów używanych

Przystępując do sprzedaży towarów używanych, w pierwszej kolejności należy dokonać analizy, czy w odniesieniu do tych towarów przysługiwało prawo do odliczenia podatku naliczonego (choćby częściowego), a także czy towary te wykorzystywane były do wykonywania czynności niedających prawa do odliczenia (zwolnionych z opodatkowania).

W przypadku, gdy w odniesieniu do sprzedawanych towarów używanych nie przysługiwało prawo do odliczenia podatku naliczonego, a ponadto wykorzystywane były wyłącznie do czynności niedających prawa do odliczenia podatku naliczonego, dostawa taka korzysta ze zwolnienia z opodatkowania (art. 43 ust. 1 pkt 2 ustawy o VAT).

Natomiast w przypadku, gdy w odniesieniu do sprzedawanych towarów używanych przysługiwało prawo do odliczenia podatku naliczonego (choćby w części) lub towary te wykorzystywane były do czynności opodatkowanych lub czynności mieszanych, dostawę taką należy opodatkować przy zastosowaniu podstawowej stawki podatku VAT wynoszącej obecnie 23%.

Przez czynności mieszane w tym przypadku należy rozumieć wykonywane przy użyciu jednego towaru (rzeczy) czynności:

- zwolnione z opodatkowania i opodatkowane,
- niepodlegające opodatkowaniu, zwolnione z opodatkowania i opodatkowane,
- niepodlegające opodatkowaniu i opodatkowane.

18

Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży towarów używanych stanowi wszystko to, co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Zastrzec należy, że podstawa opodatkowania nie obejmuje kwoty podatku VAT, stanowi kwotę netto. W przypadku sprzedaży zwolnionej z opodatkowania kwota netto stanowi kwotę brutto.

Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży towarów używanych powstaje z chwilą dokonania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwilą wydania tego towaru nabywcy.

Zastrzec należy, że jeżeli przed wydaniem towaru nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania tej płatności w odniesieniu do wpłaconej części.

Obowiązek wystawienia faktury powstaje w przypadku dokonania sprzedaży na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Fakturę w tym przypadku wystawia się nie wcześniej niż 30. dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.

Wskazane zasady dotyczące wystawienia faktury mają również zastosowanie do wpłaty zaliczki. Faktury dokumentujące sprzedaż towarów używanych zwolnionych z opodatkowania powinny obowiązkowo zawierać dodatkowo podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.

W przypadku płatności gotówkowej za sprzedaż towarów używanych, przez osoby fizyczne koniecznym jest dokumentowanie tych wpłat przy użyciu kasy fiskalnej.

5) Sprzedaż duplikatów świadectw i legitymacji

Pobór opłat za duplikaty dokumentów (świadectw) związanych jest z podstawową działalnością zwolnioną, a w konsekwencji pobierająca tego typu opłaty jednostka (Gmina) działa w charakterze podatnika VAT.

Przystępując do sprzedaży duplikatów świadectw i legitymacji, w pierwszej kolejności dokonac należy ustalenia, czy sprzedawca jest jednostką objętą systemem oświaty w rozumieniu przepisów o systemie oświaty.

W przypadku, gdy sprzedawca duplikatów świadectw i legitymacji dokonywana jest przez jednostkę objętą systemem oświaty w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, transakcja taka korzysta ze zwolnienia z opodatkowania (art. 43 ust. 1 pkt 26 ustawy o VAT).

Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży duplikatów świadectw i legitymacji stanowi wszystko to, co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Zastrzec należy, że podstawa opodatkowania nie obejmuje kwoty podatku VAT, stanowi kwotę netto. W przypadku sprzedaży zwolnionej z opodatkowania kwota netto stanowi kwotę brutto.

Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży duplikatów świadectw i legitymacji powstaje z chwilą dokonania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwilą wydania tego towaru nabywcy.

Zastrzec należy, że jeżeli przed wydaniem duplikatów świadectw i legitymacji nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania tej płatności w odniesieniu do wpłaconej części.

Zastrzec należy, że jeżeli na żądanie osoby fizycznej wystawiona zostanie faktura z tytułu sprzedaży duplikatów świadectw i legitymacji zwolnionych z opodatkowania, faktura taka powinna obowiązkowo zawierać dodatkowo podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia. Opłaty za pobór duplikatów dokumentów powinny być ewidencjonowane w rejestrach VAT.

6) Sprzedaż usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe

Wynajem pomieszczeń i powierzchni (np. sal lekcyjnych, powierzchni pod automaty, boisk i sal gimnastycznych, kortów tenisowych oraz innych pomieszczeń na cele prowadzenia w nich działalności gospodarczej) za odpłatnością nie należy do zadań własnych Gminy. Jednocześnie działalność w tym zakresie mieści się w definicji działalności gospodarczej określonej w art. 15

ust. 2 ustawy o VAT. Tym samym Gmina działa w charakterze podatnika VAT w związku z wykonaniem wskazanych czynności przez jednostkę.

Wynajem stanowi odpłatne świadczenie usług w rozumieniu art. 5 pkt 1 w związku z art. 8 ust. 1 ustawy o VAT, a tym samym mieści się w zakresie „przedmiotowym” ustawy o VAT.

Sprzedaż usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe nie korzysta z żadnej preferencji podatkowej (obniżonej stawki podatku VAT lub zwolnienia z opodatkowania). Transakcja taka opodatkowana jest podstawową stawką podatku VAT wynoszącą obecnie 23%.

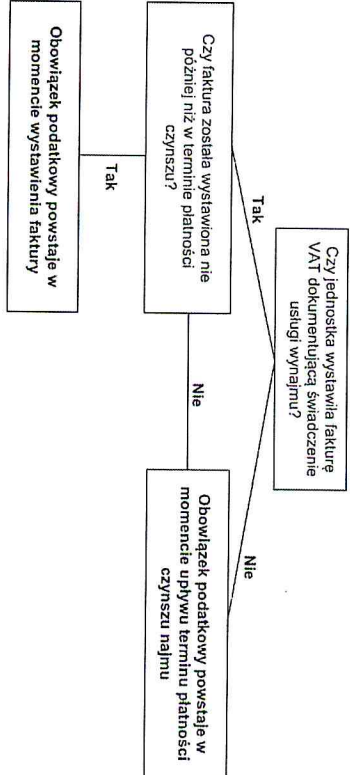
Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe stanowi wszystko to, co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Podstawa opodatkowania nie obejmuje kwoty podatku VAT, stanowi kwotę netto.

Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe powstaje z chwilą wystawienia faktury z tego tytułu, nie później jednak niż z chwilą upływu terminu płatności z tego tytułu.

Jeżeli przed wystawieniem faktury (jeżeli faktura nie została wystawiona przed upływem terminu płatności z tytułu świadczenia usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe) nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to nie powstaje obowiązek podatkowy w tym zakresie.

Obowiązek wystawienia faktury powstaje w przypadku dokonania sprzedaży na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Fakturę w tym przypadku wystawia się najpóźniej z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30. dnia przed datą upływu tego terminu.

Istnieje możliwość wystawienia faktury z tego tytułu wcześniej niż 30. dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Warunkiem skorzystania z tego uprawnienia jest wskazanie okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.

UWAGA
Otrzymanie zaliczki / przedpłaty na poczet czynszu najmu nie skutkuje powstaniem obowiązku podatkowego w VAT.

W przypadku sprzedaży usług najmu i dzierżawy lokali użytkowych na rzecz osób fizycznych nie występuje obowiązek wystawienia faktury dokumentującej taką transakcję. Przepisy podatkowe nie zakazują wystawienia dokumentu księgowego identyfikującego wpłaty dokonywane z tego tytułu.

Jednym przypadkiem, w którym powstaje obowiązek wystawienia faktury przy sprzedaży usług najmu i dzierżawy lokali użytkowych na rzecz osób fizycznych, występuje gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi. Sprzedawca usługi najmu i dzierżawy lokali użytkowych na rzecz osób fizycznych ma obowiązek wystawienia faktury pod warunkiem,

ze nabywca zgłosi swoje zadanie w tym zakresie w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę.

W przypadku zapłaty przez osoby fizyczne w formie gotówkowej z tytułu sprzedaży usług najmu i dzierżawy lokali użytkowych na rzecz osób fizycznych koniecznym jest dokumentowanie tych wpłat przy użyciu kasy fiskalnej.

Sprzedawca zwolniony jest z obowiązku rejestrowania na kasie fiskalnej sprzedaży na rzecz osób fizycznych pod warunkiem dokumentowania całej sprzedaży za pomocą faktur.

7) Sprzedaż usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele mieszkalne

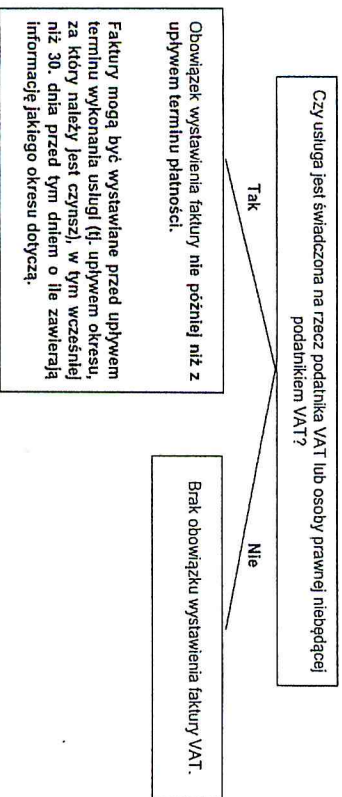
Sprzedaz usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele mieszkalne podlega zwolnieniu z opodatkowania (art. 43 ust. 1 pkt 36 ustawy o VAT).

Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele mieszkalne stanowi wszystko to, co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Zastrzec należy, że podstawą opodatkowania nie obejmuje kwoty podatku VAT, stanowią kwotę netto. W przypadku sprzedaży zwolnionej z opodatkowania kwota netto stanowi kwotę brutto.

Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele mieszkalne powstaje z chwilą wystawienia faktury z tego tytułu, nie później jednak niż z chwilą upływu terminu płatności z tego tytułu.

Jeżeli przed wystawieniem faktury (jeżeli faktura nie została wystawiona przed upływem terminu płatności z tytułu świadczenia usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele mieszkalne) nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to nie powstaje obowiązek podatkowy w tym zakresie.

Obowiązek wystawienia faktury powstaje w przypadku dokonania sprzedaży na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Fakturę w tym przypadku wystawia się najpóźniej z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30. dnia przed datą upływu tego terminu.

Dokonać należy zastrzeżenia, że istnieje możliwość wystawienia faktury z tego tytułu wcześniej niż 30. dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Warunkiem skorzystania z tego uprawnienia jest konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura. Jednostka będzie zobowiązana do wystawienia faktury VAT, jeżeli nabywca zgłosi żądanie jej wystawienia w terminie 3 miesięcy, licząc od końca miesiąca, w którym dostarczono towar lub wykonano usługę bądź otrzymano całość lub część zapłaty. W takim przypadku, jeżeli żądanie wystawienia faktury zgłoszono:

- 1) do końca miesiąca, w którym wykonano usługę – fakturę wystawia się nie później niż do 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym wykonano usługę;

- 2) po terminie wskazanym powyżej – fakturę wystawia się nie później niż 15. dnia od dnia zgłoszenia żądania.

Mając na względzie zasady stosowania kas rejestrujących z tytułu usług wynajmu mieszkań na cele mieszkalne, oraz w celu zapewnienia przejrzystości ewidencji z tytułu podatku VAT, należy dokumentować świadczenie usług wynajmu lokali mieszkalnych na cele mieszkalne za pomocą faktur VAT.

W przypadku płatności gotówkowej za sprzedaż usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele mieszkalne na rzecz osób fizycznych, koniecznym jest dokumentowanie tych wpłat przy użyciu kasy fiskalnej.

Zgodnie z § 2 ust. 2 w związku z poz. 21 załącznika do rozporządzenia w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących, usługi wynajmu korzystając ze zwolnienia z obowiązku dokumentacji za pomocą kas rejestrujących pod warunkiem, że świadczenie tych usług zostało udokumentowane fakturą VAT.

Sprzedawca zwolniony jest z obowiązku rejestrowania sprzedaży na rzecz osób fizycznych pod warunkiem dokumentowania całej sprzedaży za pomocą faktur.

Wyjątek od powyższej zasady stanowi wynajem świadczony na rzecz innych jednostek danej Gminy, który powinien być dokumentowany za pomocą not księgowych.

Wartość sprzedaży z tytułu świadczenia usług wynajmu lokali mieszkalnych na cele mieszkalne powinna zostać uwzględniona w rejestrach VAT sporządzonych przez jednostkę za miesiąc, w którym powstał obowiązek podatkowy z tytułu tej transakcji

8) Nieodpłatne udostępnianie pomieszczeń

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy o VAT, opodatkowaniu podatkiem VAT podlega m.in. „odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju”. Zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy o VAT, za odpłatne świadczenie usług w rozumieniu ustawy o VAT uznaje się również:

- 1) użycie towarów stanowiących część przedsiębiorstwa podatnika do celów innych niż działalność gospodarcza podatnika, w tym w szczególności do celów osobistych podatnika lub jego pracowników, w tym byłych pracowników, wspólników, udziałowców, akcjonariuszy, członków spółdzielni i ich domowników, członków organów stanowiących osób prawnych, członków stowarzyszenia, jeżeli podatnikowi przysługiwało, w całości lub w części, prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tych towarów lub ich części składowych.

2) nieodpłatne świadczenie usług na cele osobiste podatnika lub jego pracowników, w tym byłych pracowników, wspólników, udziałowców, akcjonariuszy, członków spółdzielni i ich domowników, członków organów stanowiących osób prawnych, członków stowarzyszenia, oraz wszelkie inne nieodpłatne świadczenie usług do celów innych niż działalność gospodarcza podatnika.

W świetle powyższych regulacji, nieodpłatne udostępnienie pomieszczeń należących do jednostki dla celów innych niż działalność tej jednostki, będzie stanowiło odpłatne świadczenie usług wynajmu podlegające opodatkowaniu podatkiem VAT.

Zgodnie z art. 29a ust. 5 ustawy o VAT, w przypadku nieodpłatnego świadczenia usług, o którym mowa w art. 8 ust. 2 (w tym usług nieodpłatnego udostępniania pomieszczeń), podstawą opodatkowania jest koszt świadczenia tych usług poniesiony przez podatnika.

Tym samym, jednostka powinna określić koszt poniesiony w związku z nieodpłatnym udostępnieniem/udostępnieniem pomieszczenia, który to koszt będzie stanowił wartość „netto” świadczonej usług.

Ustalenie stawki podatku VAT będzie uzależnione od przedmiotu nieodpłatnego świadczenia. W związku z powyższym:

- 1) nieodpłatne udostępnienie lokali mieszkalnych na cele mieszkalne będzie korzystać ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem VAT;
- 2) nieodpłatne udostępnienie pomieszczeń na inne cele będzie podlegać opodatkowaniu 23% stawką podatku VAT.

Obrot z tytułu nieodpłatnego udostępniania pomieszczeń jednostki powinien być dokumentowany za pomocą not księgowych, wystawianych nie rzadziej niż raz w miesiącu.

Zgodnie z § 2 ust. 1 w związku z pkt 44 załącznika do rozporządzenia w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących, zwolnieniu z obowiązku prowadzenia ewidencji za pomocą kasy rejestrującej podlega nieodpłatne świadczenie usług w rozumieniu art. 8 ust. 2 ustawy o VAT.

Przepisy ustawy o VAT nie zawierają szczegółowych regulacji dotyczących momentu powstania obowiązku podatkowego z tytułu nieodpłatnego udostępniania pomieszczeń. W konsekwencji, obowiązek podatkowy z tego tytułu powstanie zgodnie z zasadami ogólnymi określonymi w ustawie o VAT, tj. w momencie wykonania usługi (np. zakończenie okresu wynajmu).

Wartość sprzedaży z tytułu nieodpłatnego udostępniania pomieszczeń należy uwzględnić w rejestrach VAT sporządzonych przez jednostkę za miesiąc, w którym powstał obowiązek podatkowy z tytułu tej transakcji.

9) Sprzedaż usług najmu ruchomości

Przystępując do sprzedaży usług najmu ruchomości, dokonane należy analizy, czy w przypadku świadczenia usług z tego tytułu można zastosować preferencję podatkową (zwolnienie z opodatkowania).

Jeżeli czynność sprzedaży usług najmu ruchomości może korzystać z preferencji podatkowej, to transakcja taka korzysta ze zwolnienia z opodatkowania.

W przypadku, gdy sprzedaż usług najmu ruchomości nie może korzystać ze zwolnienia z opodatkowania, to taka transakcja opodatkowana jest podstawową stawką podatku VAT wynoszącą obecnie 23%.

Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży usług najmu ruchomości stanowi wszystko to, co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Zastrzec należy, że podstawą opodatkowania nie obejmuje kwoty podatku VAT, stanowi kwotę netto.

Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży usług najmu ruchomości powstaje z chwilą wystawienia faktury z tego tytułu, nie później jednak niż z chwilą upływu terminu płatności z tego tytułu.

Zastrzec należy, że jeżeli przed wystawieniem faktury (jeżeli faktura nie została wystawiona przed upływem terminu płatności z tytułu świadczenia usług najmu ruchomości) nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to nie powstaje obowiązek podatkowy w tym zakresie.

Obowiązek wystawienia faktury powstaje w przypadku dokonania sprzedaży na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Fakturę w tym przypadku wystawia się najpóźniej z chwilą upływu terminu płatności, nie wcześniej jednak niż 30. dnia przed datą upływu tego terminu.

Zastrzec należy, że istnieje możliwość wystawienia faktury z tego tytułu wcześniej niż 30. dnia przed datą upływu terminu płatności z tego tytułu. Warunkiem skorzystania z tego uprawnienia jest konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.

W przypadku płatności gotówkowej za sprzedaż usług najmu ruchomości przez osoby fizyczne koniecznym jest dokumentowanie tych wpłat przy użyciu kasy fiskalnej.

10) Wynajem (udostępnienie) powierzchni reklamowych

Ustalenie momentu powstania obowiązku podatkowego zależy od tego, czy usługa jest rozliczana:

- w okresach rozliczeniowych (np. płatność co miesiąc/kwartał) – obowiązek podatkowy powstaje z upływem każdego okresu rozliczeniowego, nie rzadziej niż raz w roku,
- jednorazowo (np. wynajem powierzchni przez okres jednego miesiąca, platy po zakończeniu wynajmu) – obowiązek podatkowy powstaje w momencie zakończenia wykonania usługi.

Usługi udostępniania powierzchni reklamowych podlegają opodatkowaniu 23% stawką podatku VAT.

Zgodnie z § 2 ust. 1 w związku z pkt 38 załącznika do rozporządzenia w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących, zwolnieniu z obowiązku prowadzenia ewidencji za pomocą kasy rejestrującej podlega świadczenie usług na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych, jeżeli zapłaty za wykonaną czynność dokonano w całości za pośrednictwem poczty, banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej (odpowiednio na rachunek bankowy podatnika lub na rachunek podatnika w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której jest członkiem), a z ewidencji i dowodów dokumentujących zapłatę jednoznacznie wynika, jakiej konkretnie czynności dotyczyła.

W związku z powyższym, jeżeli jednostka świadczy usługi wynajmu powierzchni reklamowych na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej lub na rzecz rolników ryczałtowych (innych niż pracownicy danej jednostki), nakazuje się, aby wszelkie płatności za wskazane usługi były dokonywane w całości za pośrednictwem poczty, banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej na rachunek bankowy jednostki. Wartość sprzedaży z tytułu świadczenia usług udostępnienia powierzchni reklamowych należy uwzględnić w rejestrach VAT sporządzonych przez jednostkę za miesiąc, w którym powstał obowiązek podatkowy z tytułu tej transakcji.

11) Sprzedaż usług bezumownego korzystania z nieruchomości

Przystępując do sprzedaży usług bezumownego korzystania z nieruchomości, istotne jest, czy w przypadku świadczenia usług z tego tytułu czynność ta następuje za zgodą i dobrą wolą kontynuowania czynności polegającej na użytkowaniu nieruchomości.

Jeżeli bezumowne korzystanie z nieruchomości przez użytkownika bez tytułu prawnego w okresie po ujawnieniu tego stanu następuje za zgodą i dobrą wolą do kontynuowania czynności polegającej na użytkowaniu nieruchomości, a dodatkowo obie strony dążą do prawnego uregulowania tego stanu (zawarcia umowy) to stawkę podatku VAT lub zwolnienie z opodatkowania ustala się na zasadach określonych dla sprzedaży usług najmu i dzierżawy nieruchomości przeznaczonych na cele mieszkalne i użytkowe.

Jeżeli bezumowne korzystanie z nieruchomości przez użytkownika bez tytułu prawnego w okresie po ujawnieniu tego stanu następuje:

- bez zgody właściciela gruntu i bez jego dobrej woli do kontynuowania czynności polegającej na użytkowaniu nieruchomości,
  - obie strony nie dążą do prawnego uregulowania tego stanu (zawarcia umowy),
  - właściciel nieruchomości podjął czynności zmierzające do usunięcia użytkownika z zajmowanej nieruchomości,
  - to czynność ta nie podlega opodatkowaniu.
- Nie podlega opodatkowaniu również czynność bezumownego korzystania z nieruchomości przez użytkownika w okresie przed ujawnieniem tego stanu.
- Jeżeli bezpośrednio po zakończeniu umowy najmu/dzierżawy:
- użytkownik nie opuszcza zajmowanej nieruchomości,
  - nie następuje podpisanie nowej umowy,
  - stan ten trwa za zgodą i dobrą wolą stron do kontynuowania czynności polegającej na użytkowaniu nieruchomości,

Jeżeli obie strony dążą do prawnego uregulowania tego stanu (zawarcia umowy), to dla czynności bezumownego korzystania z nieruchomości stawkę podatku VAT lub zwolnienie z opodatkowania ustala się na zasadach określonych dla sprzedaży usług najmu i dzierżawy przeznaczonych na cele mieszkalne i użytkowe.

- Jeżeli bezpośrednio po zakończeniu umowy najmu/dzierżawy:
- użytkownik nie opuszcza zajmowanej nieruchomości,
  - nie następuje podpisanie nowej umowy,

- stanu ten trwa bez zgody i dobrej woli stron do kontynuowania czynności polegającej na użytkowaniu nieruchomości.

- strony nie dążą do prawnego uregulowania tego stanu (zawarcia umowy),

- właściciel nieruchomości podjął czynności zmierzające do usunięcia użytkownika z zajmowanej nieruchomości,

to czynność bezumownego korzystania z nieruchomości nie podlega opodatkowaniu.

Podstawę opodatkowania w przypadku bezumownego korzystania z nieruchomości stanowi wszystko to, co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Zastrzec należy, że podstawa opodatkowania nie obejmuje kwoty podatku VAT, stanowią kwotę netto. W przypadku sprzedaży zwolnionej z opodatkowania kwota netto stanowi kwotę brutto.

Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży usług bezumownego korzystania z nieruchomości powstaje z chwilą wystawienia faktury, nie później jednak niż z upływem terminu płatności określonego w piśmie zawierającym do uregulowania faktury (jeżeli faktura nie została wystawiona Zastrzec należy, że jeżeli przed wystawieniem faktury (jeżeli faktura nie została wystawiona przed upływem terminu płatności z tytułu cele bezumownego korzystania z nieruchomości) nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to nie powstaje obowiązek podatkowy w tym zakresie.

Obowiązek wystawienia faktury powstaje w przypadku dokonania sprzedaży na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Fakturę w tym przypadku wystawia się najpóźniej z chwilą upływu terminu płatności określonego w piśmie zawierającym do uregulowania należności z tego tytułu, nie wcześniej jednak niż 30. dnia przed datą upływu tego terminu.

W przypadku płatności gotówkowej za sprzedaż usług bezumownego korzystania z nieruchomości (opodatkowanych i zwolnionych z opodatkowania) przez osoby fizyczne koniecznym jest dokumentowanie tych wpłat przy udziale kasy fiskalnej.

12) Sprzedaż usług wstępu (bilety) - usługi wstępu na basen

Przystępując do sprzedaży usług wstępu, w pierwszej kolejności dokonac należy analizy, czy usługi te stanowią:

- usługę związaną z działalnością obiektów sportowych,
- usługę kulturalną lub rozrywkową, wyłączenie w zakresie usług wstępu na widowiska artystyczne, włączając przedstawienia cyrkowe oraz do obiektów kulturalnych,
- usługę związaną z rozrywką i rekreacją, wyłączenie w zakresie wstępu do wesolych miasteczek, parków rozrywki, na dyskoteki, sale taneczne,
- usługę bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostałe usługi w zakresie kultury,
- usługę wstępu na imprezy sportowe.

Jeżeli sprzedaż usługi wstępu dotyczy usług wymienionych, czynność taka podlega opodatkowaniu obniżoną stawką podatku VAT wynoszącą obecnie 8%.

Jeżeli sprzedaż usługi wstępu dotyczy usług innych niż wymienione powyżej, czynność taka podlega opodatkowaniu podstawową stawką podatku VAT wynoszącą obecnie 23%.

Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży usług wstępu stanowi wszystko to, co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Zastrzec należy, że podstawa opodatkowania nie obejmuje kwoty podatku VAT, stanowią kwotę netto.

Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży usług wstępu powstaje z chwilą dokonania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwilą wykonania usługi na rzecz nabywcy.

Usiłek momentu powstania obowiązku podatkowego zależy od tego, czy usługa jest rozliczana:

- jednorazowo – obowiązek podatkowy powstaje w momencie wykonania usługi,
- w okresach rozliczeniowych – obowiązek podatkowy powstaje z upływem każdego okresu rozliczeniowego, nie rzadziej niż raz w roku.

25

W przypadku otrzymania od nabywcy zaliczki/przedpłaty/raty na poczet analizowanych usług, jednostka jest zobowiązana rozpoznać obowiązek podatkowy w podatku VAT w odniesieniu do otrzymanej kwoty w momencie jej otrzymania, obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania tej płatności w odniesieniu do wpłaconej części.

Obowiązek wystawienia faktury powstaje w przypadku dokonania sprzedaży na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Fakturę w tym przypadku wystawia się nie wcześniej niż 30. dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.

Wskazane zasady dotyczące wystawienia faktury mają również zastosowanie do wpłaty zaliczki. W przypadku płatności gotówkowej za sprzedaż usług wstępu przez osoby fizyczne koniecznym jest dokumentowanie tych wpłat przy udziale kasy fiskalnej.

Zgodnie z § 2 ust. 1 w związku z pkt 38 załącznika do rozporządzenia w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących, zwolnieniu z obowiązku prowadzenia ewidencji za pomocą kasy rejestrującej podlega świadczenie usług na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych, jeżeli zapłaty za wykonaną czynność dokonano w całości za pośrednictwem poczty, banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej (odpowiednio na rachunek bankowy podatnika lub na rachunek podatnika w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której jest członkiem), a z ewidencji i dowodów dokumentujących zapłatę jednoznacznie wynika, jakiej konkretnie czynności dotyczyła.

W związku z powyższym – jeżeli jednostka nie dokumentowała dotychczas usług wstępu na basen za pomocą kasy rejestrującej – nakazuje się, aby wszelkie płatności za wskazane usługi były dokonywane w całości za pośrednictwem poczty, banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej na rachunek bankowy jednostki.

13) Świadczenie usług aqua aerobiku

Opłatne świadczenie usług aqua aerobiku stanowi przejaw działalności gospodarczej w rozumieniu art. 15 ust. 2 ustawy o VAT. Tym samym Gmina działa w charakterze podatnika VAT w związku z wykonaniem wskazanych czynności przez jednostkę. Działalność w zakresie świadczenia usług aqua aerobiku mieści się w zakresie „przedmiotowym” ustawy o VAT.

Usiłek momentu powstania obowiązku podatkowego zależy od tego czy usługa jest rozliczana:

- jednorazowo – obowiązek podatkowy powstaje w momencie wykonania usługi,
- w okresach rozliczeniowych (np. co miesiąc/kwartal) – obowiązek podatkowy powstaje z upływem każdego okresu rozliczeniowego, nie rzadziej niż raz w roku.

W przypadku otrzymania od nabywcy zaliczki/przedpłaty/raty na poczet analizowanych usług, jednostka jest zobowiązana rozpoznać obowiązek podatkowy w podatku VAT w odniesieniu do otrzymanej kwoty w momencie jej otrzymania.

Świadczenie usług aqua aerobiku jest klasyfikowane jako pozostałe usługi związane z poprawą kondycji fizycznej (PKW/ILU 96.04.11.0) i podlega opodatkowaniu 23% stawką podatku VAT.

Mzoliwo jest zastosowanie 8% stawki podatku VAT w następujących przypadkach:

1) jeżeli usługa będzie mogła zostać zaklasyfikowana jako „Pozostała usługa związana z rekreacją – wyłączenie w zakresie wstępu” (tj. jeżeli odpłatność za usługę będzie mieścić się w bilancie wstępu na basen);

2) jeżeli usługa będzie mogła zostać zaklasyfikowana w grupowaniu 93.11.10.0 PKW/ILU „usługi związane z działalnością obiektów sportowych”.

Zgodnie z § 2 ust. 1 w związku z pkt 38 załącznika do rozporządzenia w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących, zwolnieniu z obowiązku prowadzenia ewidencji za pomocą kasy rejestrującej podlega świadczenie usług na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych, jeżeli zapłaty za wykonaną czynność dokonano w całości za pośrednictwem poczty, banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej (odpowiednio na rachunek bankowy podatnika

26

lub na rachunek podatkownika w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której jest członkiem), a z ewidencji i dowodów dokumentujących zapłatę jednoznacznie wynika, jakiej konkretnie czynności dotyczyła.

W związku z powyższym – jeżeli jednostka nie dokumentowała dotychczas usług aqua aerobiku za pomocą kasy rejestrującej – nakazuje się, aby wszelkie płatności za wskazane usługi były dokonywane w całości za pośrednictwem poczty, banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej na rachunek bankowy jednostki.

14) Świadczenie usług nauki pływania dla dzieci i dorosłych

Jeżeli kurs pływania jest organizowany przez jednostkę w ramach działalności „statutowej” (tj. jeżeli zajęcia na basenie odbywają się w ramach lekcji wychowania fizycznego), płatności za basen dokonywane przez rodziców należy uznać za opłaty związane z działalnością statutową niepodlegające opodatkowaniu podatkiem VAT. Niemniej Procedura dotyczy wyłącznie zajęć z nauki pływania oferowanych „komercyjnie”.

Świadczenie usług nauki pływania spełnia definicję odpłatnego świadczenia usług w rozumieniu art. 5 ust. 1 w związku z art. 8 ust. 1 ustawy o VAT, a w konsekwencji działalność w tym zakresie mieści się w zakresie „przedmiotowym” ustawy o VAT.

Ustalenie momentu powstania obowiązku podatkowego zależy od tego, czy usługa jest rozliczana:

- jednorazowo – obowiązek podatkowy powstaje w momencie zakończenia wykonania usługi, - w okresach rozliczeniowych – obowiązek podatkowy powstaje z upływem każdego okresu rozliczeniowego, nie rzadziej niż raz w roku.

W przypadku otrzymania od nabywcy zaliczki/przedpłaty/raty na poczet analizowanych usług, jednostka jest zobowiązana rozpoznać obowiązek podatkowy w podatku VAT w odniesieniu do otrzymanej kwoty w momencie jej otrzymania.

Świadczenie usług nauki pływania jest klasyfikowane jako pozostałe usługi związane z poprawą kondycji fizycznej (PKWU 96.04.11.0) i podlega opodatkowaniu 23% stawką podatku VAT.

Jednakże możliwe jest zastosowanie 8% stawki podatku VAT w następujących przypadkach:

- 1) jeżeli usługa będzie mogła zostać zaklasyfikowana jako „Pozostała usługa związana z rekreacją – wyłączenie w zakresie wstępu” (tj. jeżeli odpłatność za usługę będzie mieścić się w bilcie wstępu na basen);

- 2) jeżeli usługa będzie mogła zostać zaklasyfikowana w grupowaniu 93.11.10.0 PKWU „usługi związane z działalnością obiektów sportowych”.

Zgodnie z § 2 ust. 1 w związku z pkt 38 załącznika do rozporządzenia w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących, zwolnieniu z obowiązku prowadzenia ewidencji za pomocą kasy rejestrującej podlega świadczenie usług na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych, jeżeli zapłaty za wykonaną czynność dokonano w całości za pośrednictwem poczty, banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej (odpowiednio na rachunek bankowy podatkownika lub na rachunek podatkownika w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której jest członkiem), a z ewidencji i dowodów dokumentujących zapłatę jednoznacznie wynika, jakiej konkretnie czynności dotyczyła.

W związku z powyższym – jeżeli jednostka nie dokumentowała dotychczas usług nauki pływania za pomocą kasy rejestrującej – nakazuje się, aby wszelkie płatności za wskazane usługi były dokonywane w całości za pośrednictwem poczty, banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej na rachunek bankowy jednostki.

15) Sprzedaż usług komunikacji miejskiej

Przystępując do sprzedaży usług komunikacji, w pierwszej kolejności dokonac należy analizy, czy usługi te stanowią transport ładowy pasażerski, miejski i podmiejski lub pozostały transport ładowy pasażerski, gdzie indziej niesklasyfikowany.

Jeżeli sprzedawca usług komunikacji miejskiej stanowi usługi określone powyżej, czynność taka podlega opodatkowaniu obniżoną stawką podatku VAT wynoszącą obecnie 8%.

Jeżeli sprzedawca usług komunikacji miejskiej dotyczy usług innych niż wymienione powyżej, czynność taka podlega opodatkowaniu podstawową stawką podatku VAT wynoszącą obecnie 23%.

Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży usług komunikacji miejskiej stanowi wszystko to, co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Zastrzec należy, że podstawą opodatkowania nie obejmuje kwoty podatku VAT, stanowi kwotę netto.

Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży usług komunikacji miejskiej powstaje z chwilą dokonania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwilą wykonania usługi na rzecz nabywcy.

Zastrzec należy, że jeżeli przed wykonaniem usługi komunikacji miejskiej nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania tej płatności w odniesieniu do wpłaconej części.

Obowiązek wystawienia faktury powstaje w przypadku dokonania sprzedaży na rzecz innego podatkownika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatkownikiem podatku VAT. Fakturę w tym przypadku wystawia się nie wcześniej niż 30. dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.

Wskazane zasady dotyczące wystawienia faktury mają również zastosowanie do otrzymanych zaliczek.

16) Refakturowanie usług, w tym tzw. „mediów”

Refakturowania usług, w tym tzw. „mediów”, zgodnie z art. 8 ust. 2a ustawy o VAT, zachodzi wówczas, gdy następuje odsprzedaż nabytych w własnym imieniu, lecz na rzecz innych podmiotów usług, dokonywana przy zastosowaniu stawek podatku lub zwolnienia z opodatkowania, które określone zostały przy ich nabyciu.

Wyjątkiem w tym zakresie jest zakup, a następnie sprzedaż usług od podmiotu korzystającego ze zwolnienia z opodatkowania, ze względu na jego podmiotowość podatkową. W tym przypadku refakturowania usług dokonuje się przy zastosowaniu właściwej stawki podatku VAT dla danej usługi.

Opodatkowaniu 8% stawką podatku VAT podlegają następujące usługi:

- 1) usługi związane z uzdatnianiem i dostarczaniem wody za pośrednictwem sieci wodociągowych;

- 2) usługi związane z handlem wodą dostarczaną za pośrednictwem sieci wodociągowych;
- 3) usługi związane z odprawianiem i oczyszczaniem ścieków.

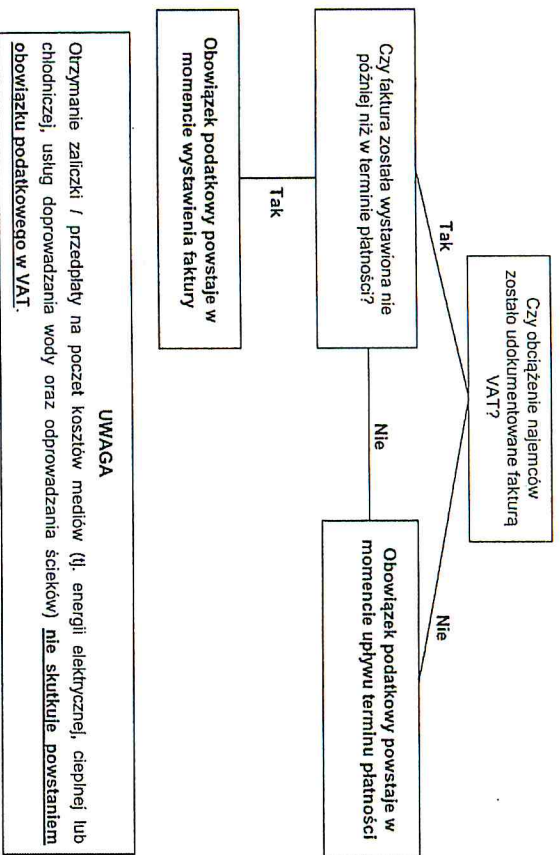
W pozostałych przypadkach znajduje zastosowanie 23% stawka VAT.

Należy w tym miejscu zwrócić uwagę, że w przypadku, gdy najemca jest obowiązany opłatami za wywóz śmieci lub podatkiem od nieruchomości, opłaty te należy uznać za element czynszu najmu i zastosować do tych opłat stawkę podatku VAT właściwą dla czynszu najmu.

Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży refakturowania usług, w tym tzw. „mediów” stanowi wszystko to, co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Zastrzec należy, że podstawą opodatkowania nie obejmuje kwoty podatku VAT, stanowi kwotę netto.

Obowiązek podatkowy w przypadku refakturowania usług powstaje na zasadach właściwych dla sprzedaży określonego rodzaju usługi.

Zastrzec należy, że przepisy dotyczące wpłaty zaliczki stosuje się wyłącznie do refakturowania usług, dla których obowiązek podatkowy powstaje na zasadach ogólnych. Natomiast w odniesieniu do usług, dla których obowiązek podatkowy powstaje na zasadach szczególnych (art. 19a ust. 5 pkt 4 ustawy o VAT), nie stosuje się przepisów dotyczących wpłaty zaliczki.

Obowiązek wystawienia faktury w przypadku refakturowania usług powstaje na zasadach właściwych dla sprzedaży określonego rodzaju usług.

W przypadku płatności gotówkowej za refakturowanie usług na rzecz osób fizycznych, koniecznym jest dokumentowanie tych wpłat przy użyciu kasy fiskalnej.

Zgodnie z § 2 ust. 1 w związku z pkt 2-4 załącznika do rozporządzenia w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących, zwolnieniu z obowiązku ewidencji za pomocą kasy rejestrującej podlegają m.in.:

- 1) energia elektryczna;
- 2) usługi związane z doprowadzaniem wody;
- 3) usługi związane z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, osady ze ścieków kanalizacyjnych.

Ponadto, zgodnie z § 2 ust. 1 w związku z pkt 38 załącznika do rozporządzenia w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących, zwolnieniu z obowiązku prowadzenia ewidencji za pomocą kasy rejestrującej podlega świadczenie usług na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych, jeżeli zapłaty za wykonaną czynność dokonano w całości za pośrednictwem poczty, banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej (odpowiednio na rachunek bankowy podatnika lub na rachunek podatkika w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której jest członkiem), a z ewidencji i dowodów dokumentujących zapłatę jednoznacznie wynika, jakiej konkretnie czynności dotyczyła.

W związku z powyższym, jeżeli jednostka obciąża najemców innymi świadczeniami niż:

- 1) energia elektryczna;
- 2) usługi związane z doprowadzaniem wody;
- 3) usługi odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, osady ze ścieków kanalizacyjnych, a najemcy nie są pracownikami danej jednostki, nakazuje się, aby wszelkie płatności z tego tytułu były dokonywane w całości za pośrednictwem poczty, banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej na rachunek bankowy jednostki.

Przy czym zastrzecz należy, że konieczność dokumentowania wpłat gotówkowych przy użyciu kasy fiskalnej nie ma zastosowania do refakturowania tzw. „mediów”.

Ewidencja transakcji w rejestrach VAT - wartość sprzedaży z tytułu obciążania najemców kosztami mediów należy uwzględnić w rejestrach VAT sporządzonych przez jednostkę za miesiąc, w którym powstał obowiązek podatkowy z tytułu tych transakcji.

17) Sprzedaż usług pośrednictwa

Jeżeli sprzedawca usług finansowych dotyczy usług wymienionych w art. 43 ust. 1 pkt 37 ustawy o VAT – czynność taka podlega zwolnieniu z opodatkowania podatkiem VAT (usługi ubezpieczeniowe, usługi reasekuracyjne i usługi pośrednictwa w świadczeniu usług ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, a także usługi świadczone przez ubezpieczającego w zakresie zawieranych przez niego umów ubezpieczenia na cudzy rachunek, z wyłączeniem zbywania praw nabytych w związku z wykonywaniem umów ubezpieczenia i umów reasekuracji).

Jeżeli sprzedawca usług finansowych dotyczy innych niż wymienione, czynność taka podlega opodatkowaniu podstawową stawką podatku wynoszącą obecnie 23%.

Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży usług finansowych stanowi wszystko to, co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Zastrzecz należy, że podstawa opodatkowania nie obejmuje kwoty podatku VAT, stawowi kwotę netto. W przypadku usług finansowych zwolnionych z opodatkowania kwota netto stanowi kwotę brutto.

Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży usług finansowych zwolnionych z opodatkowania powstaje wyłącznie z chwilą dokonania zapłaty z tego tytułu. Jeżeli płatność następuje w ratach, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą zapłaty w odniesieniu do każdej raty odrębnie.

W przypadku sprzedaży usług finansowych nie występuje obowiązek wystawienia faktury dokumentującej taką transakcję. Jednocześnie zastrzecz należy, że przepisy podatkowe nie kaskazują wystawienia dokumentu księgowego identyfikującego wpłaty dokonywane z tego tytułu.

Jednym przypadkiem, w którym powstaje obowiązek wystawienia faktury przy sprzedaży usług finansowych, występuje w sytuacji, gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi. Świadczący usługę finansową ma obowiązek wystawienia faktury pod warunkiem, że nabywca zgłosi swoje żądanie w tym zakresie w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę.

Zastrzecz należy, że faktury dokumentujące sprzedaż usług finansowych zwolnionych z opodatkowania powinny obowiązkowo zawierać dodatkowo podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.

Zgodnie z § 2 ust. 1 w związku z punktem 25 załącznika do rozporządzenia w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących, usługi ubezpieczeniowe korzystają ze zwolnienia z obowiązku prowadzenia ewidencji za pomocą kasy rejestrującej.

Wartość sprzedaży z tytułu świadczenia usług pośrednictwa ubezpieczeniowego powinna zostać uwzględniona w rejestrach VAT sporządzonych przez jednostkę za miesiąc, w którym powstał obowiązek podatkowy z tytułu tej transakcji

18) Sprzedaż usług budowlanych

Przystępując do sprzedaży usług budowlanych, w pierwszej kolejności należy ustalić, czy czynności te stanowią budowę, remont, modernizację, termomodernizację lub przebudowę obiektów budowlanych lub ich części zaliczanych do budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym.

Jeżeli sprzedawane usługi budowlane spełniają kryteria określone powyżej, to transakcja taka podlega opodatkowaniu obniżoną stawką podatku VAT wynoszącą obecnie 8%.

W przypadku sprzedaży usług budowlanych niespełniających kryteriów określonych powyżej, lub których zakres przekracza limity określone dla budownictwa objętego społecznym

programem mieszkaniowym, transakcja taka podlega opodatkowaniu podstawową stawką podatku VAT wynoszącą obecnie 23%.

Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży usług budowlanych stanowi wszystko to, co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Zastrzec należy, że podstawa opodatkowania nie obejmuje kwoty podatku VAT, stanowi kwotę netto.

Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży usług budowlanych powstaje z chwilą wystawienia faktury z tego tytułu, nie później jednak niż 30. dnia od dnia wykonania usług. Zastrzec należy, że jeżeli przed wystawieniem faktury, a jeżeli faktura nie została wystawiona przed upływem 30. dnia od dnia wykonania usługi z tytułu świadczenia usług budowlanych nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania tej płatności w odniesieniu do wpłaconej części.

Obowiązek wystawienia faktury powstaje w przypadku dokonania sprzedaży na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Fakturę w tym przypadku wystawia się nie później niż 30. dnia od daty wykonania takiej usługi.

W przypadku zapłaty zaliczki fakturę wystawia się nie wcześniej niż 30. dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.

W przypadku płatności gotówkowej za sprzedaż usług budowlanych na rzecz osób fizycznych koniecznym jest dokumentowanie tych wpłat przy użyciu kasy fiskalnej.

19) Sprzedaż posilków

Sprzedaż posilków zwolniona jest z opodatkowania pod warunkiem, że usługi te świadczone są przez:

- 1) szkoły, przedszkola publiczne i niepubliczne, szkoły wyższe, placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz żłobki;
- 2) regionalne ośrodki polityki społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie, ośrodki pomocy społecznej, rodzinne domy pomocy, ośrodki wsparcia i ośrodki interwencji kryzysowej;
- 3) wpisane do rejestru prowadzonego przez wojewodę domy pomocy społecznej, placówki opiekuńczo-wychowawcze i ośrodki adopcyjno-opiekuńcze;
- 4) placówki specjalistycznego poradnictwa;
- 5) placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku;
- 6) specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

Sprzedaż posiłków przez podmioty niewymienione powyżej, opodatkowana jest przy zastosowaniu obniżonej stawki podatku VAT wynoszącej obecnie 8%, z wyjątkiem sprzedaży:

- 1) napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,2%;
- 2) napojów alkoholowych będących mieszaniną piwa i napojów bezalkoholowych, w których zawartość alkoholu przekracza 0,5%;
- 3) napojów, przy przygotowaniu których jest wykorzystywany napar z kawy lub herbaty, niezależnie od udziału procentowego tego naparu w przygotowywanym napoju;
- 4) napojów bezalkoholowych gazowanych;
- 5) wód mineralnych;
- 6) innych towarów w stanie nieprzetworzonym opodatkowanych przy zastosowaniu podstawowej stawki podatku VAT wynoszącej obecnie 23%.

Sprzedaż towarów wymienionych powyżej opodatkowana jest przy zastosowaniu podstawowej stawki podatku VAT wynoszącej obecnie 23%.

Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży posilków stanowi wszystko to, co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Zastrzec należy, że podstawa opodatkowania nie obejmuje kwoty podatku VAT, stanowi kwotę netto.

Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży posilków powstaje w momencie dostarczenia towaru. W przypadku, gdy płatność z tytułu dostawy posilków ustalana jest określonego okresu

(np. miesięczną), obowiązek podatkowy powstaje z chwilą upływu tego okresu (np. ostatni dzień miesiąca).

Jeżeli przed dniem wykonania dostawy posilków nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania takiej płatności w odniesieniu do tej części.

W przypadku sprzedaży posilków zwolnionych z opodatkowania nie występuje obowiązek wystawienia faktury dokumentującej taką transakcję. Jednocześnie zastrzec należy, że przepisy podatkowe nie zakazują wystawienia dokumentu księgowego identyfikującego wpłaty dokonywane z tego tytułu.

Jedyny przypadek, w którym powstaje obowiązek wystawienia faktury przy sprzedaży posilków, występuje w sytuacji, gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi. Sprzedający posilki ma obowiązek wystawienia faktury pod warunkiem, że nabywca zgłosi swoje żądanie w tym zakresie w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę.

Zastrzec należy, że faktury dokumentujące sprzedaż posilków zwolnionych z opodatkowania powinny obligatoryjnie zawierać dodatkowo podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia. W przypadku płatności gotówkowej za sprzedaż posilków na rzecz osób fizycznych koniecznym jest dokumentowanie tych wpłat przy użyciu kasy fiskalnej.

Wyjątkiem w tym zakresie jest sprzedaż posilków świadczona przez szkoły, przedszkola publiczne i niepubliczne, szkoły wyższe, placówki opiekuńczo-wychowawcze. Sprzedaż posilków przez te podmioty świadczona na rzecz uczniów, studentów i innych podopiecznych oraz nauczycieli i personelu zwolniona jest ewidencjonowania przy użyciu kasy fiskalnej.

20) Sprzedaż usług opieki i kształcenia w przedszkolach

Przystępując do sprzedaży usług opieki i kształcenia w przedszkolach, w pierwszej kolejności należy ustalić, czy usługi te świadczone są przez jednostki objęte systemem oświaty w rozumieniu przepisów o systemie oświaty w zakresie kształcenia i wychowania.

Jeżeli sprzedaż usług opieki i kształcenia w przedszkolach świadczona jest przez podmioty, o których mowa powyżej, czynność taka podlega zwolnieniu z opodatkowania.

Jeżeli sprzedaż usług opieki i kształcenia w przedszkolach świadczona jest przez podmioty inne niż wskazane powyżej, to czynność taka podlega opodatkowaniu podstawową stawką podatku VAT wynoszącą obecnie 23%.

Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży usług opieki i kształcenia w przedszkolach stanowi wszystko to, co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Zastrzec należy, że podstawa opodatkowania nie obejmuje kwoty podatku VAT, stanowi kwotę netto. W przypadku usług opieki i kształcenia w przedszkolach zwolnionych z opodatkowania kwota netto stanowi kwotę brutto.

Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży usług opieki i kształcenia w przedszkolach następuje z chwilą wykonania tych usług. W przypadku, gdy płatność z tytułu wykonania tych usług ustalana jest określonego okresu (np. miesięczną), obowiązek podatkowy powstaje z chwilą upływu tego okresu (np. ostatni dzień miesiąca).

Zastrzec należy, że jeżeli przed dniem wykonania usług opieki i kształcenia w przedszkolach nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania takiej płatności w odniesieniu do tej części.

W przypadku sprzedaży usług opieki i kształcenia, jednocześnie zastrzec należy, że przepisy wystawienia faktury dokumentującej taką transakcję. Jednocześnie zastrzec należy, że przepisy podatkowe nie zakazują wystawienia dokumentu księgowego identyfikującego wpłaty dokonywane z tego tytułu.

Jedyny przypadek, w którym powstaje obligatoryjny obowiązek wystawienia faktury przy sprzedaży usług opieki i kształcenia w przedszkolach, występuje w sytuacji, gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi. Świadczący usługę opieki i kształcenia w przedszkolach ma obowiązek wystawienia faktury pod warunkiem, że nabywca zgłosi swoje

zadanie w tym zakresie w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę.

Zastrzec należy, że faktury dokumentujące sprzedaż usług opieki i kształcenia w przedszkolach zwolnionych z opodatkowania powinny obligatoryjnie zawierać podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.

21) Sprzedaż usług zakwaterowania

Przystępując do sprzedaży usług zakwaterowania świadczonych przez internaty i bursy, w pierwszej kolejności należy ustalić, czy usługi te świadczone są na rzecz uczniów, wychowanków szkół prowadzących te bursy i internaty kształcenia i wychowania.

Jeżeli usługi zakwaterowania świadczone są przez internaty i bursy na rzecz osób o których mowa powyżej, czynność taka podlega zwolnieniu z opodatkowania.

Jeżeli usługi zakwaterowania świadczone są przez internaty i bursy na rzecz innych osób niż te, o których mowa powyżej, czynność taka podlega opodatkowaniu obniżoną stawką podatku VAT wynoszącą obecnie 8%.

Jeżeli usługi zakwaterowania świadczone są przez podmioty inne niż internaty, bursy, hotele, pensjonaty czynność taka podlega opodatkowaniu podatkiem stawką podatku wynoszącą obecnie 23%.

Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży usług zakwaterowania świadczonych przez internaty i bursy stanowi wszystko to, co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy.

Zastrzec należy, że podstawa opodatkowania nie obejmuje kwoty podatku VAT, stanowi kwotę netto. W przypadku usług zakwaterowania świadczonych przez internaty i bursy zwolnionych z opodatkowania kwota netto stanowi kwotę brutto.

Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży usług zakwaterowania następuje z chwilą wykonania tych usług. W przypadku, gdy płatność z tytułu wykonania tych usług ustalana jest dla określonego okresu (np. miesiąca), obowiązek podatkowy powstaje z chwilą upływu tego okresu (np. ostatni dzień miesiąca).

Zastrzec należy, że jeżeli przed dniem wykonania usług zakwaterowania nastąpi częściowa lub całkowita płatność (załiczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania takiej płatności w odniesieniu do tej części.

W przypadku sprzedaży usług zakwaterowania świadczonych przez internaty i bursy nie występuje obowiązek wystawienia faktury dokumentującej taką transakcję. Jednocześnie zastrzec należy, że przepisy podatkowe nie zakazują wystawienia dokumentu księgowego identyfikującego wpłaty dokonywane z tego tytułu.

Jedyny przypadek, w którym powstaje obligatoryjny obowiązek wystawienia faktury przy sprzedaży usług zakwaterowania świadczonych przez internaty i bursy, występuje w sytuacji, gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi. Świadczący usługę zakwaterowania świadczoną przez internaty i bursy ma obowiązek wystawienia faktury pod warunkiem, że nabywca zgłosi swoje żądanie w tym zakresie w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę.

Zastrzec należy, że faktury dokumentujące sprzedaż usług zakwaterowania świadczonych przez internaty i bursy zwolnionych z opodatkowania powinny obligatoryjnie zawierać podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.

W przypadku płatności gotówkowej za sprzedaż usług zakwaterowania świadczonych przez internaty i bursy na rzecz osób fizycznych koniecznym jest dokumentowanie tych wpłat przy użyciu kasy fiskalnej.

22) Sprzedaż usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania

w rozumieniu przepisów o systemie oświaty
(opłata za praktyki, opłata za kursy maturalne)

Przystępując do sprzedaży usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania w rozumieniu przepisów o systemie oświaty (opłata za praktyki, opłata za kursy maturalne), w

33

pierwszej kolejności należy ustalić, czy usługi te świadczone są przez jednostki objęte systemem oświaty w rozumieniu przepisów o systemie oświaty w zakresie kształcenia i wychowania.

Jeżeli sprzedaż usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania w rozumieniu przepisów o systemie oświaty świadczona jest przez podmioty o których mowa powyżej, czynność taka podlega zwolnieniu z opodatkowania.

Jeżeli usługi kształcenia i wychowania w rozumieniu przepisów o systemie oświaty świadczone są przez podmioty inne niż wymienione powyżej, czynność taka podlega opodatkowaniu przy zastosowaniu podstawowej stawki podatku VAT wynoszącej obecnie 23%.

Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy o VAT, zwolnieniu z opodatkowania tym podatkiem podlegają:

- 1) usługi świadczone przez jednostki objęte systemem oświaty w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, w zakresie kształcenia i wychowania;
- 2) usługi prywatnego nauczania na poziomie przedszkolnym, podstawowym, gimnazjalnym, ponadgimnazjalnym i wyższym, świadczone przez nauczycieli;
- 3) usługi nauczania języków obcych oraz dostawę towarów i świadczenie usług ściśle z tymi usługami związane;
- 4) usługi kształcenia zawodowego lub przekwalifikowania zawodowego.

a) prowadzone w formach i na zasadach przewidzianych w odrębnych przepisach, lub b) świadczone przez podmioty, które uzyskały akredytację w rozumieniu przepisów o systemie oświaty – wyłącznie w zakresie usług objętych akredytacją, lub c) finansowane w całości ze środków publicznych

– oraz świadczenie usług i dostawę towarów ściśle z tymi usługami związane.

Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania w rozumieniu przepisów o systemie oświaty stanowi wszystko to, co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Zastrzec należy, że podstawa opodatkowania nie obejmuje kwoty podatku VAT, stanowi kwotę netto. W przypadku usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania w rozumieniu przepisów o systemie oświaty zwolnionych z opodatkowania, kwota netto stanowi kwotę brutto.

Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania w rozumieniu przepisów o systemie oświaty następuje z chwilą wykonania tych usług. W przypadku, gdy płatność z tytułu wykonania tych usług ustalana jest dla określonego okresu (np. miesiąca), obowiązek podatkowy powstaje z chwilą upływu tego okresu (np. ostatni dzień miesiąca).

Zastrzec należy, że jeżeli przed dniem wykonania usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania w rozumieniu przepisów o systemie oświaty nastąpi częściowa lub całkowita płatność (załiczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania takiej płatności w odniesieniu do tej części.

W przypadku sprzedaży usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania nie występuje obowiązek wystawienia faktury dokumentującej taką transakcję. Jednocześnie zastrzec należy, że przepisy podatkowe nie zakazują wystawienia dokumentu księgowego identyfikującego wpłaty dokonywane z tego tytułu.

Jedyny przypadek, w którym powstaje obligatoryjny obowiązek wystawienia faktury przy sprzedaży usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania, występuje w sytuacji, gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi. Świadczący usługę kształcenia inną niż usługi kształcenia i wychowania ma obowiązek wystawienia faktury pod warunkiem, że nabywca zgłosi swoje żądanie w tym zakresie w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę.

Zastrzec należy, że faktury dokumentujące sprzedaż usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania zwolnionych z opodatkowania powinny obligatoryjnie zawierać podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.

W przypadku płatności gotówkowej za sprzedaż usług kształcenia innych niż usługi kształcenia i wychowania w rozumieniu przepisów o systemie oświaty na rzecz osób fizycznych koniecznym jest dokumentowanie tych wpłat przy użyciu kasy fiskalnej.

34

Zgodnie z art. § 2 ust. 1 w związku pkt 31 załącznika do rozporządzenia w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących, zwolnieniu z obowiązku prowadzenia ewidencji za pomocą kasy rejestrującej podlega świadczenie usług w zakresie edukacji z wyłączeniem:

- usług w zakresie pozaszkolnych form edukacji sportowej oraz zajęć sportowych i rekreacyjnych (PKWiU 85.51.10.0),
  - usług świadczonych przez szkoły tańca i instruktorów tańca (PKWiU 85.52.11.0), usług świadczonych przez szkoły nauki jazdy (PKWiU 85.53.11).
- Jednocześnie, zgodnie z § 2 ust. 1 w związku z pkt 38 załącznika do rozporządzenia w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących, zwolnieniu z obowiązku prowadzenia ewidencji za pomocą kasy rejestrującej podlega świadczenie usług na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych, jeżeli zapłaty za wykonaną czynność dokonano w całości za pośrednictwem poczty, banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej (odpowiednio na rachunek bankowy podmiotu lub na rachunek podatnika w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której jest członkiem), a z ewidencji i dowodów dokumentujących zapłatę jednoznacznie wynika, jakiej konkretnie czynności dotyczyła.
- W związku z powyższym, jeżeli jednostka świadczy:
- usługi w zakresie pozaszkolnych form edukacji sportowej oraz zajęć sportowych i rekreacyjnych (PKWiU 85.51.10.0),
  - usługi szkół tańca i instruktorów tańca (PKWiU 85.52.11.0),
  - usługi nauki jazdy (PKWiU 85.53.11),
- które podlegają ewidencji za pomocą kasy rejestrującej, a jednostka nie dokumentowała dotychczas świadczenia wskazanym usług za pomocą kasy rejestrującej, nakazuje się, aby wszelkie płatności z tytułu tego typu usług były dokonywane w całości za pośrednictwem poczty, banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej na rachunek bankowy jednostki.

23) Sprzedaż usług pomocy społecznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanymi

Przystępując do sprzedaży usług pomocy społecznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanymi, w pierwszej kolejności należy ustalić, czy usługi te świadczone są przez:

- 1) regionalne ośrodki polityki społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie, ośrodki pomocy społecznej, rodzinne domy pomocy, ośrodki wsparcia i ośrodki interwencji kryzysowej;
- 2) wpisane do rejestru prowadzonego przez wojewodę domy pomocy społecznej; placówki opiekuńczo-wychowawcze i ośrodki adopcyno-opiekuncze;
- 3) placówki specjalistycznego poradnictwa;
- 4) placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorąm lub osobom w podeszłym wieku;
- 5) specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

Jeżeli sprzedaż usług pomocy społecznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanymi jest przez świadczoną jest przez podmioty o których mowa powyżej, czynność taka podlega zwolnieniu z opodatkowania.

Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży usług pomocy społecznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanymi stanowi wszystko to, co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Zastrzec należy, że podstawa opodatkowania nie obejmuje kwoty podatku VAT, stanowi kwotę netto. W przypadku usług pomocy społecznej oraz dostawy towarów i świadczenia usług ściśle z tymi usługami związanymi zwolnionych z opodatkowania kwota netto stanowi kwotę brutto.

Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży usług pomocy społecznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanymi powstaje w momencie wykonania tych usług. W przypadku, gdy płatność z tytułu świadczenia tych usług ustalana jest dla określonego okresu (np. miesiąca), obowiązek podatkowy powstaje z chwilą upływu tego okresu (np. ostatni dzień miesiąca).

35

Zastrzec należy, że jeżeli przed dniem wykonania usług świadczonych z tytułu sprzedaży usług pomocy społecznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanymi nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania takiej płatności w odniesieniu do tej części.

W przypadku sprzedaży usług pomocy społecznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanymi nie występuje obowiązek wystawienia faktury dokumentującej taką transakcję. Jednocześnie zastrzec należy, że przepisy podatkowe nie zakazują wystawienia dokumentu księgowego identyfikującego wpłaty dokonywane z tego tytułu.

Jednym z przypadków, w którym powstaje obowiązek wystawienia faktury przy sprzedaży usług pomocy społecznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanymi, występuje w sytuacji, gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi. Świadczący usługę pomocy społecznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanymi ma obowiązek wystawienia faktury pod warunkiem, że nabywca zgłosi swoje żądanie w tym zakresie w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę.

Zastrzec należy, że faktury dokumentujące sprzedaż usług pomocy społecznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanymi zwolnionych z opodatkowania powinny obowiązkowo zawierać podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.

W przypadku płatności gotówkowej za sprzedaż usług pomocy społecznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związanymi koniecznym jest dokumentowanie tych wpłat przy użyciu kasy fiskalnej.

24) Sprzedaż towarów i usług w ramach transakcji barterowych

W pierwszej kolejności zastrzec należy, że opodatkowaniu podatkiem VAT podlega zamiana usług, zamiana towarów, usługi na towar i towaru na usługę. W przypadku bowiem zamiany rzeczy na rzecz oraz rzeczy na usługę, mamy do czynienia z dostawą towarów, w stosunku do której otrzymanym wzajemnym świadczeniem, stanowiącym wynagrodzenie podatnika, jest przekazanie innej rzeczy lub świadczenie usługi. Podobnie jest w przypadku świadczenia usługi w zamian za rzecz lub inną usługę. Opodatkowaniu podlega również wydanie towaru lub świadczenie usługi w zamian za czynności niepodlegające VAT, o ile mają one charakter odpłatny.

W transakcjach barterowych wynagrodzenie nie ma formy pieniężnej, lecz jest określone w naturze – w formie rzeczy lub usługi. W przypadku zatem zamiany (barteru) towarów, co oznacza, że wynagrodzenie określone jest w naturze (tj. w formie niepieniężnej), dokonujący dostawy musi określić wielkość zapłaty w formie otrzymanego w zamian towaru (usługi), czyli jego cenę w chwili dostawy, bez podatku.

Podstawę opodatkowania po stronie dostawcy (usługodawcy) wyznacza koszt (nabycia, wytworzenia), który ponosił on na wytworzenie dostarczonego towaru lub świadczonej usługi w zamian za świadczenie wzajemne. Koszt ten, z uwzględnieniem kosztów dodatkowych związanych z dostawą (usługą), wyznacza zatem zapłatę, którą dokonujący dostawy towarów lub usługodawca otrzymał lub ma otrzymać od z tytułu sprzedaży od nabywcy, usługobiorcy. Zastrzec należy, że podstawa opodatkowania nie obejmuje kwoty podatku VAT, stanowi kwotę netto. W przypadku sprzedaży zwolnionej z opodatkowania kwota netto stanowi jednocześnie kwotę brutto.

W przypadku transakcji barterowych stawka podatku przy zamianie zależna jest od określonego rodzaju zamienionego towaru lub usługi.

Jeżeli zamiana jest dokonywana między podatnikami podatku VAT, obowiązek podatkowy powstaje u obu stron czynności (jeżeli przedmiotem wzajemnego obrotu są odpłatne dostawy towarów lub świadczenie usług), które swoje czynności dokumentują fakturami z wykazanymi kwotami podatku należnego.

36

Obowiązek wystawienia faktury w przypadku barteru powstaje na zasadach właściwych dla zamiany określonego rodzaju towaru lub usługi.

25) Sprzedaż książek i innych wydawnictw (folderów, przewodników)

Przystępując do sprzedaży książek i innych wydawnictw, w tym folderów i przewodników, w pierwszej kolejności należy zweryfikować, czy stanowią one:

- 1) książki drukowane – wyłącznie książki (oznaczone stosowanymi na podstawie odrębnych przepisów symbolami ISBN), mapy – wytworzone metodami poligraficznymi, z wyłączeniem ulotek;
- 2) wydawnictwa w alfabecie Braille'a;
- 3) książki wydawane na dyskach, taśmach i innych nośnikach oznaczone stosowanymi na podstawie odrębnych przepisów symbolami ISBN;
- 4) czasopisma specjalistyczne;
- 5) nuty w formie drukowanej.

Jeżeli sprzedawane książki i inne wydawnictwa stanowią towary wymienione powyżej, czynność taka podlega opodatkowaniu obniżoną stawką podatku VAT wynoszącą obecnie 5%.

Jeżeli sprzedawane książki i inne wydawnictwa nie stanowią towarów wymienionych powyżej, czynność taka podlega opodatkowaniu podstawową stawką podatku VAT wynoszącą obecnie 23%.

Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży książek i innych wydawnictw stanowi wszystko to, co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Zastrzec należy, że podstawą opodatkowania nie obejmuje kwoty podatku VAT, stanowi kwotę netto.

Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży książek drukowanych powstaje z chwilą wystawienia faktury z tego tytułu, nie później jednak niż z chwilą upływu terminu płatności z tego tytułu.

Zastrzec należy, że jeżeli przed wystawieniem faktury, a jeżeli faktura nie została wystawiona przed upływem terminu płatności z tytułu dostawy książek drukowanych nastąpi częściowa lub całkowita płatność (załączka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania tej płatności w odniesieniu do wpłaconej części.

Natomiast w przypadku dostawy książek i wydawnictw innych niż książki drukowane, obowiązek podatkowy w tym zakresie powstaje z chwilą dokonania dostawy.

Zastrzec należy, że jeżeli przed dokonaniem dostawy książek i wydawnictw innych niż książki drukowane, nastąpi częściowa lub całkowita płatność (załączka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania tej płatności w odniesieniu do wpłaconej części.

Obowiązek wystawienia faktury powstaje w przypadku dostawy wszystkich książek i wydawnictw dokonywanej na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT.

W przypadku dostawy książek drukowanych obowiązek wystawienia faktury powstaje nie później niż z chwilą upływu 60. dnia od daty wydania książek drukowanych. Jeżeli natomiast umowa o dostawę książek drukowanych przewiduje rozliczenie zwrotów, fakturę wystawia się nie później niż 120. dnia od pierwszego wydania tych książek drukowanych.

W przypadku dostawy książek i wydawnictw innych niż książki drukowane fakturę wystawia się nie wcześniej niż 30. dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.

W przypadku płatności gotówkowej za dostawę książek i innych wydawnictw na rzecz osób fizycznych koniecznym jest dokumentowanie tych wpłat przy użyciu kasy fiskalnej.

26) Sprzedaż towarów i usług

Z których dochód przeznaczony jest na cele statutowe

Przystępując do sprzedaży towarów i usług, z których dochód przeznaczony jest na cele statutowe, w pierwszej kolejności należy ustalić, czy wykonującym te czynności jest podmiot, którego przedmiotem działalności jest wykonywanie:

37

- 1) usług w zakresie opieki medycznej, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 18 ustawy o VAT;
- 2) usług pomocy społecznej, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 22 ustawy o VAT;
- 3) usług w zakresie opieki nad dziećmi i młodzieżą, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 24 ustawy o VAT;
- 4) usług w zakresie edukacji, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 26 ustawy o VAT;
- 5) usług w zakresie sportu i wychowania fizycznego, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 32 ustawy o VAT;
- 6) usług kulturalnych, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 33 ustawy o VAT.

Sprzedawca towarów i usług dokonująca przez podmioty wskazane powyżej, zwolniona jest z opodatkowania podatkiem od towarów i usług, pod warunkiem, że:

- sprzedaż ta dokonywana jest w ramach organizowanych imprez połączonych ze zbiórką środków pieniężnych,
- środki uzyskane ze tej sprzedaży przeznaczone są w całości na potrzeby działalności zwolnionej tych podmiotów na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 18, 22, 24, 26 i 32-33 ustawy o VAT,
- zwolnienie od podatku uzyskanych środków nie spowoduje naruszenia warunków konkurencji,
- zbiórka środków pieniężnych będących zbiórką publiczną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 marca 2014 r. o zasadach prowadzenia zbiorów publicznych (Dz. U. z 2014 r., poz. 498), jest przeprowadzana zgodnie z przepisami tej ustawy.

Nie jest zwolniona z opodatkowania w tym przypadku sprzedaż towarów wymienionych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym.

Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży towarów i świadczenia usług, z których dochód przeznaczony jest na cele statutowe, stanowi wszystko to, co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Zastrzec należy, że podstawą opodatkowania nie obejmuje kwoty podatku VAT, stanowi kwotę netto.

Obowiązek wystawienia faktury powstaje w przypadku dostawy towarów i świadczenia usług, z których dochód przeznaczony jest na cele statutowe dokonywanej na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT.

W przypadku dostawy towarów i świadczenia usług, z których dochód przeznaczony jest na cele statutowe, wystawia się nie wcześniej niż 30. dnia przed datą powstania obowiązku podatkowego i nie później niż 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy.

W przypadku płatności gotówkowej za dostawę towarów i świadczenie usług, z których dochód przeznaczony jest na cele statutowe na rzecz osób fizycznych koniecznym jest dokumentowanie tych wpłat przy użyciu kasy fiskalnej.

27) Sprzedaż usług szkoleniowych

Przystępując do sprzedaży usług szkoleniowych, w pierwszej kolejności należy ustalić, czy usługi te stanowią:

- 1) usługi nauczania języków obcych oraz dostawę towarów i świadczenie usług ściśle z tymi usługami związane;
  - 2) usługi kształcenia zawodowego lub przekwalifikowania zawodowego prowadzone w formach i na zasadach przewidzianych w odrębnych przepisach oraz dostawę towarów i świadczenie usług ściśle z tymi usługami związane;
  - 3) usługi kształcenia zawodowego lub przekwalifikowania zawodowego świadczone przez podmioty, które uzyskały akredytację w rozumieniu przepisów o systemie oświaty – wyłącznie w zakresie usług objętych akredytacją oraz dostawę towarów i świadczenie usług ściśle z tymi usługami związane;
  - 4) usługi kształcenia zawodowego lub przekwalifikowania zawodowego finansowane w co najmniej 70% ze środków publicznych oraz dostawę towarów i świadczenie usług ściśle z tymi usługami związane.
- W przypadku, gdy sprzedawcy usług szkoleniowych, o których mowa powyżej, czynność taka jest zwolniona z opodatkowania podatkiem VAT.

38

W przypadku sprzedaży usług szkoleniowych, innych niż te wymienione powyżej, czynność taka podlega opodatkowaniu przy zastosowaniu podstawowej stawki podatku VAT wynoszącej obecnie 23%.

Podstawę opodatkowania w przypadku sprzedaży usług szkoleniowych stanowi wszystko to, co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. Zastrzec należy, że podstawa opodatkowania nie obejmuje kwoty podatku VAT, stanowiącej kwotę netto. W przypadku usług w zakresie opieki medycznej oraz dostawy towarów i świadczenia usług ściśle z tymi usługami związane zwolnionych z opodatkowania kwota netto stanowi kwotę brutto.

Obowiązek podatkowy w przypadku sprzedaży usług szkoleniowych powstaje z chwilą dokonania zapłaty za dokonywaną sprzedaż, nie później jednak niż z chwilą wydania tego towaru nabywcy.

Zastrzec należy, że jeżeli przed wykonaniem usługi szkoleniowej nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania tej płatności w odniesieniu do wpłaconej części.

W przypadku sprzedaży usług szkoleniowych nie występuje obowiązek wystawienia faktury dokumentującej taką transakcję. Jednocześnie zastrzec należy, że przepis o podatku nie zakazuje wystawienia dokumentu księgowego identyfikującego wpłaty dokonywane z tego tytułu.

Jedyny przypadek, w którym powstaje obowiązek wystawienia faktury przy sprzedaży usług szkoleniowych występuje, gdy o wystawienie faktury zwraca się nabywca takiej usługi. Świadczący usługi pomocy społecznej oraz towarów i usług ściśle z tymi usługami związane ma obowiązek wystawienia faktury pod warunkiem, że nabywca zgłosi swoje żądanie w tym zakresie w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę.

W przypadku płatności gotówkowej za sprzedaż usług szkoleniowych koniecznym jest dokonywanie tych wpłat przy użyciu kasy fiskalnej.

IV. PROCEDURY TRANSAKCJI ZAKUPOWYCH – PODATEK NALICZONY

Prawo odliczenia podatku VAT naliczonego - zgodnie z art. 86 ust. 1 ustawy o VAT- przysługuje podatnikowi, o którym mowa w art. 15 ustawy o podatku od towarów i usług w zakresie, w jakim towary i usługi są wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych.

1) Odliczenie podatku naliczonego wprost

W odniesieniu do towarów i usług wykorzystywanych wyłącznie do sprzedaży opodatkowanej, przysługuje prawo do odliczenia pełnej kwoty podatku naliczonego.

Wskazana zasada wyłącza możliwość odliczenia pełnej kwoty podatku naliczonego od towarów i usług, wykorzystywanych choćby w części do sprzedaży niedającej prawa do odliczenia - zwolnionej z opodatkowania i niepodlegającej opodatkowaniu.

Kwota podatku naliczonego stanowi kwotę podatku wynikającą z faktur dokumentujących zakup towarów i usług, w odniesieniu do których przysługuje pełne prawo do odliczenia podatku naliczonego.

2) Odliczenie podatku naliczonego przy zastosowaniu proporcji (współczynnika struktury sprzedaży)

W odniesieniu do towarów i usług wykorzystywanych łącznie do sprzedaży opodatkowanej i zwolnionej z opodatkowania, przysługuje prawo do odliczenia w części kwoty podatku naliczonego przy zastosowaniu tzw. współczynnika struktury sprzedaży.

Wskazana powyżej zasada wyłącza możliwość odliczenia części kwoty podatku naliczonego od towarów i usług, wykorzystywanych jednocześnie do sprzedaży opodatkowanej, zwolnionej z opodatkowania i niepodlegającej opodatkowaniu.

Kwota podatku naliczonego stanowi kwotę podatku wynikającą z faktur dokumentujących zakup towarów i usług, w odniesieniu do których przysługuje częściowe prawo do odliczenia podatku naliczonego.

Wysokość wskaźnika struktury sprzedaży oblicza się jako roczny udział czynności opodatkowanych w ogólnej sprzedaży podlegającej opodatkowaniu, czyli sumie sprzedaży opodatkowanej i zwolnionej z opodatkowania. Obliczoną kwotę wyraża się procentowo.

Szczegółowe wytyczne w zakresie odliczania podatku naliczonego przy zastosowaniu współczynnika w odniesieniu do towarów i usług nie stanowiących środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych wskazane zostały w art. 90 ust 2-10 oraz art. 91 ustawy o VAT.

Szczegółowa procedura odliczania podatku naliczonego od towarów i usług stanowiących środki trwałe i wartości prawne i niematerialne określona została w art. 90 ust. 2-10, art. 90a, art. 90b oraz art. 91 ustawy o VAT.

Zgodnie z art. 90 ust. 1 ustawy o VAT, podatnicy są zobowiązani do odrębnego określenia kwot podatku naliczonego związanego z czynnościami:

- w stosunku do których podatnikowi przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku naliczonego oraz

- w związku z którymi takie prawo nie przysługuje.

Artykuł 90 ust. 2 ustawy o VAT wskazuje natomiast, że w przypadku, gdy nie jest możliwe wyodrębnienie całości lub części kwot podatku naliczonego, w stosunku do których podatnikowi przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku naliczonego, podatnik może pomniejszyć kwotę podatku naliczonego o taką część kwoty podatku naliczonego, która można proporcjonalnie przypisać czynnościom, w stosunku do których podatnikowi przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku naliczonego (tzw. „częściowe” prawo odliczenia podatku VAT).

W świetle powyższych regulacji, w przypadku, gdy jednostka dokonuje zakupu towarów, które są związane zarówno z działalnością opodatkowaną, jak i działalnością zwolnioną z VAT,

„jednostce przysługują „częściowe” prawo odliczenia podatku VAT naliczonego (zgodnie z tzw. „współczynnikami VAT”).

Współczynnik VAT ustala się zgodnie z następującym wzorem:

$$\text{Współczynnik} = \frac{\text{SO}}{\text{SO} + \text{SZW}} \times 100\%$$

gdzie:

SO – oznacza roczny obrót z tytułu sprzedaży opodatkowanej VAT

SZW – oznacza roczny obrót z tytułu sprzedaży zwolnionej z opodatkowania VAT

3) Odliczenie podatku naliczonego przy zastosowaniu proporcji (pre-współczynnika)

W odniesieniu do towarów i usług wykorzystywanych łącznie do sprzedaży opodatkowanej i zwolnionej z opodatkowania oraz niepodlegającej opodatkowaniu, przysługuje prawo do odliczenia w części kwoty podatku naliczonego przy zastosowaniu tzw. pre-współczynnika.

Wskazana powyżej zasada wyłącza możliwość odliczenia części kwoty podatku naliczonego od towarów i usług, które nie są wykorzystywane choćby w części do sprzedaży zwolnionej z opodatkowania i niepodlegającej opodatkowaniu.

Kwota podatku naliczonego stanowi kwotę podatku wynikającą z faktur dokumentujących zakup towarów i usług, w odniesieniu do których przysługuje częściowe prawo do odliczenia podatku naliczonego.

Wysokość pre-współczynnika sprzedawcy oblicza się jako roczny udział czynności opodatkowanych i zwolnionych z opodatkowania w ogólnej sprzedaży, czyli sumie sprzedaży opodatkowanej, zwolnionej z opodatkowania i niepodlegającej opodatkowaniu. Obliczoną kwotę wyraża się procentowo.

W świetle powyższych regulacji należy uznać, że:

1) Gminie przysługuje (pełne) prawo odliczenia podatku VAT naliczonego od zakupów towarów i usług związanych wyłącznie z wykonywanymi przez Gminę czynnościami opodatkowanymi VAT (np. zakup energii elektrycznej wyłącznie na potrzeby pomieszczenia wynajmowanego na cele niemieszkalne);

2) w przypadku, gdy nabywane towary lub usługi są związane wyłącznie z dokonywanymi przez gminę czynnościami, które mieszczą się w zakresie przedmiotowym ustawy o VAT, lecz które podlegają zwolnieniu z opodatkowania – Gminie nie przysługuje prawo odliczenia podatku VAT naliczonego.

Szczególne wyłączenie w zakresie odliczenia podatku naliczonego przy zastosowaniu pre-współczynnika wskazane zostały w art. 86 ust. 2a i kolejne oraz 90 ust. 2-10 oraz art. 91 ustawy o VAT.

W przypadku, gdy ponoszone przez Gminę wydatki są związane:

1) wyłącznie z zadaniami własnymi jednostki (pozostającymi poza zakresem VAT) - jednostce nie przysługuje prawo odliczenia podatku VAT naliczonego;

2) zarówno z zadaniami własnymi (pozostającymi poza zakresem VAT) jak i z działalnością opodatkowaną VAT – jednostce przysługuje pełne prawo odliczenia podatku VAT naliczonego;

3) zarówno z działalnością „statutową” (pozostającą poza zakresem VAT) jak i z działalnością zwolnioną z VAT – jednostce nie przysługuje prawo odliczenia podatku VAT naliczonego;

4) zarówno z zadaniami własnymi (pozostającymi poza zakresem VAT) jak i z działalnością opodatkowaną i zwolnioną z VAT – jednostce przysługuje „częściowe” prawo odliczenia podatku VAT (tj. odliczenie „pre-współczynnikiem” i „współczynnikiem” VAT)

Celem określenia, czy w stosunku do ponoszonych przez te jednostki wydatków przysługuje prawo odliczenia podatku VAT naliczonego – jednostka powinna każdorazowo określić, czy wydatek ten:

1) został poniesiony wyłącznie zadaniami własnymi – brak prawa odliczenia podatku VAT;

41

2) został dokonany wyłącznie w związku z działalnością opodatkowaną VAT - w takim przypadku należy odliczyć 100% podatku VAT naliczonego wynikającego z faktury zakupowej;

3) został dokonany w związku z działalnością opodatkowaną VAT oraz z zadaniami własnymi – w takim przypadku należy odliczyć 100% podatku VAT naliczonego wynikającego z faktury zakupowej;

4) został dokonany wyłącznie w związku z działalnością zwolnioną z VAT – w takim przypadku jednostce nie przysługuje prawo odliczenia podatku VAT naliczonego;

5) został dokonany w związku z działalnością zwolnioną z VAT oraz z zadaniami własnymi – w takim przypadku jednostce nie przysługuje prawo odliczenia podatku VAT naliczonego;

6) został dokonany w związku z działalnością zwolnioną i opodatkowaną VAT (nie można wydzielić „części” w jakiej towar/usługa jest związana tylko z jednym rodzajem działalności) – w takim przypadku przysługuje „częściowe” prawo odliczenia podatku VAT naliczonego;

7) został dokonany w związku z działalnością zwolnioną z VAT, działalnością opodatkowaną VAT oraz z zadaniami własnymi (nie można wydzielić „części” w jakiej towar/usługa jest związana tylko z jednym rodzajem działalności) – w takim przypadku przysługuje „częściowe” prawo odliczenia podatku VAT naliczonego.

Zgodnie ze stanowiskiem wyrażonym przez Naczelny Sąd Administracyjny, jednostki budżetowe nie mogą zostać uznane za samodzielnych (odrębnych od Gminy) podatników VAT, a czynności dokonywane pomiędzy jednostkami Gminy uznawane są za czynności wykonane „z samym sobą”.

W konsekwencji, ocena czy (i w jakim zakresie) Gminie przysługuje prawo odliczenia podatku VAT naliczonego w związku z zakupami towarów i usług przez jednostki Gminy powinna uwzględniać całą działalność Gminy, w której dany towar/usługa jest wykorzystywany, niezależnie od tego, czy działalność ta jest prowadzona przez jednostkę, który dokonał zakupu, czy też przez inną jednostkę Gminy.

4) Terminy, w których dokonuje się odliczenia podatku naliczonego

Prawo do odliczenia podatku naliczonego powstaje w miesiącu, w którym dochodzi do spełnienia następujących warunków:

- powstał obowiązek podatkowy u sprzedawcy,

- jednostka jest w posiadaniu faktury zakupu.

Jeżeli odliczenie podatku naliczonego nie zostało dokonane w rozliczeniu za miesiąc, o którym mowa powyżej, można dokonać odliczenia w rozliczeniu za jeden z dwóch kolejnych okresów rozliczeniowych.

Jeżeli nie zostało dokonane odliczenie podatku naliczonego, pomimo przysługującego prawa, w rozliczeniach, o których mowa powyżej, możliwe jest dokonanie odliczenia podatku naliczonego najpóźniej w terminie 5 lat od początku roku, w którym powstało prawo do odliczenia. Realizacja prawa do odliczenia podatku naliczonego następuje poprzez korektę rozliczenia, w którym powstało prawo do odliczenia podatku VAT.

W przypadku wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów podatek może dokonać odliczenia, jeśli otrzymał fakturę dokumentującą dostawę towarów, która stanowi u niego WNT, w terminie 3 miesięcy od upływu miesiąca, w którym w odniesieniu do nabytych towarów powstał obowiązek podatkowy.

W przypadku, gdy nabywca towaru lub usługi otrzymał fakturę korygującą zmniejszającą kwotę podatku naliczonego wynikającego z faktury pierwotnej, jest on zobowiązany do zmniejszenia kwoty podatku naliczonego w rozliczeniu za okres w którym te faktury korygująca otrzymał. Jeżeli nie dokonano obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego określonego w fakturze pierwotnej, której korekta dotyczy obniżenia podatku należnego dokonuje się w rozliczeniu za okres w którym podatnik otrzymał fakturę korygującą.

42

5) Dokumenty, na podstawie których dokonuje się odliczenia podatku naliczonego

Dokumenty, na podstawie których dokonuje się odliczenia podatku naliczonego stanowią:

- 1) faktury dokumentujące zakup towarów i usług;
  - 2) faktury dokumentujące dokonanie całości lub części zapłaty przed nabyciem towaru lub części usługi;
  - 3) w przypadku importu towarów kwota podatku VAT wynikająca z dokumentu celnego lub deklaracji importowej;
  - 4) faktury wystawione przez nabywcę w przypadku zakupu produktów rolnych od rolnika ryczałkowego;
  - 5) dowody księgowo lub faktury wewnętrzne wystawione przez nabywcę towarów i usług w przypadku, gdy dla tych towarów i usług stosuje się procedurę odwrotnego obciążenia;
  - 6) dowody księgowo lub faktury wewnętrzne wystawione przez nabywcę w przypadku wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów;
  - 7) dowody księgowo lub faktury wewnętrzne wystawione przez nabywcę w przypadku importu usług;
  - 8) faktury dokumentujące dostawę towarów, które stanowią u nabywcy wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów.
- w przypadku otrzymania faktury od tzw. „małego podatnika” (tj. faktury zawierającej słowa „metoda kasowa”), należy ująć taką fakturę w rejestrze za miesiąc, w którym sprzedawca/usługodawca otrzymał płatność od jednostki (decyduje data wpływu na rachunek bankowy sprzedawcy/usługodawcy).

Odliczenie podatku VAT możliwe jest również na podstawie korekt faktur i duplikatów faktur stanowiących dokumenty pochodne wymienionych powyżej.

Przed ujęciem dokumentu w rejestrze należy każdorazowo zweryfikować:

- 1) czy faktura (dokument) zawiera prawidłowe dane „nabywcy”, tj. czy jako nabywcę wskazano:
Gmina i Miasto Wyszogród -
ul. Rębowska 37
09-450 Wyszogród
NIP: 7743211407
- 2) czy kwota VAT wskazana na fakturze została poprawnie ustalona;
- 3) czy kwota brutto wskazana na fakturze jest poprawna.

NAZWA I ADRES JEDNOSTKI

- W przypadku stwierdzenia błędów na fakturach zakupowych:
- 1) jeżeli błąd dotyczy następujących pozycji faktury:
    - a) miary i ilości (liczby) dostarczonych towarów lub zakresu wykonanych usług,
    - b) ceny jednostkowej towaru lub usługi bez kwoty podatku (ceny jednostkowej netto),
    - c) kwoty wszelkich opuszczeń lub obniżek cen, w tym w formie rabatu z tytułu wcześniejszej zapłaty, o ile nie zostały one uwzględnione w cenie jednostkowej netto,
    - d) wartości dostarczonych towarów lub wykonanych usług, objętych transakcją, bez kwoty podatku (wartości sprzedazy netto),
    - e) stawki podatku,
    - f) sumy wartości sprzedazy netto, z podziałem na sprzedaż objętą poszczególnymi stawkami podatku i sprzedaż zwolnioną od podatku,
    - g) kwoty podatku od sumy wartości sprzedazy netto, z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku,
    - h) kwoty należności ogółem,
- należy niezwłocznie wystąpić do kontrahenta o wystawienie faktury korygującej;

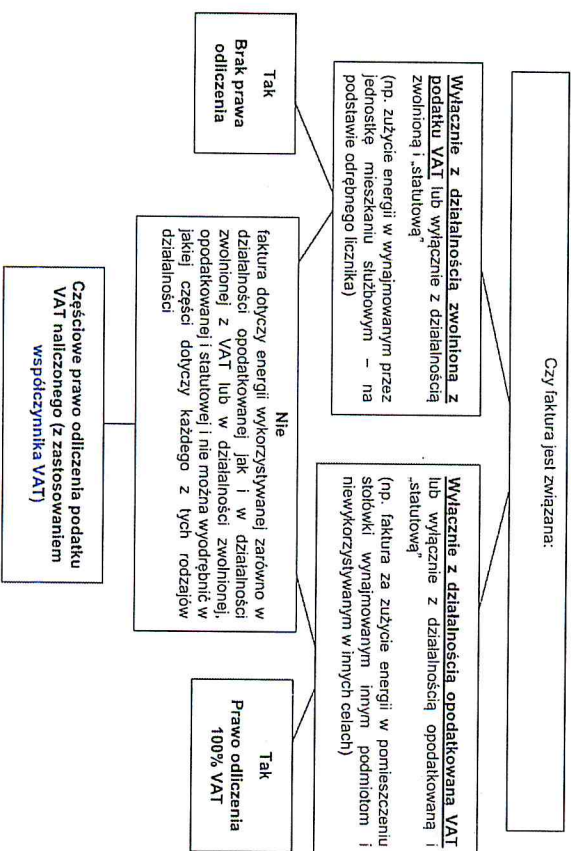
43

2) jeżeli błąd dotyczy innych pozycji faktury, jednostka powinna wystawić i przelać kontrahentowi tzw. notę korygującą, która powinna zawierać:

- a) wyrazy „NOTA KORYGUJĄCA”;
- b) numer kolejny i datę jej wystawienia;
- c) imiona i nazwiska lub nazwy podmiotu i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy i numery, za pomocą którego podmiot jest zidentyfikowany na potrzeby podatku, a także numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku lub podatku od wartości dodanej;
- d) dane zawarte w fakturze, której dotyczy nota (tj. datę wystawienia faktury, której dotyczy nota; numer faktury, której dotyczy nota; datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi lub datę otrzymania zapłaty, o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury);
- e) wskazanie treści koryguwanej informacji oraz treści prawidłowej.

W rejestrach „zakupu” VAT powinny zostać ujęte wydatki poniesione w danym okresie, w związku z którymi jednostce przysługują pełne lub częściowe prawo odliczenia podatku VAT naliczonego. W rejestrach nie należy ujmować wydatków związanych:

- wyłącznie z działalnością statutową jednostki,
- wyłącznie z wykonywanymi przez jednostkę czynnościami zwolnionymi z podatku VAT,
- wyłącznie z działalnością statutową oraz czynnościami zwolnionymi z podatku VAT,
- z zakupem towarów i usług, z tytułu którego nie przysługuje prawo odliczenia podatku VAT naliczonego (np. zakupem usług noclegowych i gastronomicznych).

6) Roczna korekta podatku VAT naliczonego

Wydatki związane z zakupami „bieżącymi”.

Jeżeli Gmina ponosi wydatki związane zarówno z działalnością opodatkowaną VAT, jak i z działalnością zwolnioną z VAT, przysługuje wówczas „częściowe” prawo odliczenia podatku

44

VAT naliczonego, tj. Gmina jest uprawniona do odliczenia części podatku VAT naliczonego wynikającego z faktury zakupu równej tzw. „współczynnikowi” VAT.

Współczynnik VAT ustala się jako udział rocznego obrotu z tytułu czynności, w związku z którymi przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego, w całkowitym obrocie uzyskanym z tytułu czynności, w związku z którymi podatnikowi przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego, oraz czynności, w związku z którymi podatnikowi nie przysługuje takie prawo.

Proporcję (współczynnik) określa się procentowo w stosunku rocznym na podstawie obrotu osiągniętego w roku poprzedzającym rok podatkowy, w odniesieniu do którego jest ustalana proporcja (tzw. „wstępny” współczynnik VAT). Przykładowo, „wstępny” współczynnikiem VAT w 2016 r. będzie ostatni współczynnik VAT za 2015 r.

Po zakończeniu danego roku dokonywana jest natomiast tzw. „roczna” korekta VAT, tj. podatnik jest zobowiązany:

- ustalić współczynnik VAT za zakończony rok podatkowy (tzw. „ostatni” współczynnik VAT) i
  - zastosować ostatni współczynnik VAT do wydatków poniesionych w zakończonym roku podatkowym, od których podatek VAT był odliczony.
- Powyższej korekty dokonuje się w rozliczeniach za styczeń roku następującego po zakończonym roku.

Odrębne zasady korekty zostały przewidziane dla wydatków związanych z nabyciem środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych (związanych z działalnością opodatkowaną i zwolnioną z VAT). W związku z powyższym:

- 1) jeżeli wartość środka trwałego nie przekracza 15.000 zł, dokonuje się jednorazowej korekty w rozliczeniach za styczeń roku następującego po roku, w którym środek trwały został oddany do użytkowania.
  - 2) w przypadku środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, których wartość przekracza 15.000 zł, innych niż nieruchomości i prawa wieczystego użytkowania korekty dokonuje się przez okres 5 lat, przy czym korekta w każdym z tych lat dotyczy 1/5 podatku VAT naliczonego;
  - 3) w przypadku nieruchomości i prawa wieczystego użytkowania gruntów, korekty dokonuje się przez okres 10 lat, a korekta w każdym z tych lat dotyczy 1/10 podatku VAT naliczonego.
- W przypadku, gdy w okresie korekty, o której mowa powyżej, nastąpi sprzedaż towarów lub usług podlegających korekcie, jeżeli towary te zostaną:
- opodatkowane – w celu dokonania korekty przyjmuje się, że dalsze wykorzystanie tego towaru lub usługi jest związane z czynnościami opodatkowanymi
  - zwolnione od podatku lub nie podlegały opodatkowaniu – w celu dokonania korekty przyjmuje się, że dalsze wykorzystanie tego towaru lub usługi jest związane wyłącznie z czynnościami zwolnionymi od podatku lub niepodlegającymi opodatkowaniu.
- W takim przypadku korekta powinna być dokonana jednorazowo w odniesieniu do całego pozostającego okresu korekty. Korekty dokonuje się w deklaracji podatkowej za okres rozliczeniowy, w którym nastąpiła sprzedaż.

7) Przykładowe rozliczenia VAT związane z transakcjami „zakupu” dokonywanymi przez jednostki Gminy

1) Zakup energii elektrycznej oraz zakup energii cieplnej (gazu)
Faktury dokumentujące zakup energii elektrycznej powinny zostać ujęte w rejestrze „zakupów” sporządzonym:

- a) za miesiąc, w którym faktury te zostały wystawione lub jeden z 2 kolejnych miesięcy, o ile: - faktura została wystawiona przed upływem terminu płatności oraz jednostka otrzymała fakturę w miesiącu jej wystawienia
- b) za miesiąc, w którym otrzymano fakturę lub jeden z 2 kolejnych miesięcy, o ile: - faktura została wystawiona przed upływem terminu płatności oraz

45

- jednostka otrzymała fakturę w miesiącu następującym po miesiącu jej wystawienia lecz przed upływem terminu płatności.

- e) za miesiąc, w którym upłynął termin płatności lub jeden z 2 kolejnych miesięcy, o ile: - faktura została wystawiona po upływie terminu płatności, lecz w tym samym miesiącu, w którym termin ten upłynął oraz
- jednostka otrzymała fakturę w miesiącu jej wystawienia,
- d) za miesiąc, w którym jednostka otrzymała fakturę lub jeden z 2 kolejnych miesięcy, jeżeli jednostka otrzymała fakturę po zakończeniu miesiąca, w którym upłynął termin płatności;

2) Zakup usług prawnych i doradczych

Faktury dokumentujące zakup usług stałej obsługi prawnej powinny zostać ujęte w rejestrze „zakupów” sporządzonym:

- a) za miesiąc, w którym faktury te zostały wystawione lub jeden z 2 kolejnych miesięcy, o ile: - faktura została wystawiona przed upływem terminu płatności oraz
  - jednostka otrzymała fakturę w miesiącu jej wystawienia,
  - b) za miesiąc, w którym otrzymano fakturę lub jeden z 2 kolejnych miesięcy, o ile: - faktura została wystawiona przed upływem terminu płatności oraz
  - jednostka otrzymała fakturę w miesiącu następującym po miesiącu jej wystawienia lecz przed upływem terminu płatności.
  - c) za miesiąc, w którym upłynął termin płatności lub jeden z 2 kolejnych miesięcy, o ile: - faktura została wystawiona po upływie terminu płatności, lecz w tym samym miesiącu, w którym termin ten upłynął oraz
  - jednostka otrzymała fakturę w miesiącu jej wystawienia,
  - d) za miesiąc, w którym jednostka otrzymała fakturę lub jeden z 2 kolejnych miesięcy, jeżeli jednostka otrzymała fakturę po zakończeniu miesiąca, w którym upłynął termin płatności;
- Jeżeli faktury zawierają słowa „metoda kasowa”, faktury powinny zostać ujęte w rejestrach rozliczający podatek VAT metodą kasową” (jeżeli sprzedawcą jest tzw. „mały podatnik” „zakupów” za miesiąc, w którym sprzedawca otrzymał płatność od jednostki (decyduje dzień wpływu środków na konto sprzedawcy) lub za jeden z 2 kolejnych miesięcy;

3) Zakup licencji na oprogramowanie komputerowej

Zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 13 ustawy o VAT, zwolnieniu z opodatkowania podatkiem VAT podlega udzielanie licencji lub upoważnienie do korzystania z licencji oraz przeniesienie autorskiego prawa majątkowego w rozumieniu przepisów prawa autorskiego - w odniesieniu do programu komputerowego - bez pobrania należności na rzecz placówek oświatowych (tj. szkół i przedszkoli publicznych i niepublicznych, szkół wyższych i placówek opiekuńczo-wychowawczych).

Ponżej zostały wskazane procedury dotyczące rozliczeń z tytułu podatku VAT w przypadku nabycia licencji na oprogramowanie komputerowe w sytuacji, gdy wskazane powyżej zwolnienie nie znajduje zastosowania.

Faktury dokumentujące nabycie licencji na oprogramowanie komputerowe ograniczone czasowo (np. licencja na rok) powinny zostać ujęte:

- w rejestrze „zakupów” za miesiąc, w którym przypada ostatni dzień okresu licencji (o ile jednostka otrzyma fakturę w tym miesiącu lub wcześniej) lub za jeden z 2 kolejnych miesięcy lub - w rejestrze „zakupów” za miesiąc otrzymania faktury lub jeden z 2 kolejnych miesięcy (jeżeli jednostka otrzyma fakturę po zakończeniu miesiąca, w którym upłynął ostatni dzień licencji).
- W przypadku, gdy jednostka dokona płatności za licencję z góry, faktura dokumentująca taką licencję powinna zostać ujęta w rejestrze „zakupów” sporządzonym za miesiąc, w którym usługodawca otrzymał płatność (miesiącu, w którym płatność wpłynęła na konto usługodawcy).
- Faktury dokumentujące nabycie bezterminowych licencji na oprogramowanie komputerowe powinny zostać ujęte w rejestrach „zakupów” sporządzonych za miesiąc, w którym usługodawca otrzymał płatność (miesiącu, w którym płatność wpłynęła na konto usługodawcy);

46

4) Zakup usług budowlanych i remontowych

Faktury dokumentujące nabycie usług budowlanych powinny zostać ujęte w rejestrze „zakupów” sporządzonym:

- za miesiąc, w którym faktury te zostały wystawione lub jeden z 2 kolejnych miesięcy, o ile jednostka otrzymała fakturę w miesiącu jej wystawienia,
- za miesiąc, w którym jednostka otrzyma fakturę lub jeden z 2 kolejnych miesięcy, jeżeli jednostka otrzymała fakturę po zakończeniu miesiąca, w którym faktura została wystawiona).

4) Usługi remontowe (inne niż budowlane)

Faktury dokumentujące zakup usług remontowych lub powinny zostać ujęte:

- w przypadku usług rozliczanych w okresach rozliczeniowych:
  - w rejestrze „zakupów” za miesiąc, w którym przypada ostatni dzień okresu rozliczeniowego, którego dotyczy faktura (o ile jednostka otrzyma fakturę w tym miesiącu lub wcześniej) lub za jeden z 2 kolejnych miesięcy lub
  - w rejestrze „zakupów” za miesiąc otrzymania faktury lub jeden z 2 kolejnych miesięcy (jeżeli jednostka otrzyma fakturę po zakończeniu miesiąca, w którym upłynął ostatni dzień okresu rozliczeniowego, którego dotyczy usługa),
  - b) w przypadku usług świadczonych „jednorazowo”:
    - w rejestrze „zakupów” sporządzonym za miesiąc w którym usługa została wykonana lub jeden z 2 kolejnych miesięcy (o ile jednostka otrzymała fakturę w miesiącu, w którym usługa została wykonana lub we wcześniejszych miesiącach),
    - w rejestrze „zakupów” sporządzonym za miesiąc otrzymania faktury lub jeden z 2 kolejnych miesięcy (jeżeli jednostka otrzyma fakturę po zakończeniu miesiąca, w którym usługa została wykonana);

5) Zakup usług kominiarskich

Faktury dokumentujące zakup usług kominiarskich powinny zostać ujęte:

- w przypadku usług rozliczanych w okresach rozliczeniowych:
  - w rejestrze „zakupów” za miesiąc, w którym przypada ostatni dzień okresu rozliczeniowego, którego dotyczy faktura (o ile jednostka otrzyma fakturę w tym miesiącu lub wcześniej) lub za jeden z 2 kolejnych miesięcy lub - w rejestrze „zakupów” za miesiąc otrzymania faktury lub jeden z 2 kolejnych miesięcy (jeżeli jednostka otrzyma fakturę po zakończeniu miesiąca, w którym upłynął ostatni dzień okresu rozliczeniowego, którego dotyczy usługa),
  - b) w przypadku usług świadczonych „jednorazowo”:
    - w rejestrze „zakupów” sporządzonym za miesiąc w którym usługa została wykonana lub jeden z 2 kolejnych miesięcy (o ile jednostka otrzymała fakturę w miesiącu, w którym usługa została wykonana lub we wcześniejszych miesiącach),
    - w rejestrze „zakupów” sporządzonym za miesiąc otrzymania faktury lub jeden z 2 kolejnych miesięcy (jeżeli jednostka otrzyma fakturę po zakończeniu miesiąca, w którym usługa została wykonana);

6) Prenumerata prasy

Faktury dokumentujące zakup prenumeraty prasy powinny zostać ujęte:

- za miesiąc, w którym faktury te zostały wystawione lub jeden z 2 kolejnych miesięcy, o ile jednostka otrzymała fakturę w miesiącu jej wystawienia,
- za miesiąc, w którym jednostka otrzyma fakturę lub jeden z 2 kolejnych miesięcy, jeżeli jednostka otrzymała fakturę po zakończeniu miesiąca, w którym faktura została wystawiona);

7) Zakup usług szkoleniowych

Zgodnie z przepisami ustawy o VAT następujące rodzaje usług szkoleniowych korzystają ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem VAT:

- usługi świadczone przez:

47

- jednostki objęte systemem oświaty w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, w zakresie kształcenia i wychowania,

- uczelnie, jednostki naukowe Polskiej Akademii Nauk oraz jednostki badawczo-rozwojowe, w zakresie kształcenia na poziomie wyższym,

b) usługi nauczania języków obcych,

c) usługi kształcenia zawodowego lub przekwalifikowania zawodowego:

- prowadzone w formach i na zasadach przewidzianych w odrębnych przepisach, lub
- świadczone przez podmioty, które uzyskały akredytację w rozumieniu przepisów o systemie oświaty - wyłącznie w zakresie usług objętych akredytacją, lub
- finansowane w całości ze środków publicznych.

Faktury dokumentujące nabycie tego typu usług nie powinny być wykazywane przez jednostki w prowadzonej przez te jednostki ewidencji VAT.

W przypadku nabycia usług szkoleniowych innego rodzaju niż wskazane powyżej znajduje zastosowanie niniejsza Procedura;

8) Zakup usług reklamowych i marketingowych

Faktury dokumentujące zakup usług reklamowych powinny zostać ujęte:

- w przypadku usług rozliczanych w okresach rozliczeniowych:
  - w rejestrze „zakupów” za miesiąc, w którym przypada ostatni dzień okresu rozliczeniowego, którego dotyczy faktura (o ile jednostka otrzyma fakturę w tym miesiącu lub wcześniej) lub za jeden z 2 kolejnych miesięcy lub
  - w rejestrze „zakupów” za miesiąc otrzymania faktury lub jeden z 2 kolejnych miesięcy (jeżeli jednostka otrzyma fakturę po zakończeniu miesiąca, w którym upłynął ostatni dzień okresu rozliczeniowego, którego dotyczy usługa),
  - b) w przypadku usług świadczonych „jednorazowo”:
    - w rejestrze „zakupów” sporządzonym za miesiąc w którym wykonanie usługi zostało zakończone lub jeden z 2 kolejnych miesięcy (o ile jednostka otrzymała fakturę w miesiącu, w którym usługa została zakończona lub we wcześniejszych miesiącach),
    - w rejestrze „zakupów” sporządzonym za miesiąc otrzymania faktury lub jeden z 2 kolejnych miesięcy (jeżeli jednostka otrzyma fakturę po zakończeniu miesiąca, w którym usługa została wykonana);

9) Zakup usług sprzątań

Faktury dokumentujące zakup usług sprzątań powinny zostać ujęte:

- w przypadku usług rozliczanych w okresach rozliczeniowych:
  - w rejestrze „zakupów” za miesiąc, w którym przypada ostatni dzień okresu rozliczeniowego, którego dotyczy faktura (o ile jednostka otrzyma fakturę w tym miesiącu lub wcześniej) lub za jeden z 2 kolejnych miesięcy lub
  - w rejestrze „zakupów” za miesiąc otrzymania faktury lub jeden z 2 kolejnych miesięcy (jeżeli jednostka otrzyma fakturę po zakończeniu miesiąca, w którym upłynął ostatni dzień okresu rozliczeniowego, którego dotyczy usługa),
  - b) w przypadku usług świadczonych „jednorazowo”:
    - w rejestrze „zakupów” sporządzonym za miesiąc w którym wykonanie usługi zostało zakończone lub jeden z 2 kolejnych miesięcy (o ile jednostka otrzymała fakturę w miesiącu, w którym usługa została zakończona lub we wcześniejszych miesiącach),
    - w rejestrze „zakupów” sporządzonym za miesiąc otrzymania faktury lub jeden z 2 kolejnych miesięcy (jeżeli jednostka otrzyma fakturę po zakończeniu miesiąca, w którym usługa została wykonana);

9) Zakup środków trwałych

Faktury dokumentujące zakup środków trwałych powinny zostać ujęte w rejestrze „zakupów” sporządzonym za miesiąc:

48

- a) w którym jednostka nabyła towary (o ile jednostka otrzymała fakturę w tym miesiącu lub wcześniej) lub za jeden z 2 kolejnych miesięcy lub
- b) w którym jednostka otrzymała fakturę (jeżeli faktura została otrzymana po zakończeniu miesiąca, w którym jednostka nabyła towar) lub w jednym z 2 kolejnych miesięcy;

10) Opłaty za wywóz śmieci

Opłaty za wywóz śmieci wypłacane na rzecz Gminy nie podlegają opodatkowaniu VAT. W konsekwencji, jednostki nie powinny wykazywać tych transakcji w rejestrach VAT;

11) Prowizje bankowe

Zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 40 ustawy o VAT, usługi w zakresie depozytów, środków pieniężnych, prowadzenia rachunków pieniężnych, wszelkiego rodzaju transakcji płatniczych, przekazów i transferów pieniężnych, długów, czeków i weksli oraz usługi pośrednictwa w świadczeniu tych usług korzystają ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem VAT. W konsekwencji, jednostki nie powinny wykazywać tych transakcji w rejestrach VAT;

12) Zakup usług ubezpieczeniowych

Zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 37 ustawy o VAT, usługi ubezpieczeniowe, usługi reasekuracyjne i usługi pośrednictwa w świadczeniu usług ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, a także usługi świadczone przez ubezpieczającego w zakresie zawieranych przez niego umów ubezpieczenia na cudzy rachunek, z wyłączeniem zbywania praw nabytych w związku z wykonywaniem umów ubezpieczenia i umów reasekuracji korzystają ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem VAT. W konsekwencji, jednostki nie powinny wykazywać tych transakcji w rejestrach VAT.

V. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU IMPORTU USŁUG ORAZ ODWRÓCZONEGO OBCIĄŻENIA W ODNIESIENIU DO TRANSAKCJI KRAJOWYCH

W przypadku transakcji dotyczących obrotu towarami wymienionymi w załączniku nr 11 do ustawy o VAT oraz importu usług, do rozliczenia kwoty podatku należnego zobowiązany jest nabywca, pod warunkiem, że:

- strony transakcji są czynnymi podatnikami VAT,
- czynność będąca przedmiotem transakcji nie jest zwolniona z opodatkowania.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 7 ustawy o VAT, w przypadku sprzedaży towarów wymienionych w załączniku 11 do ustawy o VAT, tj. jeżeli łącznie spełnione są następujące warunki:

- dokonującym ich dostawy jest podatnik, o którym mowa w art. 15,
- nabywcą jest podatnik, o którym mowa w art. 15, zarejestrowany jako podatnik VAT czynny,
- dostawa nie jest objęta zwolnieniem, o którym mowa w art. 43 ust. 1 pkt 2 (tj. nie ma miejsca dostawa towarów wykorzystywanych wyłącznie na cele działalności zwolnionej od podatku, jeżeli z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tych towarów nie przysługiwało dokonującemu ich dostawy prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego),
- podatnikiem VAT jest nabywca.

Do najczęstszych transakcji dostawy należy: sprzedaż złomu i makulatury. Sprzedaż złomu i makulatury stanowi przejaw działalności gospodarczej w rozumieniu art. 15 ust. 2 ustawy o VAT.

Obowiązek podatkowy w przypadku dostawy towarów objętych odwróconym obciążeniem oraz importu usług powstaje na zasadach określonych dla dostarczanych towarów i świadczonych usług, określonych w art. 19a ustawy o VAT.

Podstawę opodatkowania w przypadku dostawy towarów objętych odwróconym obciążeniem oraz importu usług stanowi wszystko to, co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy.

W przypadku dostawy towarów objętych odwróconym obciążeniem oraz importu usług zastosowanie mają stawki podatku VAT lub zwolnienia z opodatkowania, które byłyby właściwe dla dostawy towaru lub świadczenia usług gdyby czynności te były wykonywane na zasadach ogólnych (poza procedurą odwróconego obciążenia).

W związku z powyższym:

1) w przypadku sprzedaży przez jednostkę towarów wymienionych w załączniku 11 do ustawy o VAT (do których zalicza się w szczególności odpady zawierające metale i makulaturę) na rzecz podatników VAT – podatnikiem z tego tytułu będzie nabywca. W takim przypadku jednostka będzie zobowiązana do wystawienia faktury zawierającej dodatkowo wyrazy „ODWRÓTNE OBCIĄŻENIE”, a także powinna ująć wskazaną fakturę w ewidencji (rejestrach) i deklaracji VAT za miesiąc wydania towaru.

W przypadku sprzedaży przez jednostkę towarów wymienionych w załączniku 11 do ustawy o VAT na rzecz pomiotów nie będących podatnikami VAT (tj. w szczególności na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz spółek nie będących podatnikami podatku VAT) – zastosowanie znajdzie poniższa procedura:

Ustalenie momentu powstania obowiązku podatkowego (sprzedaż złomu na rzecz podmiotów innych niż podatnicy VAT) - Obowiązek podatkowy powstanie z momentem wydania towaru.

W przypadku otrzymania od nabywcy zaliczki/przedpłaty/raty na poczet dostawy złomu, jednostka jest zobowiązana rozpoznać obowiązek podatkowy w podatku VAT w odniesieniu do otrzymanej kwoty w momencie jej otrzymania.

Sprzedaż złomu podlega opodatkowaniu 23% stawką VAT.

Do najczęstszych transakcji zakupu należy: zakup blachy, prętów związanych z remontem.

W związku z zakupem towaru objętego odwróconym obciążeniem lub usługi od kontrahenta zagranicznego nabywca zobowiązany jest do naliczenia kwoty podatku należnego z tytułu

dokonanej transakcji i ujęcia jej w rejestrze sprzedaży oraz wykazania w częściowej deklaracji za właściwy okres rozliczeniowy.

Szczególnym przypadkiem zastosowania procedury odwróconego obciążenia jest zakup towarów w ramach jednolitej gospodarczo transakcji.

Przez jednolitą gospodarczo transakcję rozumie się transakcję obejmującą umowę, jeżeli w jej ramach występuje jedna lub więcej dostaw towarów, nawet jeżeli są one dokonywane na podstawie odrębnych zamówień lub wystawianych jest więcej faktur dokumentujących poszczególne dostawy. Za jednolitą gospodarczo transakcję uznaje się również transakcję obejmującą więcej niż jedną umowę, jeżeli okoliczności towarzyszące tej transakcji lub warunki, na jakich została ona zrealizowana, odbiegają od okoliczności lub warunków zwykłe występujących w obrocie towarami. Pojęcie jednolitej gospodarczo transakcji obejmuje transakcje powyżej 20 000 zł dotyczące dostaw następujących towarów:

- przenośne maszyny do automatycznego przetwarzania danych, o masie $\leq$ 10 kg, takie jak: laptopy i notebooki; komputery kieszonkowe (np. notesy komputerowe) i podobne – wyłącznie komputery przenośne, takie jak: tablety, notebooki, laptopy,
- telefony dla sieci komórkowych lub dla innych sieci bezprzewodowych – wyłącznie telefony komórkowe, w tym smartfony,
- konsole do gier wideo (w rodzaju stosowanych z odbiornikiem telewizyjnym lub samodzielnym ekranem) i pozostałe urządzenia do gier zręcznościowych lub hazardowych z elektronicznym wyświetlaczem – z wyłączeniem części i akcesoriów.

VI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W ODNIESIENIU DO NIESŁAGALNYCH WIERYTELNOŚCI

W odniesieniu do wiarytelności, dla których upłynęło 150 dni od daty terminu płatności, możliwe jest skorzystanie z procedury postępowania w odniesieniu do nieślągalnych wiarytelności, pod warunkiem, że:

- wiarytelność nie została zbyta,
  - od daty wystawienia faktury dokumentującej wiarytelność nie upłynęły 2 lata licząc od końca roku, w którym została wystawiona,
  - czynność została dokonana na rzecz podatnika VAT zarejestrowanego jako podatnik VAT czynny, nie będącego w trakcie postępowania upadłościowego lub w trakcie likwidacji (informacje te dostępne są na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości – <https://ems.ms.gov.pl/krs/wyszukiwaniapodmiotu>),
  - na dzień poprzedzający dzień złożenia deklaracji podatkowej, w której dokonana zostanie korekta wiarytelci i dłużnik są zarejestrowani jako podatnicy VAT czynni,
  - na dzień poprzedzający dzień złożenia deklaracji podatkowej, w której dokonana zostanie korekta dłużnik nie jest w trakcie likwidacji (co może potwierdzić wydruk ze strony Ministerstwa Sprawiedliwości).
- Korekty tej dokonuje się poprzez obniżenie kwoty podatku należnego oraz podstawy opodatkowania wynikającej z faktury dokumentującej nieślągalna wiarytelność.
- Korekty dokonuje się w rozliczeniu za okres, w którym upływa 150 dni od daty terminu płatności wiarytelności.
- W przypadku niedokonania korekty podstawy opodatkowania i kwoty podatku należnego w terminie określonym powyżej, korekty tej dokonuje się poprzez skorygowanie rozliczenia za okres, w którym prawo to powstało.
- W przypadku, gdy po złożeniu deklaracji podatkowej, w której dokonano stosownej korekty należność zostanie uregulowana lub zbyta w jakiegokolwiek formie koniecznym jest zwiększenie podstawy opodatkowania oraz kwoty podatku należnego w rozliczeniu za okres, w którym należność została uregulowana lub zbyta. W przypadku częściowego uregulowania należności, podstawę opodatkowania oraz kwotę podatku należnego zwiększa się w odniesieniu do tej części.

VII. SZCZEGÓLNA PROCEDURA ROZLICZANIA PODATKU VAT ZWIĄZANEGO Z ZAKUPEM PRODUKTÓW ROLNYCH OD ROLNIKA RYCZALTOWEGO

W przypadku dokonywania zakupu produktów rolnych od rolnika, w pierwszej kolejności ustalić należy, czy osoba (podmiot) posiada status rolnika ryczałtowego na gruncie ustawy o VAT.

Przez rolnika ryczałtowego, rozumie się rolnika dokonującego dostawy produktów rolnych pochodzących z własnej działalności rolniczej lub świadczącego usługi rolnicze, korzystającego ze zwolnienia od podatku VAT, z wyjątkiem rolnika obowiązującego na podstawie odrębnych przepisów do prowadzenia ksiąg rachunkowych.

Przez produkty rolne, rozumie się towary wymienione w załączniku nr 2 do ustawy oraz towary wytworzone z nich przez rolnika ryczałtowego z produktów pochodzących z jego własnej działalności rolniczej przy użyciu środków zwykle używanych w gospodarstwie rolnym, leśnym i rybactwem.

W przypadku, gdy zakup produktów rolnych dokonywany jest od rolnika ryczałtowego, zobowiązanym do wystawienia faktury z tytułu dokonania tej transakcji jest nabywca.

Fakturę z tytułu zakupu produktów rolnych nabywca wystawia nie później niż z upływem 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano dostawy towarów lub świadczenia została usługa.

W przypadku, gdy przed wykonaniem usługi bądź dostarczeniem towaru rolnik ryczałtowy otrzyma całość lub część zapłaty z tego tytułu, nabywca zobowiązany jest do wystawienia faktury dokumentującej tą transakcję nie później niż z upływem 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano tej płatności.

Faktura, powinna wówczas zawierać:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę albo nazwę skróconą dostawcy i nabywcy oraz ich adresy;
  - 2) numer identyfikacji podatkowej lub numer PESEL dostawcy i nabywcy;
  - 3) numer dowodu osobistego dostawcy lub innego dokumentu stwierdzającego jego tożsamość, datę wydania tego dokumentu i nazwę organu, który wydał dokument, jeżeli rolnik ryczałtowy dokonujący dostawy produktów rolnych jest osobą fizyczną;
  - 4) datę dokonania nabycia oraz datę wystawienia i numer kolejny faktury;
  - 5) nazwy nabytych produktów rolnych;
  - 6) jednostkę miary i ilość nabytych produktów rolnych oraz oznaczenie (opis) klasy lub jakości tych produktów;
  - 7) cenę jednostkową nabytego produktu rolnego bez kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku;
  - 8) wartość nabytych produktów rolnych bez kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku;
  - 9) stawkę zryczałtowanego zwrotu podatku;
  - 10) kwotę zryczałtowanego zwrotu podatku od wartości nabytych produktów rolnych;
  - 11) wartość nabytych produktów rolnych wraz z kwotą zryczałtowanego zwrotu podatku;
  - 12) kwotę należności ogółem wraz z kwotą zryczałtowanego zwrotu podatku, wyrażoną cyfrowo i słownie;
  - 13) czytelne podpisy osób uprawnionych do wystawienia i otrzymania faktury lub podpisy oraz imiona i nazwiska tych osób;
  - 14) oświadczenie dostawcy produktów rolnych w brzmieniu: „Oświadczam, że jestem rolnikiem ryczałtowym zwolnionym od podatku od towarów i usług na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatku od towarów i usług”.
- Podstawę opodatkowania w przypadku rolnika ryczałtowego dokonującego dostawy produktów rolnych dla czynnego podatnika podatku VAT, stanowi cena netto produktów sprzedawanych powiększona o kwotę zryczałtowanego podatku VAT w wysokości 7%.
- Odzyskanie kwoty zryczałtowanego podatku przez wystawcę faktury VAT-RR (nabywcę produktów rolnych) odbywa się poprzez powiększenie u niego kwoty podatku należonego. Zwiększenie to następuje w rozliczeniu za okres, w którym dokonano zapłaty należności z faktury VAT-RR. Zapłać za produkty rolne na rachunek bankowy rolnika ryczałtowego musi być dokonana nie później niż 14. dnia od dnia zakupu, z wyjątkiem przypadku, gdy rolnik zawarł umowę z podmiotem nabywającym produkty rolne określającą dłuższy termin płatności.

Zastrzec należy, że kwota zryczałtowanego podatku powiększająca podatek należony powinna być ujęta w rejestrze zakupu dotyczącego okresu, w którym podatnik złożył dyspozycję bankową (polecenie przelewu) przekazania pieniędzy na rachunek bankowy rolnika ryczałtowego. Nie można tego odliczenia dokonać w deklaracji za inny okres rozliczeniowy (wcześniejszy lub późniejszy), gdyż może to spowodować naruszenie zobowiązania podatkowego za dany miesiąc lub zawyżenie zwrotu podatku.

VIII. CZYNNOŚCI NIEODPŁATNE

W przypadku, gdy przedmiotem nieodpłatnej dostawy jest towar, w pierwszej kolejności należy ustalić, czy w odniesieniu do tego towaru nie przysługiwało w całości lub części prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tego towaru lub jego części składowych.

W przypadku, gdy prawo, o którym mowa powyżej, nie przysługiwało, czynność nieodpłatnego przekazania takiego towaru uznawana jest za niepodlegającą opodatkowaniu.

W przypadku, gdy prawo, o którym mowa przysługiwało, czynność taka powinna zostać opodatkowana na zasadach właściwych dla odpłatnej dostawy towarów.

W przypadku, gdy przedmiotem nieodpłatnego świadczenia jest usługa wykonywana w ramach prowadzonej działalności, np. wynika ze statutu, czynność taka uznawana jest za niepodlegającą opodatkowaniu.

Natomiast w przypadku, gdy przedmiotem nieodpłatnego świadczenia jest usługa wykonywana poza prowadzoną działalnością, czynność taka opodatkowana jest na zasadach właściwych dla odpłatnego świadczenia usług.

W przypadku, gdy nieodpłatne świadczenie usług wykonywane jest przy użyciu towarów w odniesieniu, do których przysługiwało w całości lub części prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tych towarów lub ich części składowych, czynność taka opodatkowana jest na zasadach właściwych dla odpłatnego świadczenia usług.

IX. ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNO-SKARBOWA PRACOWNIKÓW ZWIĄZANA Z WŁAŚCIWYM PROWADZENIEM ROZLICZEŃ Z TYTUŁU PODATKU VAT

Dane wskazane w rozliczeniach cząstkowych, które będą prowadzone przez jednostki Gminy, będą odzwierciedlane w rozliczeniach Gminy z tytułu VAT. Osoby prowadzące rozliczenia z tytułu podatku VAT w poszczególnych jednostkach Gminy (tj. osoby, które będą podpisywać rejestry i deklaracje cząstkowe VAT sporządzane przez te jednostki) będą ponosić ewentualną odpowiedzialność karno-skarbową za:

- 1) wszelkie nieprawidłowości wynikające z nieprawidłowego prowadzenia rozliczeń „cząstkowych” z tytułu podatku VAT danej jednostki;
- 2) ewentualne opóźnienia w złożeniu rozliczeń z tytułu podatku VAT przez Gminę związane z nieterminowym przesłaniem rozliczeń „cząstkowych” za dany okres przez jednostkę;
- 3) ewentualne odsetki związane z założeńściami podatkowymi wynikającymi z nieprawidłowego prowadzenia rozliczeń „cząstkowych” danej jednostki.

Sankcje przewidziane są w przepisach Kodeksu Karnego Skarbowego:

- 1) zgodnie z art. 54 § 1 Kodeksu podatk, który uchylając się od opodatkowania, nie ujawnia właściwemu organowi przedmiotu lub podstawy opodatkowania lub nie składa deklaracji, przez co naraza podatek na uszczerpienie, podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych albo karze pozbawienia wolności, albo obu tym karom łącznie;
- 2) zgodnie z art. 56 § 1 Kodeksu, podatek, który składając organowi podatkowemu, innemu uprawnionemu organowi lub płatnikowi deklarację lub oświadczenie, podaje nieprawdę lub zataja prawdę albo nie dopełnia obowiązku zawiadomienia o zmianie objętych nim danych, przez co naraza podatek na uszczerpienie, podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych albo karze pozbawienia wolności, albo obu tym karom łącznie.

BURMISTRZ
Gminy i Miasta Wyszogrod
Jani Boszko
Jani Boszko

Załącznik nr 4
do Zarządzenia nr 70/2016
z dnia 24.11.2016r.

CZĄSTKOWY REJESTR SPRZEDAŻY ZA MIESIĄC .....
Dostawa towarów oraz świadczenie usług na terytorium kraju

lp.	Numer faktury	Data wystawienia faktury	Nazwa nabywcy	NIP nabywcy	Przedmiot dostawy lub usługi	Data powstania obowiązku podatkowego (zgodnie z art. 19a ustawy o VAT*)	Data wypłaty (zaliczka)	23%/22%		8%/7%		5%/3%		0%		Zwolnione	Wewnątrz-współolowe nabycie towarów		Import usług		Dostawa towarów, dla których podatkowym jest nabywca zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 7 lub 8		Dostawa towarów, dla której podatkowym jest nabywca zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 5		Rozliczenie podatku należnego	
								Wartość netto	WAT	Wartość netto	VAT	Wartość netto	VAT	Wartość netto	VAT		Wartość netto	VAT	Wartość netto	VAT	Wartość netto	VAT	Wartość netto	VAT	45	46
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	14	15	18	19	22	24	27	28	31	32	35	36	37	38	39		
1																										
2																										
3																										
4																										
5																										

(data i podpis Głównego Księgowego)

BURMISTRZ
Gminy i Miasta Wyszogrod
Jan Boszko

CZĄSTKOWY REJESTR ZAKUPU ZA .....

Lp.	Numer faktury	Data wystawienia faktury	Data otrzymania faktury	Termin (miesiąc) odliczenia podatku naliczonego zgodnie z art. 86 ustawy o VAT	Data sprzedaży lub wykonania usługi	Nazwa sprzedawcy	NIP sprzedawcy	Nazwa towaru lub usługi	Wartość netto	Kwota VAT	Rozliczenie podatku do odliczenia dot. wyłącznie działalności opodatkowanej		Rozliczenie podatku do odliczenia dot. wyłącznie działalności opodatkowanej		Wskaznik WSS	Rozliczenie podatku do odliczenia dot. jednocześnie działalności opodatkowanej i zwolnionej		Pre-wskaznik	Rozliczenie podatku do odliczenia dot. jednocześnie działalności opodatkowanej i czynności niepodlegających opodatkowaniu		Rozliczenie podatku do odliczenia dot. jednocześnie działalności opodatkowanej i zwolnionej i niepodlegających opodatkowaniu		Ogółem kwota podatku naliczonego do odliczenia							
											Nabytce towarów i usług pozostających	Kwota VAT	Nabytce towarów i usług zaliczanych u podatnika do środków trwałych	Kwota VAT		Nabytce towarów i usług pozostających	Kwota VAT		Nabytce towarów i usług zaliczanych u podatnika do środków trwałych	Kwota VAT	Nabytce towarów i usług pozostających	Kwota VAT		Nabytce towarów i usług zaliczanych u podatnika do środków trwałych	Kwota VAT	Nabytce towarów i usług pozostających	Kwota VAT	Nabytce towarów i usług zaliczanych u podatnika do środków trwałych	Kwota VAT	
1	2	3	4	5	6	7	8	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
1																														
2																														
3																														
4																														

(data i podpis Głównego Księgowego) _____

BURMISTRZ
Gminy i Miasta Wyszogrod
Jan Boszko

Dane jednostek Gminy i Miasta Wyszogród stosowane w numeracji faktur i ewidencji:

L.p	Pełna nazwa jednostki oraz adres	Skrócona nazwa jednostki
1.	Gmina i Miasta Wyszogród ul. Rebowska 37 09-450 Wyszogród	GiM
2.	Urząd Gminy i Miasta Wyszogród ul. Rebowska 37 09-450 Wyszogród	UGiM
3.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszogrodzie ul. Rebowska 42 09-450 Wyszogród	MGOPS
4.	Przedszkole Samorządowe w Wyszogrodzie ul. Niepodległości 7a 09-450 Wyszogród	PSW
5.	Szkoła Podstawowa w Wyszogrodzie ul. Niepodległości 11 09-450 Wyszogród	SPW
6.	Szkoła Podstawowa w Rębowie Rębowo 41 09-450 Wyszogród	SPR
7.	Szkoła Podstawowa w Kobylnikach Kobylniki 51 09-450 Wyszogród	SPK
8.	Gimnazjum w Wyszogrodzie ul. Niepodległości 11b 09-450 Wyszogród	GW

BURMISTRZ
Gminy i Miasta Wyszogród

Jan Boszko